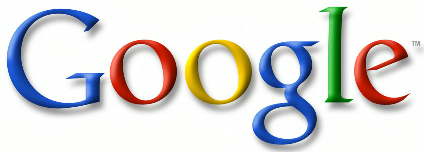

JOSEF SMITH

OCH

MORMONISMEN.

ÖFVERSIGT

AF

C. M. J. PETRELLI.

JOSEF SMITH

OCH

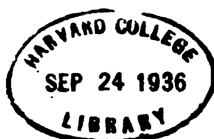
MORMONISMEN.

ÖFVERSIGT

AF

C. M. J. PETRELLI.

LINKÖPING.
C. F. RIDDERSTAD.
1858.

HARVARD COLLEGE
SEP 24 1936
LIBRARY

Dr Schaff, professor i Mercersburg i Pennsylvanien, säger att i Nordamerika, det radikalaste prostestantiska land, äro protestantismens naturliga sjukligheter på det religiösa och politiska området mest utbildade [1]). Till sådana sjukligheter räknar han den för några årtionden sedan i Förenta Staterna uppkomna *Mormonismen*, om hvilken han bland annat säger, att den för honom hörer till de ännu olösta gåtorna uti den nyare religionshistorien [2]). Med sjelfbelåtenhet synas Mormonerne upptaga, att de varda betraktade såsom en "hemlighet", en "gåta", och uti en af sina psalmer jubla de öfver att

"en magisk kraft ledsagar dem
i verlden och i deras hem" [3]).

Sedan de äfven uti vårt land börjat utsända missionärer, synes det vara af nöden påkalladt att taga närmare kännedom om dem och deras läror.

Närvarande lilla skrift åsyftar att lemna ett bidrag till "gåtans" lösning, genom antydandet af källan till den magiska kraft, som uppehåller mormonismen. För det åsyftade målet synes det tjenligt att

---

1) Amerika. Die politischen, socialen und kirchlich-religiösen Zustände der Vereinigten Staaten, aus eigner Anschaung dargestellt von Dr Schaff. 1854 pag. 87.

2) S s. p. 163.

3) Psalmer og aandelige Sange til Brug for Jesu Christi Kirke af Sidste Dages Hellige i Skandinavien. Femte Udg. p. 203.

först till skärskådande framställa mormonernes profet, Joseph Smith.

I.

I början af detta århundrade bodde i Nya England ett par fattiga makar med namnet Smith, hvilka icke egde något stadigt näringsfång, utan beredde sig uppehälle dels genom att lemna arbetsbiträde vid landtliga sysslor, dels genom att lefva på lättrogna personers bekostnad, under föregifvande att kunna, genom slagruta och hvarjehanda hemliga medel, mot hederlig betalning upptäcka guldådror och förborgade skatter.[1]) Af dessa makar föddes i Sharon i staten Vermont, två dagar före Julen[2]) 1805 *Josef Smith*, som sedermera blef mormonernes profet. Då denne såsom gosse uppvexte, vandes han tidigt att deltaga i föräldrarnas yrke att gräfva efter förborgade skatter och flyttade vid tio års ålder med föräldrarne till Palmyra i provinsen Wayne, i staten New-York, der skattgräfveriet fortsattes. Redan såsom gosse visade Josef Smith godt naturligt förstånd och qvickhet, men också mycken äregirighet och sjelfförtroende, hvilket understundom urartade till egensinnighet, öfvermod, fräckhet. Bland sina jemnåriga visste han förskaffa sig

---

1) Geschichte der Mormonen von *Th. Olshausen* in St. Louis im Staate Missouri, 1856 p. 9.

2) *Orson Pratt*, Remarkable Visions. Häraf förekommer en i Danmark utgifven dålig *svensk* öfversättning, som genom mormonernas missionärer utprånglas i vårt land.

Vi följa vid uppgiften af Joseph Smiths födelsedag så mycket heldre mormonernes egna uppgifter, som det är lätt begripligt att, om hans födelsedag infallit den 25 December, såsom Olshausen (kanske genom tryckfel) uppgifver, mormonerne icke skulle underlåtit att draga fördel af den omständigheten, att deras profets födelse skulle inträffat på juldagen.

anseende icke mindre genom sin inställsamhet än ock genom sin tilltagsenhet. Hans uppfostran blef emellertid under sådana föräldrars ledning så försummad, att han, enligt sine egne anhängares uppgifter, vid sexton års ålder, då han redan var till kroppen utbildad och härdad, endast någorlunda kunde läsa och skrifva, men var mycket klen i räknekonsten. Hans öfriga kunskaper inskränkte sig till det, som han genom umgänge med äldre, föga bildade personer kunde erfara, eller genom läsning af några få böcker kunde inhemta. Deremot var han utrustad med en stor naturlig talegåfva, hvarigenom han lätt tillvann sig förtroende hos sådana enfaldiga personer, som ej förmådde genomskåda hans dolda afsigter. Väl försökte han vid mognare ålder att genom sjelfstudium afhjelpa bristerna af sin vårdslösade uppfostran, och i sina skrifvelser inblandade han stundom med barnslig fåfänga uttryck, lånade från flera språk [1]); likväl kom han icke ens derhän att han förmådde med grammatikalisk riktighet behandla sitt eget modersmål, det engelska språket.

Till beredande af sin timliga utkomst trädde Josef tidigt i föräldrarnes fotspår, och öfverträffade dem snart i knep och konster vid det föregifna skattgräfveriet. När han åt lättrogna personer skulle uppsöka skatter ur jorden, brukade han låta gifva sig ett svart får, hvilket han under besvärjelseformler slagtade, men hvars kött och skinn han behöll för egen räkning. På spe sades det derför om hans skattgräfveri, att

1) T. ex. uti hans adress till amerikanska folket, intagen i "*the Mormons or Latter-Days Saints*", Lond. 1852, p. 127 ff. Af the Mormons finnes en i Stockholm 1853 utgifven öfversättning på svenska, hvaruti likväl här och der åtskilliga uteslutningar blifvit gjorda.

det inbragte föga guld, men desto mera fårkött[1]. Vid hans förehafvande fästades emellertid ingen synnerlig uppmärksamhet förr än det började förljudas, att han hade andesyner. Om dessa talade han hemlighetsfullt än med en, än med en annan af sina vänner, men lagade dock så, att saken i möjligaste mått blef bekant. Åtskilliga trodde honom. Dock väckte det uppmärksamhet att han om sina s. k. andesyner berättade på så skiljaktigt sätt, allt efter som hans åhörare voro mer eller mindre vidskepliga.

Den i de Förenta Staterna herrskande oinskränkta religionsfriheten gynnar uppkomsten af den mest brokiga blandning af religionssekter, hvarigenom de mest skiljaktiga religiösa åsigter sättas i omlopp. Huruvida sådant länder till fromma för den enskildes öfvertygelse kan sättas i fråga. Åtminstone försäkrar den berömde Tocqueville, som gjort sig så förtrogen med tillståndet uti de Förenta Staterna, att det väl är otvifvelaktigt att en mängd Amerikanare äro gudfruktige, men mera af vana, än öfvertygelse[2]. Så mycket kan man taga för gifvet, att en yngling med vårdslösad uppfostran, uppvuxen i vidskepliga och bedrägliga konsters utöfning, lätteligen kunde under lidelsernas mörka stunder inkastas i tvifvelsmål om huruledes bland sekternas virrvarr någon ledning till frälningens väg kunde finnas. Vi anse det hafva sin riktighet att Josef Smith, då han vid sexton års ålder började känna något bekymmer om sin själs salighet, likväl, såsom han sjelf säger[3], icke vågade

---

1) *Olshausen*, Geschichte d. Morm. p. 10.
2) Om Folkväldet i Amerika. III: 61.
3) Authobiography of Jos. Smith, uti *the Millennial Star*, enligt *the Mormons*, p. 17. 18.

förlita sig på menniskors lärdom. Det är icke otroligt, att han, förvirrad af de många religionspartiernas olika åsigter, under tvifvels qval begifvit sig, såsom det uppgifves, till en enslig ort i en skog och der knäböjt och ropat till Herren. Han säger väl att han dervid, enligt Jac. 1: 5, bedit om vishet[1]). Men huruvida eller på hvad sätt han derom bedit, kunna vi icke med visshet afgöra. Dock lärer oss Vishetens bok 1: 4 att "vishet kommer icke uti ena arga själ"; och som Josef Smith allt framgent fortfor i sin skalkaktighet, kunna vi icke antaga att hans bön varit af någon genomgripande betydelse för hans lefnad. Emellertid förmäler den mormonska berättelsen[2]) att J. Smith, sedan han på den ensliga orten ofta bedit och derigenom besegrat mörkrets makter, af hvilka han anfäktades, såg en gång under bedjandet ett ganska klart och herrligt ljus på himmelen, hvilket närmade sig honom och tilltog i klarhet och storlek, så att, då det nådde trädtopparne, hela skogen vidt omkring var upplyst. Nu väntade han sig att få se trädens löf och qvistar antändas; men sådant skedde icke. Ljuset sänkte sig till jorden och omgaf honom, hvarvid han blef hänryckt af en himmelsk syn och såg tvenne herrliga till anletsdrag hvarandra alldeles lika väsenden, hvilka förkunnade honom att hans synder voro honom förlåtna och att den sanna religionen skulle för honom uppenbaras. Äfven fick han upplysning om det, som så länge oroat hans själ, nemligen att alla religionssekter bekände sig till mer eller mindre oriktiga läror, som äro Herran en styggelse[3]), hva-

---

1) Authobiography of Jos. Smith, uti *the Millennial Star* enligt *the Mormons*, p. 17, 18.

2) *Orson Pratt*, Märkvärdiga Syner p. 2.

3) *The Mormons*, p. 19.

dan han, Joseph Smith, icke borde sluta sig till någon af dem. Derpå försvann synen; men hans själ befann sig i en obeskrifligt ljuflig stillhet och frid. Likväl fortfor detta själstillstånd icke länge: han blef åter invecklad i verldens fåfängligheter, hvilket han dock säger sig sedermera uppriktigt ångrat.

Den mormonska berättelsen[1]) anför vidare att J. Smith den 21 Sept. 1823 åter hade en vision, då honom syntes en herrlig person, en engel, som meddelade honom att Messias skulle uppenbaras och att tiden var inne att det fullständiga Evangelium skulle predikas för alla nationer och att ett folk skulle beredas för det tusenåriga riket. Honom förkunnades att han sjelf var utkorad till ett redskap i Guds hand för utförandet af Herrens underbara afsigter. Först skulle han i dagsljuset framdraga vissa gamla profetiska skrifter, som hörde till Evangeliet om Guds rike. För honom antyddes den ort, der dessa skrifter under 1400 år legat förborgade. Det var en höjd i provinsen Ontario i staten New-York, nära vägen emellan Palmyra och Manchester, och som då kallades Mount Comorn eller Cumorah, men nu vanligen benämnes Mormon Hill.

Redan följande dagen begaf sig Josef enligt anvisningen till nämnde höjd, började der gräfva och upptäckte på några fots djup en liten kista, gjord af fyrkantiga flata stenar, öfverst betäckt med en rund sten. När han borttagit denna, fann han uti kistan åtskilliga metallplåtar, som sågo ut som guld och voro fullristade med en obegriplig skrift. Under det han betraktade fyndet, kom den engel, som föregående dagen uppenbarat sig för honom, och sade: "se!"

---

[1]) *Orson Pratt*, Märkvärdiga Syner p. 2, f.

Och när han blickade upp, såg han mörkrets furste med sitt otaliga sällskap. Nu förkunnade engelen Smith att han måste vänta med den himmelska skattens upptagande, och det var först efter fyra år eller den 22 Sept. 1827, som urkunden lemnades i hans händer. Plåtarne voro tunna, ungefär 8 tum långa, 7 tum breda, med trenne ringar i ena kanten ihopfästade till en bok af ungefär 6 tums tjocklek. När han från deras förvaringsort framtagit plåtarne, framhoppade ur stenkistan, der de legat, en groda, hvilken genast antog gestalt af mörkrets furste, som anföll honom och frånryckte honom plåtarne. Men stärkt genom öfvernaturlig kraft kämpade J. Smith mot mörkrets furste och återtog sin skatt. Vid samma tillfälle säger han sig hafva funnit uti den lilla stenkistan ett instrument, som han kallade Urim och Thummin, med den egenskap att aflägsna, förflutna eller tillkommande ting kunde derigenom skådas. Med tillhjelp af detta instrument påstod han sig hafva fått reda på guldtaflornas inskrifter och dem öfversatt. Instrumentet skulle, enligt hans egen uppgift, utgjort tvenne ädelstenar, sammanfästade med metallbågar ungefär såsom ett par glasögon.[1])

Vi hafva nu anfört det hufvudsakliga af mormonernes egen berättelse angående fyndet af de föregifna

---

1) Smith hade verkligen ett sådant instrument; men de föregifna ädelstenarne voro fullkomligt ogenomskinliga och lära bestått af vanligt hornblende. Också har Smith sjelf (enligt Peter Ingersols vittnesmål) vid ett tillfälle, då svärfadern förebrådde honom, att han från honom stulit hans dotter och att han bedrog folket genom föregifvandet att kunna se med de der stenarne, bekänt i ett ångerfullt ögonblick, att hvarken han sjelf eller någon annan kunde se något genom stenarne. *Turner*, Mormonism in all Ages, åberopad i skriften: Är mormonläran sann eller ej? p. 9, 10.

guldplåtarne. Men huru kom väl Smith på den tanken att sammansätta en sådan historia till menniskors förvillande? Hans granne, *Peter Ingersol*, en trovärdig man, vid domstol hörd på ed, har derom afgifvit följande vittnesmål.[1]) Uti ett förtroligt samtal hade Ingersol en gång frågat J. Smith, huruledes han kommit på historien om guldtaflorna? Smith hade dervid erkänt att saken var endast en spekulation, hvartill anledningen yppades sålunda: när han en gång under hösten 1827 vandrade genom skogen efter en dugtig regnskur, hade han der funnit en mängd vacker, af vattnet renspolad sand. Deraf hemtog han en qvantitet uti ett knyte. Vid hemkomsten fann han hela hushållet till bords, och alla voro nyfikna att få veta hvad han hade uti knytet. Då de bestormade honom med frågor derom, och han i det samma erinrade sig det rykte, som då gick i norra delen af staten New-York, om en gyllene Bibel, som sades vara funnen i Canada; så svarade han helt allvarsamt, att han uti knytet hade den gyllene Biblen, hvarom han förut med dem talat. Till hans egen förvåning hade nu allesammans trott honom, hvarvid han då tillaggt, att utom han sjelf kunde ingen se guldbiblen och blifva vid lif; likväl, om de sådant önskade, skulle han gerna framtaga och visa dem densamma. Derpå hade de alla flytt ur rummet. "Nu har jag", så hade han slutat, "det dumma folket fast i snaran, och vill genomföra mitt skalkstycke".

Fann nu J. Smith ibland sin obildade omgifning åtskilliga, som trodde hans uppgift angående fyndet af guldbiblen, så inveckladc deremot detta föregifna

---

[1]) *Olshausen*, Geschichte der Mormonen p. 16.

fynd honom i en ganska kinkig belägenhet. Folkhopar belägrade hans bostad, så att han med nöd slapp undan obehagliga uppträden. Det svåraste för honom var likväl att af det föregifna fyndet kunna åstadkomma en bok, som någorlunda motsvarade menighetens väntan, och hvarpå han såsom föregifven profet skulle kunna stödja sina ytterligare planer. Dertill syntes erfordras en icke ringa talent, äfvensom materiela tillgångar. Till en början visste han dock att skaffa sig penningemedel på det sättet, att han vände sig till *Martin Harris* i Palmyra, en välbehållen borgare, som var en religiös svärmare, hvilken redan varit Qväkare, Methodist, Baptist och Presbyterian, och som var desto benägnare att omfatta nya trosläror, ju mera utsväfvande de voro. Med denne lättrogne uppgjorde Josef Smith snart sin sak. Förloppet härvid har han för Peter Ingersol berättat sålunda: "jag gick till den narren och berättade honom, att en uppenbarelse från himmelen sagt mig, att han, M. Harris, skulle lemna mig femtio dollars till utgifvandet af den gyllene biblen"[1]). Derjemte hade han för Harris utvecklat de verldsliga fördelar, som de skulle skörda på företaget. Nu slöt sig Harris till Smith för att begynna bearbetningen af de föregifna guldtaflorna. Dock emedan den sednare ej ville blottställa sig genom sitt dåliga skrifsätt, och emedan Harris var ännu sämre skribent, och då dessutom den anskaffade penningesumman icke kunde bli för ändamålet tillräcklig; så var det nödvändigt att indraga ännu några personer uti hemligheten. J. Smith utsåg dertill en föga bildad skolmästare från sin hembygd, *Oliver Cowdery*, äfvensom en viss *David*

1) *Olshausen*, p. 18.

Whitmer, som tycktes blifvit utsedd hufvudsakligen till att förskjuta penningar. Dessa fyra personer [1]) grepo sig nu an med den gyllene biblens förfärdigande sålunda: Josef, för att icke ens låta sina medhjelpare se de föregifna guldtaflorna, satte sig bortom ett förhänge, tog Urim och Thummin, som skulle öppna honom ögonen, och dikterade derpå för någondera af sina på andra sidan om förlåten sittande medhjelpare. Naturligtvis var det gemenligen skolmästaren, som förde pennan. Medhjelparne begärde flere gånger att få se de föregifna guldtaflorna, men af lätt begripliga skäl vägrade Josef hårdnackadt, under föregifning att en uppenbarelse uttryckeligen förbjudit honom låta någon se plåtarna [2]). Sådant oaktadt beqvämade sig dock hans medhjelpare (såsom vi framdeles finna) att underteckna ett intyg, det de sjelfve hade sett de af J. Smith funna plåtarne. Han sjelf säger härom, att en röst från Herran förkunnade de tre vittnena att de skulle bära vittnesbörd om bo-

---

1) Vi hafva här följt Olshausen, Geschichte der Mormonen. Men uti "*the Golden Era*," Kaliforniens n. v. största och bästa tidning, finnes intagen en afhandling "*Mormonism and its Origin*," hvilken genom Domprosten m. m. Dr WIESELGREN blifvit mig godhetsfullt meddelad. Der uti N:o 1 säges att äfven *Sidney Rigdon* (hvarom vi snart komma att tala) var med vid guldbiblens tillverkning och satt bredvid Josef till hans hjelp. Josef sjelf hade dervid sitt ansigte nästan betäckt med en gammal svart hatt, i hvilken han påstod sig ega de underbara guldtaflorna.

2) *The Book of Doctrine and Covenants of the Church of Jesus Christ of Latter-Day Saints, delected from the Revelations of God, by Jos. Smith*, Third europ. Ed. p. 172. För att likväl i någon mon tillfridsställa Mart. Harris enträgna fordran, lemnade J. Smith honom såsom prof på guldplåtarnes inskrifter en så kallad afskrift på flere blad. Denna så kallade afskrift innehåller allehanda krummelurer, uppställda

ken[1]). Arbetet med den föregifna öfversättningen började i medlet af Maj 1829 och fortgick vid pass ett års tid på det hela taget utan afbrott. Likväl inträffade under tiden att Harris hustru, som alltid varit emot mannens inblandning med Josef Smiths företag, kom öfver vid pass hundrade sidor af den föregifna öfversättningen, och antingen uppbrände eller undangömde dem. Nu uppstod fråga om ny öfversättning af dessa borttagna blad skulle åter företagas. Josef fann klokast att, under föregifning af en erhållen uppenbarelse[2]), låta bero vid hvad som skedt var, och utelemnade således ur den gyllene biblen detta stycke. Troligtvis fruktade han att den första öfversättningen kunde finnas i behåll och på ett för honom besvärande sätt framdragas till jemförelse, i fall han företog en ny öfversättning.

Mormons bok eller den så kallade Gyllene Biblen[3])

---

i kolumner, omslutna med en välrundad cirkel, delad i flere afdelningar med mångahanda besynnerliga tecken, närmast liknande planchen öfver Mexikanska kalendern uti *Humboldts Monumens des peuples indigènes de l'Amerique* Pl. XX.II (VIII). Det är ovisst, om den så kallade afskriften är J. Smiths egen uppfinning, eller om han kommit öfver och afritat några monumenter från de forntida Indianerne.

1) *The Book of Doctrine and Coven.*, 32 Sect. 5 §, 106 Sect. 20 §.

2) l. c. 36 Sect. 2 §.

3) *The Book of Mormon, translated by Joseph Smith, jun.* Third Edition. Nauvos Ill. 1840. En europeisk upplaga utgafs i Liverpool 1841. På *franska* har den blifvit öfversatt af Mormonapostlen *John Taylor*. Genom *Erastus Snow* utkom 1851 en upplaga på *danska: "Mormons Bog. En Beretning, skreven ved Mormons Haand, paa Tavler, efter Nephis Tavler."* Emedan det är denna edition, som genom Mormonerna utprånglas i vårt land, hänvisa vi till densamma. Mormons bok är äfvenledes öfversatt på *Tyska*, *Italienska* och *Havajiska*

innefattar i sig flere särskilda skrifter [1]) utgörande en slags efterhärmning af Biblen. Dess historiska innehåll skulle utgöra en berättelse om de öden, som Israels förskingrade stammar genomgått ända ifrån tornbyggnaden i Babel till slutet af fjerde århundradet efter Christus; men det saknar icke blott all historisk sanning, utan äfven sannolikhet, och är affattadt i en stil, som utgör en misslyckad härmning af Gamla Testamentets.

I ett kort sammandrag må här meddelas det hufvudsakliga af Mormonbiblens sagoväfnad.

Efter språkförbistringen i Babel [2]) förde Herren en Judisk stam, Jarediterne (så kallade efter deras anförare Jared), till Östra Asien, hvarest de ändtligen uppnådde stilla Hafvet. Här befalte dem Herren att bygga 8 lätta fartyg af alldeles egen konstruktion, så att de skulle gå såsom hvalar i hafvet, än ofvanpå, än under vågorna. Medtagande nödig proviant jemte allehanda djur samt frön till vexter, färdades de i dessa underliga farkoster mot öster, drifna af en vind, som Herren lät blåsa, till dess de efter 344 dagars förlopp lyckligen uppnådde kusten af Norra Amerika, som då utgjorde en obebodd vildmark. Här nedsatte de sig, uppodlade landet, bygde stora städer och förkofrade sig till en mäktig och upplyst nation. Mellertid affollo de mer och mer från Herran och då

---

språken Uti *Chambers's Edingburgh Journal* vol. XIX, p. 154, berättas att förberedelser äro vidtagna till Mormonbokens öfversättning på *Spanska*, *Chinesiska* och andra språk.

1) De särskilda böckerna bära namn efter föregifna Amerikanska patriarker och profeter, neml. Nephi, Jacob, Enos, Jarom, Mosias, Alma, Helaman, Nephi d. y., Mormon, Ether och Maroni.

2) *Mormons Bog*, p. 143, 523 ff.

alla hans varningar voro fåfänga, mognade de till sin undergång. Efter långa strider mellan furstar, som täflade om thronen, utrotades hela Jareditiska folket, sedan uti den yttersta fejden två millioner kraftfulle män blifvit slagne tillika med deras hustrur och barn [1]. Blott deras siste profet, Ether, räddade sig [2]) undan blodbadet, skref deras heliga urkunder på gyllene taflor och nedlade dem på en viss plats, hvarest de sedan påträffades af sednare judiska invandrare. Efter Jarediternas undergång blef hela den kontinenten för en tid öde.

En ny judisk invandring befolkade åter Amerikanska landet. Under Konung Zedekias regering utvandrade de siste af Josefs stam (Lehi med hustru och fyra söner, Laman, Lemuel, Sam och Nephi jemte deras hustrur) ifrån Jerusalem för att enligt Guds befallning undfly stadens förestående ödeläggelse [3]. De tågade först genom öknen till Östra kusten af Röda Hafvet, vandrade sedan omkring i Asien under 8 år och anlände slutligen till hafvet Irreantum, hvaröfver de färdades på ett efter Herrans anvisning bygdt skepp, försedt med kompass [4]) och landade i Sydamerika, i Chili [5]). De voro i besittning af den H. Skrift, neml. Moses Böcker, Judarnes historia intill Zedekias regering och de heliga Profeternas förutsägelser ända till Jeremias, i hvars dagar de lemnade Jerusalem [6]).

När Judarne fördes i den Babyloniska fångenskapen, tio år efter Lehis utvandring, uppbröt från Je-

---

[1]) *Mormons Bog* p. 552. [2]) *Mormons Bog* p. 553. [3]) *Mormons Bog* p. 8. [4]) *Mormons Bog* p. 41, 42, 310. [5]) *Skandinaviens Stjerne, Organ for de Sidste Dages Hellige* VI: 303. [6]) *Mormons Bog* p. 10.

rusalem en annan, talrikare skara utvandrare, Zarahemlas folk [1]) (större delen af Juda stam), och seglade likaledes öfver Stilla Hafvet samt landade på Nordamerikas vestra kust. Zarahemlas folk och Lehis efterkommande voro länge för hvarandra obekanta; sedermera kommo de dock i beröring med hvarandra. Under tiden hade dock Lehis efterkommande delat sig i tvenne folk, Nephiter och Lamaniter [2]). Dessa sednare, som utbredt sig öfver en stor del af Sydamerika, hade uti ondska och afguderi förderfvat sig och derför till straff blifvit mörka till färgen [3]). Nephiterne, som deremot jemförelsevis voro rättskaffne, hade fått behålla sin hvita hy, ehuru de nedsatt sig i det heta Centralamerika. Begge folken gjorde stora vandringar och bemödade sig att draga till sig många af de sednare invandrarne. Mellan Nephiter och Lamaniter rådde mycken fiendskap.

Långt före Christi födelse blefvo de af Ether förborgade gyllene taflorna funna af Lehis efterkommande, och med hjelp af gåtlika stenar [4]), "Urim och Thummin," öfversatta på Nephitiska. Profetior om Christi födelse, lidande och död jemte de derpå syftande järtecknen voro redan af Nephi förkunnade. Amerikas folk, heter det ibland annat, underrättades om Frälsarens födelse genom tecken på himmelen. Ehuru solen var nedgången, blef det likväl intet mörker, utan det var ljust som om middagen, under den natten, som föregick Jesu födelse. Och det skedde äfven att en ny stjerna visade sig [5]). Under Frälsarens lidande och död på korset rasade i Amerika ett

---

1) *Mormons Bog* p. 142. 2) *Mormons Bog* p. 502. 3) *Mormons Bog* p. 121, 135. 4) *Mormons Bog* p. 528. 5) *Mormons Bog* p. 439.

förfärligt oväder med ljungeldar och jordbäfning, hvarigenom en del af Nephiterna och större delen af de gudlösa Lamaniter dödades. Under tre dagar hvilade öfver landet ett ogenomträngligt mörker, till dess det vid Christi uppståndelse åter ljusnade. För dem, som icke förgingos under de förfärliga naturtilldragelserna, och som dervid gjort bot och bättring, uppenbarade sig Christus lekamligen. Hvar och en af den folkmängd, som vid ett visst tillfälle församlats för att skåda honom, fick särskildt gå fram och sticka sin hand i hans öppnade sida och undersöka såren [1]). Sedan Jesus hållit hvarjehanda förmaningstal utvalde han i Amerika 12 lärjungar [2]), hvaraf tre ännu lefva och aldrig skola dö [3]). Genom dessa lärjungar gjordes christendomen känd i alla Amerikas länder; men den blef der, liksom uti gamla verlden, sedermera åter förderfvad. Lamaniter och Nephiter bekrigade hvarandra oupphörligt. Slutligen kom det till en afgörande kamp mellan båda folken. Dervid trängdes Nephiterne undan ända till höjden Cumorah, hvarest de, år 384 eft. Chr., med qvinnor och barn blefvo samtligen nedergjorda [4]), så att endast 24 återstodo. Bland dessa räddade befunno sig profeten Mormon och hans son, Maroni. Den förre gjorde ett utdrag ur förfädernas heliga urkunder och inristade det på metallplåtar. Efter honom fortsatte sonen sedan berättelsen ännu några årtionden och nedgrof sedan plåtarna år 424 på den heliga höjden

---

1) *Mormons Bog* p. 462. 2) *Mormons Bog* p. 478. 3) *Mormons Bog* p. 493, 494. Dessa trenne Apostlar lefva ännu lekamligen på jorden. *Skand. Stjerne*, VI: 363. 4) *Mormons Bog*, p. 512, 513. När de der uppgifna skaror sammanräknas, befinnas de slagne utgöra 230,000. Genom tryckfel fattas hos Olshausen en nolla.

Cumorah, hvarest Josef Smith säger sig hafva funnit dem 1827.

Denna till en längd af omkring 570 tätt tryckta sidor utspunna saga är späckad med religiösa och moraliska betraktelser, profetior om den kommande profeten Josef (Smith) icke att förtiga. Stilen är ojemn, så att redan deraf kan slutas att flere författare arbetat på den så kallade öfversättningen. Och såsom vanligtvis är händelsen med understuckna oäkta skrifter, röjer Mormons bok en sträfvan att genom öfverdrifter öfverbjuda den enkla sanning, som den Heliga Skrift innehåller[1]. Ehuru visserligen Mor-

---

[1]) Se här några exempel på Mormonberättelsernas försök att öfverbjuda den H. Skrift. För *Moses* uppenbarade sig Herren i en brinnande buske; för *Josef Smith* uppenbaras ett stort, herrligt ljus, som når trädtopparna och upplyser hela skogen vidt omkring. — *Noachs* ark bygdes så, att den flöt på vågorna. *Jareds* fartyg voro deremot så inrättade, att de gingo såsom hvalar i hafvet, än ofvanpå vågorna, än åter uppslukade i hafvets djup. — Vid Christi födelse kringsken Herrans klarhet hedarna i Bethlehems nejd. Men Mormons bok låter till förebud af Frälsarens födelse det vara dagsljust under hela natten i Amerika. — När Evangelisterne berätta att vid Christi förklaring en ljus sky kringskyggadde de tre lärjungarne, och att de vordo förfärade vid de vordo invefvade i skyn; så låter deremot Mormons bok (p. 479) alla lärjungarne blifva strålande hvita, liksom Jesus sjelf, när han lät sitt ansigtes ljus skina på dem, under det han välsignade dem. — När Evangelisterne förtälja att vid Jesu lidande på korset solen miste sitt sken och det vardt mörker öfver hela landet under *tre timmar*; så låter deremot Mormons bok (p. 456) det vid samma tillfälle blifva i Amerika *tre dagars* mörker, så tjockt, att folket kunde taga på töcknet, och intet ljus, ingen eld kunde tändas eller brinna. När Evangelisterne berätta att vid Jesu död vardt en jordbäfning, så att jorden skalf och hällebergen remnade; så låter Mormons bok (p. 456—458) det då blifva i Amerika en

monerna påstå att de uppfyllas med outsäglig fröjd vid läsningen af Mormons Bok[1]), är dock den boken i sin helhet, för icke-mormoner, lika så tråkig, som orimlig, hvadan den icke förtjenar någon i enskildheter genomförd granskning. Här kan vara nog att anmärka, att Nya Testamentets uttryck finnas mångenstädes begagnade uti de delar af boken, hvilka föregifvas vara författade långt före Christi födelse; att kompassen säges begagnats af Jared många hundra år tidigare än den blef uppfunnen; att personer framställas såsom lefvande och verkande hundradetals år innan de blefvo födde, o. s. v. Dessutom är den af J. Smith föregifna öfversättningen af Mormons bok full af grofva grammatikaliska fel[2]), hvilket gifvit anledning till den anmärkning, att den ande, hvars inspiration J. Smith åberopar, icke varit mäktig det engelska språket.[3])

Det anförda torde vara nog för att antyda Mormonbokens beskaffenhet.

Josef Smith insåg mellertid att en bok af sådan beskaffenhet, som den s. k. Gyllene Biblen, icke kunde påräkna något obetingadt erkännande. Derför införde han främst uti nyssnämnde bok tvenne intyg. Det första, undertecknadt af de tre medarbetarne vid

---

så förfärlig jordbäfning under tre timmars tid, att icke mindre än 16 föregifna städer med deras innevånare antingen uppbrändes eller sjönko i hafsens afgrund eller begrofvos i jorden. När det om Apostlen Paulus heter att han blef uppryckt till tredje himlen, men ändå sedermera underkastades döden; så låter deremot Mormons bok (p 493—495) tre lärjungar befrias från förgängelsens lott, uppryckas till himlen, ifrån att ega dödliga kroppar förvandlas till odödlige och sedan predika på jorden.

1) *Orson Pratt*, *Evangeliets sande Grundsætninger*, p. 13. 2) *The Mormons*, p. 30. 3) *Olshausen*, p. 24.

öfversättningen, Oliver Cowdery, Dav. Whitmer och Mart. Harris, försäkrar i svulstiga ordalag, att nämnde personer genom Guds nåd sett de taflor, som innehålla denna urkund; vidare att de veta, det taflorna genom Guds gåfva och kraft blifvit öfversatta, ty Guds röst hade dem detta uppenbarat; och slutligen att en engel kommit från himlen och laggt taflorna framför dem, så att de kunde skåda taflorna jemte inskriften derpå. Det andra intyget är undertecknadt af Josef Smiths fader och tvenne bröder, samt fyra af familjen Whitmer, jemte en, som kallar sig H. Page, hvilka försäkra att J. Smith, jun., visat dem taflorna, hvilka liknade guld, och att de med sina händer vidrört alla de blad, som J. Smith öfversatt, samt sett det, som derpå stod inristadt.

Vid dessa vittnesintyg är först att anmärka, det Josef Smiths närmaste fränder icke kunna gälla såsom ojäfviga vittnen uti hans sak. Vidare bör icke förbises att ibland vittnena påträffas icke mindre än fem af familjen Whitmer, med hvilken, såsom af mormonernas egna skrifter kan inhemtas, Josef Smith, lefde på den förtroliga fot, att han i Whitmerska huset i Fayette brukade en tid hafva sina religiösa sammankomster, och förebar sig der hafva fått flere uppenbarelser, samt der fått tillsägelse om sin blifvande ordination såsom "äldste" i den kyrka, som han då höll på att bilda[1]). Märkvärdigt är det emellertid att Whitmerska familjen är för icke-mormoner alldeles obekant, och att man icke kunnat uppspana den minsta ledtråd för forskningen efter Whitmernes karakter och förehafvanden, sedan deras namn finnas tecknade

---

1) Enligt uppifter ur *the Millennial Star*, intagna i *Skand. Stjerne* VI: 258. 259.

bland Mormonbokens vittnen[1]). Men om man, sedan man känner hvad redan om Mormons bok blifvit anfördt, skulle vara tveksam om hvad man borde tänka angående de personer, som lånat sig till att bevittna densamma; så har Josef Smith sjelf dragit försorg att tvifvelsmålen måtte skingras. Sedan han uppträdde med anspråk såsom profet, vedergällde han de tre första af Mormonbokens vittnen på det sättet, att han upphöjde dem till Apostlar i sin kyrka. Sedermera har han beträffandes det främsta vittnet, Oliver Cowdery, nödgats sjelf intyga den mannens opålitlighet i handel och vandel. I en så kallad uppenbarelse i Nov. 1831 säger han sig hafva fått från Herran meddeladt, att det icke vore klokt att anförtro Oliver Cowdery att föra penningar till Zions land, så framt icke någon redlig och pålitlig man följde honom[2]). Och profetens egen broder klagar, att både han sjelf och hans fader blifvit prejade af nämnde Oliver Cowdery[3]). Hvad deremot Martin Harris beträffar, så känna vi honom redan såsom en lättrogen och vidskeplig narr, och Josef Smith har sjelf om honom nödgats fälla ganska förklenande intyg, då han ibland annat säger: Det finnes negrer med hvit hud lika väl som sådane med svart. Grames Parish, äfven som Martin Harris m. fl. äro så djupt under förakt, att en bekantskap med dem skulle för en hederlig karl vara ett allt för stort offer[4]). Vid den söndring, som 1838 inträffade bland Mormonerne, nödgades Josef Smith alldeles förneka åtskilliga ibland sina äldsta anhängare, och bland dem just Oliver Cowdery och Martin Harris samt

---

1) *The Mormons*, p. 17. 2) *The Book of Doctrine and Covenants*, 28 Sect. 1 §. 3) *The Mormons*, p. 83. 84. 4) *Elder's Journal*, åberopad i *The Mormons*, p. 34.

Sidney Rigdon, en i mormonismens hemligheter djupt ingripande man. Denne sistnämnde, som en lång tid utgjorde profetens närmaste man, har intygat att mormonapostlarne Oliver Cowdery, Dav. Whitmer med flere andra mormoner sällat sig till ett band af industririddare, tjufvar, lögnare och skälmar af värsta slaget i afsigt att bedraga de helige[1]). Hvad nu blifvit antydt om de personer, som lånat sig såsom vittnen för att bestyrka äktheten af Mormons bok, torde vara tillräckligt upplysande, och vi torde få vända ryggen åt dessa vittnen, för att taga kännedom om vittnen af annan beskaffenhet uti denna sak.

I laglig ordning hafva nemligen flere än 60 vittnen blifvit på ed förhörda[2]) för att gifva upplysningar rörande Mormonbokens uppkomst. Anledningen till en sådan undersökning inför domstol var den, att straxt efter Mormonbokens utgifning åtskilliga personer vid dess läsning började här och der upptäcka en gammal bekantskap. Det resultat, hvartill den lagliga undersökningen förde, är i korthet följande:

I början af detta århundrade lefde i Nya England, New-York och Pennsylvanien en man *Salomon Spaulding*, hvilken född i Ashford i Connecticut, hade i Dormouth-College erhållit en lärd bildning och först blifvit prest, men sedan försökt sig i hvarjehanda yrken. Då denne bodde i New-Salem, hvarest i grannskapet finnes en mängd vallar och skansar, ur hvilka fornlemningar, som ansågos härröra från en utdöd folkrace, uppgräfdes; så föll han på den tanken att sammanskrifva en historisk roman, som hade till föremål utredandet af den då gängsne frågan om Indianernas

---

1) *The Mormons*, p. 34. 2) *Olshausen*, Geschichte der Morm. p. 25.

ursprung. I detta verk, som han kallade "det funna manuskriptet," lät han amerikanska landet blifva koloniseradt af Lehi, Jafets son. Lehis efterkommande, hvilka han benämnde Larediter, lät han (såsom ock händelsen är med Mormons bok) utbreda sig öfver hela Nordamerika. I Central-Amerika lät han dem vara anläggare af städer och fästen, hvilkas ruiner ännu finnas. Vidare lät han Nephi föra en stor del af de tio, genom Salmanassar tillfångatagna, Israels stammar till Amerika, hvarest de förkofrade sig till tvenne betydliga nationer, Nephiter och Lamaniter, hvilka ofta lågo i fejd med hvarandra, och år 420 efter Chr. lefvererade hvarandra en så blodig slagtning, att af Nephiterna blott Maroni blef öfrig vid lifvet. Denne upptecknade sin stams historia och nedgräfde den vid Conneaut i Ohio, hvarest sedermera Spaulding föregaf sig hafva återfunnit den i det nittonde århundradet. Detta utgjorde i korthet innehållet af Spauldings roman, enligt deras vittnesbörd, hvilka hört den sig föreläsas. Och sådane voro flere, emedan författaren brukat läsa sitt manuskript för sina bekanta. År 1812 hade Spaulding lemnat sitt manuskript till Pattersons och Lamdins bokhandel i Pittburg, då fråga uppstått om dess utgifning på trycket. Utgifningen kom ej till stånd, men manuskriptet stadnade hos bokhandlarne. Emellertid dog Spaulding sjelf af tvinsot och äfven den ene af bokhandlarne afled, och den andre visste icke hvad det blifvit af "det funna manuskriptet". Men *Sidney Rigdon*, som först till yrket var sättare, och sedan blef prest (och redan före Mormonbokens utgifning var bekant med Josef Smith, och som genom sina predikningar förberedde folket på mormonismen, samt slutligen sjelf spelade en så stor rol såsom Josef Smiths när-

maste man) hade stått i förbindelse med Pattersons och Lambdins boktryckeri. Detta lärer vara en afgjord sak, ehuru Sidney Rigdon alls icke vill vidgå sådant. Genom denne Sidney Rigdon synes Josef Smith fått kännedom[1]) om Spauldings "funna manuskript". Spauldings enka och broder jemte flere andra vittnen, hvaribland Henry Lake, som ofta hört Spaulding föreläsa sitt "manuskript", hafva intygat att hufvudinnehållet af det historiska ämnet uti Mormons bok är det samma, som uti Spauldings roman[2]), fastän J. Smith deruti inflickat religiösa och moraliska betraktelser, och dervid icke förgätit att intaga profetior om sig sjelf[3]) och mormonboken[4]).

Sådan är uppkomsten af Mormons bok!

Den 6 April 1830, då tryckningen af Mormons bok näppeligen var fulländad, påstod sig Josef Smith genom en uppenbarelse[5]) vara insatt till Herrens Apostel och stiftade sin kyrka i Manchester i staten New-York. Hon utgjordes i början af blott sex personer: profeten sjelf, hans fader och tvenne bröder, skolläraren Oliver Cowdery och en sjette medlem, som än uppgifves hafva varit profetens egen hustru, än åter Martin Harris. Upptagandet i den nya kyrkan skedde genom ett nytt dop, ett fullständigt neddoppande i vatten. Redan förut, d. 15 Maj 1829, skulle en engel, Johannes döparen, som handlade under ledning af Petrus, Jakobus och Johannes, hafva invigt Josef Smith och Ol. Cowdery till Aarons presta-

---

1) Sidney Rigdon skall af Patterson, under det han var sättare hos honom, lånat "manuskriptet". *The Mormons* p. 24. 2) *Olshausen*, Geschichte der Morm. p. 26—29. The Mormons, p. 24—27. 3) *Mormons Bog,* p. 59. 60. 4) *Mormons Bog,* p. 103. 104. 144. 5) *The Book of Doctrine and Cov.* 2 Sect. 1 §; 46 Sect. 1 §.

döme[1]) och gifvit dem befallning att döpa hvarandra, hvarvid Josef först döpte Cowdery och vardt derpå sjelf af honom döpt[2]). Sedermera blefvo de genom Petrus, Jakobus och Johannes, som ega det Melchisedekska prestadömets nycklar[3]), ordinerade till Apostlaembetet[4]) hvarefter de ordinerade hvarandra till 'Äldste." Sedermera utbildades jemte det lägre eller Aaroniska prestadömet, äfven det högre, det Melchisedekska, så att det blef ibland Mormonerna en hel kedja af presterliga värdigheter[5]).

Nu började Josef Smith såsom profet uppträda, predikade i Manchester och tillgränsande trakter, döpte och tillsatte äldste. Till egentliga sätet för sin kyrka valde han först Fayette, en obetydlig ort i provinsen Seneca i staten New-York. Det gick likväl i början långsamt med kyrkans tillvext: under de fyra eller fem första månaderna värfvades endast 40 medlemmar. Den förste proselyten af någon betydenhet, som det lyckades mormonprofeten att göra, var *Parley P. Pratt*, en berömd Campbelliterpredikant, lycklig talare, med poetiska gåfvor. Denne man ansågs då ega ett fläckfritt rykte och hans verksamhet har mycket främjat mormonismens framgång[6]). Nu utskickades missionärer till Western. Synnerligen var afsigten att vinna Indianerna, hvilka mormonprofeten förklarat för afkomlingar af de förströdda Israels

---

1) *The Book af Doctrine and Cov.* 50 Sect. 2.3 §§. 2) *The Millennial Star* III: 148, enligt *The Mormons, p. 20*, 21. 3) *The Mormons* p. 21. 4) *Skandinaviens Stjerne* VI: 259. 5) Andra Afdelningen i *Covenants and Commandments* handlar om prestadömet. Ur *the Millennial Star* finnes i *Skand. Stjerne* VI: 257—262 en öfversigt öfver prestadömets successiva utbildning bland mormonerna. 6) Parley P. Pratt mördades d. 14 Maj 1857.

stammar. I *Kirtland* i Ohio rönte missionärerne en sådan framgång att mormon-kyrkan derstädes redan på våren 1831 räknade ett tusende medlemmar. Denna framgång berodde derpå att den af oss redan förut nämnde *Sidney Rigdon*, som der var Baptistpredikant, och med yppig inbillningskraft förenade en stor öfvertalningsförmåga, öfvergick till mormonismen och förde med sig större delen af sin hjord. Nu[1]) blef Sidney Rigdon profetens närmaste man och anstäldes såsom "uppenbarelsens uttydare," hvarigenom han fick hufvudsaklig inflytelse på bestämmandet af de mormonska lärobegreppen[2]) och skref åt mormonprofeten[3]). Nu flyttade J. Smith på Pratts och Rigdons råd sin kyrka ifrån Fayette till Kirtland, under föregifning af en gudomlig uppenbarelse. Kyrkan i Kirtland kallades nu *Shinehah* eller *Shinahar* och utbildades i början med stor vidskeplig liflighet. Många af dess medlemmar inbillade sig besitta undergörande krafter och kunna tala på främmande tungomål. Några lupo dag och natt i skogen och gåfvo ifrån sig obegripliga läten, som de föregåfvo vara indianska talesätt. Andra fingo konvulsioner, vältade sig på marken, funno stenar, på hvilka, enligt deras tanke, inskrifter genom ett under uppkommo och åter försvunno. J. Smith insåg snart att detta öfverdrifna svärmeri skulle bringa hans lära uti dåligt rykte och att om profetiska gåfvor tillerkändes alla, skulle hans eget anseende såsom profet förstöras. Han predikade

---

1) Sidney Rigdon var en så slipad och förslagen man, att han till och med af somliga anses hafva varit den, som kastat ut för Josef Smith lockbetan i afseende på Mormonbokens tillverkning. Se: *Mormonism and its Origin* uti *the Golden Era*. 2) *Olshausen*, p. 32. 3) *The Book af Doctrine and Cov.* 11 Sect. 5 §.

derför och rådde till måtta och sans, sedan utfärdade han en proklamation och förklarade, under åberopande af en uppenbarelse, att dessa inspirationer voro djefvulens verk. Derefter upphörde detta slags inspirationer och folket, som förut försummat sina sysslor, återvände till sitt arbete[1].

J. Smith sjelf fortfor emellertid att vid sina tilltag åberopa gudomliga uppenbarelser[2]) och föregifva

1) *Olshausen*, p. 33. 34.

2) Här må anföras några exempel huruledes J. Smith bemantlade sina företag med föregifna uppenbarelsers helgd. Han påstår i Covenants and Commandments (44 Sect.) att Herren gifvit befallning, det Martin Harris skulle använda sin egendom till Mormon-bokens tryckning; och att Herren likaledes gifvit befallning icke blott om tempelbyggnad och tionde (Sect. 42. 84. 107.) samt fattigvård (Sect. 89.), utan äfven en om uppbyggandet af ett hus åt Josef Smith (61 Sect. 3 §.) och ett hotell, åt hvilket Herren skulle utlofvat evigt bestånd (103 Sect. 9. 18 §§); ja, Herren skulle till och med nedlåtit sig att i tvenne särskilda uppenbarelser bestämma angående ett par krambodar, huruvida de skulle afyttras eller bibehållas (20 Sect. 12 §, 21 Sect. 5 §.). Äfvenledes förekomma så kallade uppenbarelser i afseende på hvarjehanda penninge-bestyr (85 Sect. 7 §, 99 Sect. 12 §.) och andra lumpna saker. I afseende på ekonomien är med slughet beräknadt att på samma gång både rikta kyrkan, och så vid henne fästa proselyter, att de sedan icke gerna skola kunna skilja sig från henne genom affall. Så heter t. ex. uti en föregifven uppenbarelse (20 Sect. 13 §.) att den, som sänder skatter till Zions land, skall erhålla en arfvedel i denna verlden och derjemte en belöning i den tillkommande verlden. — Proselyter, som i mormon-samfundet upptagas, skola icke blott betala tionde (107 Sect.), utan deras förmögenhet och inkomster öfver ett visst belopp skola insättas uti skattkammaren, ur hvilken de sedermera blott efter styrelsens samtycke få uttaga det för dem behöfliga (99 Sect. 12 §.). Men affällingar återfå icke hvad de lemnat till kyrkan (23 Sect. 1 §.). — På detta sätt måste affällingar bli alldeles utblot

sig vara i besittning af undergörande krafter. Hans planer syntes nu i allmänhet krönas med sådan framgång att han vågade, under föregifvande af honom meddelade uppenbarelser, förordna dels att han sjelf skulle "lefva af kyrkan", dels ock att hvar och en mormon skulle åt kyrkan öfverlemna en betydlig del af sin förmögenhet till en gemensam skatt. Han dref ett förfärligt gyckelspel med sina föregifna undergörande gåfvor att bota sjuka, utdrifva djeflar o. s. v., och om, såsom ofta var händelsen, saken tog en dålig vändning, så sköt han derför skulden på andras otro. Såsom exempel på hans beteende vilja vi här anföra ett af hans upptåg i Kirtland, då han skulle gå på vattnet. När tiden var inne att förrätta detta föregifna underverk, begaf han sig vid pass kl. 11 e. m. till en liten ström åtföljd af en ofantlig folkskara, gamla och unga, män och qvinnor, trogna och otrogna. Det var en ljuflig månskensnatt, allt tyst och stilla; folkhopen hördes knappt andas, under det att en "äldste" höll en kort, men brinnande bön om den Allsmäktiges beskydd för hans tjenare Josef. En roddare i en liten båt väntade på en vink af mormon-profeten, hvilken, då det högtidliga "amen" ljöd från brödernas läppar, steg uti båten, rodde först några slag hit och dit, och sedan tillbaka, till dess båten höll ungefär midt i floden framför det stället, hvarifrån den först satt ut från landet. Då reste sig Josef, lyftade blickar och händer till himlen och bad sålunda: "Allvisaste Skapare, se ned på din tjenare och välsigna

---

tade i ekonomiskt hänseende. Svårigheten att i utblottadt tillstånd smyga sig undan genom de stora ödemarker, som omgifva mormon-staten, jemte Daniter-bandets vaksamhet på misstänkta personer, hindrar missnöjda mormoner från affall.

honom: ty du har sagt, att om vi hafva tro såsom ett senapskorn, så kunna vi försätta berg. Och såsom du sände ditt folks ledare till Pharao med makt att förrätta underverk, så har du äfven sändt din profet Josef till denna församling. Bröder, J som hafven ögon att se, betrakten mig!" Så sägande steg han ur båten, och till folkmassans förvåning lyckades han att gå på vattenytan. Men han hade gått blott några få steg, innan tyngdskraften rubbade hans jemnvigt och han störtade hals öfver hufvud midt i strömmen. Han samm då till stranden och, uppkommen på landet, hade han den klippskheten och djerfheten att säga folket, att just vid det ögonblicket svek deras tro, och så framt de icke hade tro, ville Gud icke göra honom skicklig att gå på vattnet. Sanna förhållandet var emellertid det, att just vid det ögonblicket, då han störtade i strömmen, hade han kommit till det stället på den för detta ändamål inrättade fotbryggan, hvarest fattades en planka, hvilken någon person, som på förhand kommit underfund med hemligheten, hade borttagit. Plankor hade nemligen blifvit på bockar laggda ungefär en half tum under vattenytan, så att de ej kunde synas från stranden. När Smith uppkommit på landet, tog folket, som var angeläget att få reda på hemligheten, båten, under det att han, som ej var hugad att vara tillstädes, när en sådan upptäckt gjordes, smög sig undan och skyndade hem. Han hade dock icke länge varit der, förr än han af mobben rycktes ur sin säng ut på fältet och på amerikanskt vis tjärades och fjedrades [1]). Enligt andra källor synes dock denna mot mormon-profeten af mob-

---

1) *Mormonism and its Origin*, N:o 2, uti Kaliforniska tidningen *the Golden Era.*

ben föröfvade våldsamhet böra hänföras till ett annat tillfälle, då äfven Sidney Rigdon blef tjärad och fjedrad [1]).

Under det att mormon-profeten sjelf sålunda verkade i Kirtland, inlupo till honom så gynnsamma underrättelser från de till Western utsända missionärerna, att han fann för godt att förflytta hufvudsätet för sin kyrka till *Independence* i provinsen Jackson i staten Missouri. Der utsåg han sig en ort, som han kallade berget *Zion*, der det stora templet skulle byggas, och profeterade deråt en evig framtid [2]). Men i den mån, som medgången der gynnade mormonerna, blefvo de öfvermodige, och läto förstå att de tänkte utvidga sig der i landet och fördrifva hedningarna eller dem, som icke voro mormoner. Emellertid funno landets gamla innevånare icke rådligt att bida till dess mormonerne hunno blifva så mäktiga, utan fattade i Juli 1833 det beslut, att mormonerne skulle förfoga sig bort ur provinsen Jackson och tillsluta boktryckeriet, hvarifrån "mormon-stjernan" utgafs. När mormonerne begärde uppskof, vägrades sådant, deras boktryckeri, som föregafs hafva blifvit efter en gudomlig uppenbarelse inrättadt [3]), jemnades med jorden, deras der varande biskop Padrige tjärades och fjedrades, och de sjelfve tvungos utfästa sig att före våren 1834 lemna det landskapet.

Under det mormonernes sak så våldsamt aflopp i Missouri, bemödade sig deras profet att i Kirtlands granskap göra proselyter och förbättra sin kyrka, hvilken han i Maj 1834 gaf ett nytt namn: "de ytter-

---

1) *the Mormons* p. 56 ff. 2) *Doctrine and Covenants* 4 Sect. 1. 2 §§.; 27 Sect. 1 §.; 66 Sect. 9 §. 3) *Doctrine and Covenants*, 27 Sect. 5 §.

sta dagarnas heliges kyrka". När han fått sitt tempel i Kirtland så pass färdigt att det kunde invigas, gjorde han der det vådliga försöket att åt sina mormoner utdela en stor myckenhet vin och starka drycker, som af honom invigdes och derigenom skulle betagas sin berusande kraft. Men dryckerna låto ej genom Smiths invigning förändra sin beskaffenhet, utan följden blef naturligtvis den, att många mormoner blefvo berusade och oväsen uppstod i sjelfva templet [1]). Mormonerne söka gifva denna förargliga tilldragelse ett helt annat sken. Josef sjelf påstår att vid det tillfället icke blott han sjelf såg templet fullt med englar, utan äfven att många sågo englasyner, andra talade i tungomål, och det blef larm i templet, emedan profetians gåfvor föllo på många. Folket från granskapet lopp till, emedan det såg ett klart ljus såsom en eldspelare hvila öfver templet och ovanliga ljud hördes der inne [2]).

Mormon-profeten inlät sig äfven i handels-spekulationer och inrättade i Kirtland ett handelshus, hvars firma först åtnjöt godt förtroende, men snart råkade i penninge-förlägenhet, då han inrättade en bank, hvilket allt slutade med bankrutt och gaf anledning till beskyllningar för bedrägeri.

Största delen af de från Independence fördrifna mormoner hade slagit sig ned i *Far West* i provinsen Caldwell. Men äfven der råkade de snart i misshälligheter med de der förut varande innevånarna. Åtskilligt pack hade också samlat sig till mormonerne. Äfven funnos åtskillige affällingar ibland dem sjelfva. För att nu möta alla dessa fiender, tillgreps ett förfärligt medel: det inrättades ett hemligt sällskap, "*the*

---

1) *Olshausen*, p. 44. 2) *Deseret News*, 16 October 1852. *Skandin. Stjerne* VI: 205—207.

Big Fan" (den stora veftan), hvars medlemmar kallades Daniter, men vanligen benämnas "förstörande englar", destroying Angels. Dessa hade sina igenkänningstecken och voro genom ed förpligtade att i allt visa en blind lydnad för mormon-kyrkans presidentskap, fördrifva eller obemärkt undanrödja alla för kyrkan skadliga personer samt från Far West aflägsna de misstänkta. Huru långt Daniterne sträckt sin hemlighetsfulla, förfärliga verksamhet är omöjligt att utreda. Men sjelfva mormonerne medgifva att personer plötsligt försvunnit genom "the Big Fan".

Under de misshälligheter, som egde rum mellan innevånarne i Missouri och mormonerne, skredo desse sistnämnde i Augusti 1838 vid en val-förrättning i Gallatin till våldsamheter. Under de derigenom uppkomna stridigheter dödade mormonerne några man af den beväpnade milisen. Då brast stormen lös mot mormonerna, hvarvid de hemsöktes med omenskliga grymheter, somlige nedergjordes och de öfrige fördrefvos från hus och hem. Det var synnerligen under det Lillburn Boggs var guvernör i Missouri, som förföljelserna rasade. Mormonernes belägenhet var då så mycket svårare, som de nödgades företaga flyttningen under vintertiden, beröfvade sina egna ledare, — ty profeten jemte några af hans förtrogna hade de varit tvungne att utlefverera till fängsligt förvar. Under outsägligt elände kommo de emellertid om vintern 1839 till Illinois och slogo sig ned i City Commerce, som då var nästan obebygd. På våren fingo profeten och hans medfångar tillfälle att rymma ur fängelset, samt anlände till City Commerce, hvilken nu började uppbyggas och af mormonerne benämndes Nauvoo. Der uppblomstrade snart under profetens ledning deras samhälle. Profeten begagnade med mycken klokhet

de i Illinois då varande parti-stridigheter, för att förvärfva för sin nya stad vidsträckta privilegier, och kom sjelf i spetsen för både den lagstiftande och den förvaltande makten, samt hade under sig en beväpnad styrka, hvilken han genom den beryktade Bennett (som sjelf erbjudit sig att vara profetens högra hand) lät militäriskt ordna och öfva. Så snart omständigheterna medgåfvo, vidtog profeten åtgärder icke blott till landets uppodling, handels och handtverks förkofran, utan äfven till uppbyggandet af ett präktigt tempel i Nauvoo. Till tempel-byggnaden erfordrades icke blott tionde, utan äfven icke obetydliga bidrag. Missions-väsendet drefs med förnyad lifighet och begagnades ej blott såsom medel för lärans utbredande, utan äfven såsom en utväg att aflägsna oroliga hufvuden och sådana personer, af hvilka profeten befarade missbelåtenhet eller hinder för sina syftemål. Den som till missionär utsågs måste utan penningar eller utrustning inom tre dagar ovilkorligen anträda sin missions-resa. Tempel-byggnaden började 1842 och fortsattes utan att under profetens lifstid hinna fullbordan [1]). Hierarchien hade profeten redan ordnat.

[1]) Mormon-templet i Nauvoo, hvilket kostat ungefär en million dollars, har en egen, betydelsefull historia. Ehuru det föregafs vara byggdt efter en gudomlig uppenbarelse (jfr. *Doctrine and Coven.* 103 Sect.), måste det dock *redan dagen efter sin invigning* 1846 lemnas *öde*, emedan mormonerne fördrifne måste flytta från Nauvoo. Omkring två och ett halft år derefter utbröt eld i templet, hvarvid tornet alldeles förstördes äfven som större delen af templets innanredning. När *Cabet* nedsatte sig med sin Ikariska koloni uti Nauvoo, inköpte han tempel-ruinen och var sysselsatt med dess inredning till skolrum, matsal o. s. v. då uti Maj 1850 en tornado (hvirfvelstorm) rasade fram och nästan alldeles förstörde tempel-byggnaden.

När nu sålunda allt syntes vilja lyckligt aflöpa för profeten, företog han sig att gifva bifall och bekräftelse åt ett påfund, som haft en genomgripande betydelse icke mindre för honom sjelf än för hela mormonismen. Icke blott i strid med sedligheten, utan ock i strid med Mormons bok [1]) samt Lärdomens och Förbundens bok [2]) hade småningom bland mormonerne utbildats läran om de så kallade *andeliga hustrurna* (spiritual wives). *Sidney Rigdon* anses såsom upphofsman till denna lära och mormon-apostlen *Lyman* angifves hafva varit bland de förste, som omfattade detta köttets evangelium, och i New-York tog sig flera hustrur. Först hölls dock denna styggelse såsom en hemlighet, och sjelfva Josef Smith, ehuru han redan vintren 1841—1842 visade benägenhet för denna lära, tyckes en tid hafva skyggat tillbaka för att bekräfta densamma. Omsider uti Juli 1843 föregaf han sig hafva erhållit en uppenbarelse [3]), som förkunnade honom att det var alla de högre presterna och de öfverste i hierarchien tillåtet taga så många qvinnor, som de kunde underhålla. I Illinois, der lagarna belade tvegifte med svårt straff, vågade profeten icke offentliggöra denna sin så kallade uppenbarelse, utan styggelsen bedrefs till en tid i hemlighet. Det var först mormon-aposteln *Orson Pratt*, som var fräck nog att uti en predikan den 29 Aug. 1852 offentligen försvara månggiftet [4]). Sedan dess har månggifte bland mormonerne ansetts såsom en rättighet för alla välmående män.

---

1) p. 120. 2) 109 Sect. 4 §. 3) *Orson Pratt*, det celestiale Ægteskab, p. 31, ff.

4) Detta Orsons Pratts föredrag finnes infördt i dess *Celestiale Ægteskab*, p. 7—30. — När en redan gift mormon vill taga sig en andra, tredje o. s. v. hustru, måste han dertill

Under tiden hade på Ex-guvernören Boggs en afton 1842, då han satt i sin kammare, ett skott blifvit lömskt aflossadt, och han derigenom svårt sårad. Hvem som utfört detta nidingsdåd kunde aldrig med visshet utredas. Men då Boggs ådragit sig Mormonernas hat för deras lidanden i Missouri, så föll misstanken på dem. Åt en sådan misstanke gafs ökad fart, då den beryktade Mormon-generalen Bennett råkade i misssämja med profeten, samt uteslöts ur mormon-samfundet. Bennett sparade då icke sina fordna vänner, utan afmålade profeten i de mörkaste färger. Boggs lät då verkligen i Juni 1843 anklaga profeten för mord-anslag, och på grund af denna anklagelse blef profeten arresterad, för att föras till Missouri. Men en skara af beväpnade mormoner förde arrestanten tillika med dem, som honom gripit, till Nauvoo, der congress-val förestodo, och val-partierna, för att ej hafva mormonerne emot sig vid de förestående valen, läto profeten ställas inför en domstol af hans egna anhängare, hvarigenom han blef frigifven. Då

---

söka icke blott den qvinnans bifall, hvilken han vill ega, utan ock hennes föräldrars och mormon-profetens. Äfven måste hans första hustru gifva sitt samtycke; dock är detta en tom formalitet; ty om hon vägrar, så blir hon förskjuten ur kyrkan. (Det Celest. Ægteskab, p. 63, 64. — Ceremonierna vid mormonernas äktenskap framställas på de föregående sidorna, 61, 62). Månggiftet försvaras af mormonerna ibland annat dermed att det skulle tjena till mennisko-racens förädling. Man har öfver allt bemödat sig om att förbättra boskaps-racerna . . . "En man kan, då han har flere hustrur, genom sin blodsblandning förbättra sin egen art på samma sätt, som de andra delarna af djurskapelsen . . . Låtom oss icke, enligt en-hustru-systemet, i lekamligt och andeligt hänseende urarta till rangen af apan." — Så talar mormon-profeten Brigham Young. Se Qvinnan bland Mormon. p. 106.

sedermera mormonerne genom sin dubbelhet vid valen icke tillfridställde någotdera partiet, blef oviljan emot dem derigenom stegrad. Också började profeten uppföra sig allt mera öfvermodigt, utfärdade förordningar, som gjorde ingrepp i guvernörens rättigheter, uppträdde såsom kandidat till Presidenskapet i Förenta Staterna. Han utsände öfver 2000 missionärer icke blott för att predika mormonism, utan i synnerhet att derjemte värfva röster för president-valet. Men innan detta val afgjordes, hade J. Smiths timliga lefnadsöde blifvit på ett annat sätt afgjordt. Han hade dragit öfver sig ovilja icke endast genom sin oförskämdhet att eftersträfva den högsta värdigheten i de Förenta Staterne: honom skadade långt mera hans herrsklystnad, snikenhet och lösaktighet, hvarigenom han från sig söndrade åtskilliga af sina anhängare. Han tillegnade sig uteslutande handlen med vin och bränvin samt med jordlotterna af statens land. Han gjorde äktenskaps ingående beroende af den tillåtelse, som hos honom skulle sökas, och genom hvars beviljande eller förvägrande han tillvällade sig en stor makt öfver familjelifvet. Den nya läran om de andliga hustrurna började att icke vidare kunna hållas nog hemlig, och fann bland mormonerna sjelfva häftiga motståndare. Profeten tyckes för egen räkning velat tillämpa denna lära så, att han ej nöjde sig endast med ogifta fruntimmer, utan ville äfven begagna gifta qvinnor såsom sina andeliga hustrur. Uppseende väckte hans försök i detta afseende mot mormon-predikanten *William Laws* hustru, äfven som emot *D:r Fosters* hustru. Derigenom bragtes stormen till utbrott. De förolämpade äkta männen slöto sig tillsammans med några andra, uppträdde offentligen mot profeten. De skaffade sig ett boktryckeri, utgåfvo en tidning "the

Expositor", hvaruti de afslöjade profetens hyckleri, tyranniska förfarande och utsväfvande lefverne. I första numret af nämnda tidning infördes sexton qvinnors edliga bekräftelser, att Josef Smith, Sidney Rigdon m. fl. sökt att omvända dem till läran om de "andeliga hustrurna", samt förföra dem under föregifvande att de dertill hade särskild tillåtelse af himmelen. — Ett sådant skoningslöst afslöjande af hvad som hemligen bedrefs af det "höga rådet", var mera än hvad profeten kunde tåla. Han sammankallade i egenskap af Borgmästare (Mayor) i staden Nauvoo municipal-rådet till öfverläggning angående "the Expositor". Tillgripandet af ett förtvifladt medel syntes nödvändigt. Ingen legal undersökning, intet förhör eller svaromål kom i fråga. Man beslöt att den nya pressen förklarades för en offentlig skandal, att den fick med militärmakt förstöras jemte alla exemplaren af det utgifna bladet. I följd häraf blef tryckeriet i hast jemnadt med jorden, papper och inventarier uppbrändes, och tryckeristilarne utströddes på gatan. *Foster* och *Law* räddade sina lif undan detta upplopp genom flygt till Karthage, hvarest de för det skedda uppolppet påyrkade arresterings-order mot Josef Smith och hans broder Hyrum jemte medlemmarne af municipal-rådet och några andra af Smiths anhängare. Befallning om de åklagades arrestering utfärdades. Men i början vägrade de att underkasta sig. Mormonerna tycktes först ärna försvara sig och profeten litade på the Big Fan. Men då hela landskapet hotade att komma i rörelse, funno mormonerna klokast att gifva efter, och de åklagade lofvade att på viss tid öfverlemna sig. Detta löfte höllo de dock icke, utan profeten flydde med sin broder till Jowa. Detta sätt att rädda sig ur sitt vådliga läge var väl det

oklokaste, som han kunde företaga. Massan af mormonerna var dermed högst missnöjd, och han var i fara att förlora hela sitt anseende. Några af hans vänner reste derför efter honom och förmådde honom att återvända. Mellertid hade guvernören vidtagit den åtgerden att affordra mormonerne de staten tillhörande vapnen. J. Smith var nu återkommen till Nauvoo. Mormonerne uppgåfvo tanken på motstånd, utlemnade vapnen. J. Smith sjelf tillika med sina med-anklagade inställde sig i Karthage aftonen d. 21 Juni 1844. Der blefvo emot borgen de öfriga anklagade lösgifna, men Josef Smith och hans broder Hyrum qvarhöllos, emedan emot dem en ny anklagelse var ingifven rörande högförräderi.

Profetens ankomst till Karthage hade der satt allt i rörelse. För att upprätthålla ordning kallades trupper under vapen, och Josef Smith jemte hans broder, samt ett par som frivilligt följde dem, blefvo lyckligen inneslutna i der varande fängelse. Men manskapet, som skulle bevaka fängelset, var icke vandt vid militärisk lydnad. Ett rykte spriddes att myndigheterne spelade under täcke med mormonerna, att man insmuslat i fängelset kläder till fångarne, så att de under förklädnad skulle undkomma, samt att fångarne voro väpnade från topp till tå. Att fångarne voro väpnade hade sin riktighet: det öfriga synes varit ogrundade misstankar. Mellertid företog en beväpnad skara att på eget beråd rycka emot Karthage och storma fängelset. Vid detta larm försökte de fyra fångarne att tillbakahålla de stormande derigenom att de med förenade krafter höllo igen dörren till fångrummet. Likväl kom dörren då och då att så mycket öppnas, att de anfallande affyrade skott genom öppningen. Profeten hade en sex-pipig pistol, och

sköt dermed genom dörröppningen och sårade tre af de anfallande. Men talrikare skott aflossades nu inåt fängelserummet och tillfogade John Taylor fyra sår. Ett skott fällde Hyrum Smith; då sprang profeten ut genom fönstret. Men då detta var ett stycke öfver marken, emedan fångrummet var i andra våningen, skadade sig Josef så betydligt vid fallet, att han icke kunde uppstiga. Af kringstående banditer blef hans bröst derpå genomskjutet med fyra gevärskulor, k. 5 e. m. d. 27 Juni 1844. Sådan var den föregifne profetens ändalykt, hvilken af hans anhängare aktas såsom en martyr-död, och ganska mycket främjat hans anseende.

Blicka vi nu tillbaka på hans bana, så befinnes den visserligen vara ganska ovanlig. På en tid af något mera än 14 år hade han lyckats grundlägga och ordna ett eget från alla christna sekter afvikande religions-samfund [1]), med den framgång att det, ifrån att först utgöra endast sex personer, vid profetens död omfattade mer än hundratusen medlemmar, samlade från allehanda folk. Under det han spelade sin röl såsom profet, grundade och ordnade han sin kyrka äfven i verldsligt hänseende såsom ett blomstrande stats-samfund. Väl gick samfundet i Kirtland och Missouri hastigt till upplösning, men det uppblomstrade i en ny gestalt åter mäktigare i Illinois. Han sökte gifva sitt samfund en utvertes anständig hållning; lättingar och drinkare tåldes der icke; renlig-

1) *Schaff* (Amerika p. 161.) jemför Mormonismen med *Irvingismen.* Med en sådan jemförelse synas mormonerne någorlunda belåtna. *Skand. Stjerne* VI: 204. Men vanligtvis jemföras deras sekt med *Muhamedanismen* såsom dermed uti mycket lika, hvilket dock af dem sjelfva bestrides. *Skand. Stjerne* VI: 115.

het sattes närmast gudsfruktan [1]), och verldsligt arbete sammanblandades med gudstjenst. Offentliga nöjen, sällskaper, baler o. d. börjas bland mormonerne i Herrens namn och genom att påkalla hans välsignelse [2]). Sjelf beskrifves profeten såsom en gladlynt, umgängsam och munter sälle [3]). Dock utfalla omdömena om honom för öfrigt mycket olika, allt efter som han bedömes af anhängare eller vedersakare. Att han i första början utan egen öfvertygelse, blott på menniskors lättrogenhet grundade sin föregifna gudomliga sändning och således medvetet bedrog, det lider intet tvifvel. Sedan synes det händt honom, hvad som stundom händer med bedragare, som länge omgås med sluga planer, att han vardt så gripen af sitt eget bedrägeri, att han omsider trodde derpå, och ansåg sig derigenom gagna menskligheten. Huru rik och spänstig hans själskraft var skönjes genom mängden och skiljaktigheten af de föremål, som sysselsatte honom. Utom med troslärans och ritualens utbildning sysselsatte han sig med predikande och författade åtskilliga skrifter; han upprättade och vidmakthöll hierarchien, ledde det vidsträckt utbredda missionsväsendet, som under hans sista år bedrefs af inemot 3000 missionärer; han förde uppsigten öfver hela den inre kyrkligt-sociala förvaltningen; ändtligen hade han, i kraft af sina verldsliga befattningar, nästan hela civil- och justitie-förvaltningen och egde såsom general-löjtnant öfverbefälet öfver 3000 man. I sin stat var han allt i alla [4]). Ja, han skildras vara på samma gång Guds ståthållare och värdshusvärd — en Jehovas profet och en föraktlig libertin — förkun-

1) *Skand. Stjerne* V: 266. 2) *Skand. Stjerne* VI: 197. 3) *The Mormons*, p. 117. 4) *Olshausen*, Geschichte der Mormonen, 104—107.

nare af fridens religion och general-löjtnant — herrskare öfver tiotal af tusenden och slaf af egna låga otyglade passioner — rättfärdighetens predikare och en ogudaktig svärjare [1]). I honom framträdde de skarpaste motsägelser; och sådant oaktadt egde han dock ett underbart inflytande, en makt att draga till sig menniskor och beherrska dem. Hvadan kom detta underbara inflytande? Och hvilken ställning har väl denne inflytelserike man ursprungligen innehaft? Var det yttre omständigheter, som gynnat honom? Tillhörde han måhända ett mäktigt presterskap eller var han utmärkt genom lärd bildning? Hade lagkunnighet och advokatsbanan, som i Amerika ofta leder till statens högsta embeten, beredt honom tillfälle till utmärkelse? Eller hafva de politiska partiernas vågor upplyftat honom? Var det genom militäriska förtjenster, genom rikedom eller börd som han förvärfvade sig anhängare? Nej, intet af allt detta! Härstammande från en illa beryktad familj, i sin ungdom ansedd för nästan ingenting bättre än en vagabond och odugling, utan bildning, utan förmögenhet, har han brutit sin bana [2]) — genom hvilken underbar kraft?

De mormoner, med hvilka jag samtalat, för att försöka återföra dem till vår kyrka, hafva gifvit mig anledning att närmare efterspana upphofvet till den magiska kraft, som uppenbaras i Josef Smiths verksamhet. I Svensk Kyrkotidning för 1856, p. 347 finnas följande tänkvärda ord: "Mormonismen är Christendomens diaboliska karrikatur. Det är en dæmonisk enthusiasm, ur hvilken den suger sin näring, det är en dæmonisk trollkraft, i hvilken dess underbara materiella blomstring har sin grund. Den religiösa

1) *The Mormons*, p. 158. 2) Olshausen, p. 107.

sagan förtäljer om sådana, som gifvit sin själ i den ondes våld med vilkor, att han skulle förunna dem all jordisk njutning och lycksalighet. Hvad sagan förtäljer om enskilda, synes i mormonismen gå i fullbordan med afseende på ett helt samfund."

Redan hyllande den åsigt, som uttalar sig i de anförda orden, blef jag af mormonerna föranledd att närmare betrakta Uppenb. 13: 18. Uti sina klagomål öfver vår kyrkas förfall anförde mormonerne ibland annat nämnde bibelspråk, hvilket de ansågo innehålla en profetia om vår kyrkas förestående undergång, emedan de mente att den förderfvade christna kyrkan skulle sönderfalla i sekter, till dess att dessas [1]) antal uppginge till vilddjurets tal, 666, då tiden vore inne för den babyloniska skökans undergång. Enär denna mormonska tydning af det åberopade bibelspråket är uppenbart orimlig; så behöfver den näppeligen någon vederläggning. Mellertid föranleddes jag derigenom att närmare skärskåda, huruledes Herren uti sitt ord beskrifver den *falske profeten*, för hvilken menniskorna så allvarligen varnas genom många Skriftens språk. Uti Uppenb. 13: finnes den falske profeten, som genom satans makt gör många mäktiga gerningar och förleder menniskors barn, skildrad såsom ett *vilddjur*, som *uppstiger ur jorden* och *har tu horn lika som Lambet*, men *talar som draken*. Nu är visserligen sannt, att en profetias betydelsefulla innehåll kan ega flerfaldig tillämpning och blott småningom gå till fullkomlig uppfyllelse. Den ande, som verkar i otrons

---

1) I strid med all kyrkohistoria påstå mormonerne att de christna religionspartiernas antal redan uppgår till omkring 600. — P. Chr. *Kierkegaard*, Om og mod Mormonismen, p. 14.

barn, begagnar visserligen många menniskor såsom sina redskap, hvadan den falske profeten under tidernas lopp framträdt uppenbarad än i en, än i en annan person, såsom t. ex. i Bileam Beors son, Muhamed och dylika villoandar. I vår tid är det dock uti mormon-profeten Josef Smith, som den H. Skrifts utsagor om den falske profeten på ett underbart sätt uppfyllas. Enär mormon-profeten föregifver sig hafva uppgräft guldbiblen ur jorden och derifrån sedan härledt sina lärors upphof; så passar ju på honom in, hvad Skriften förkunnar om den falske profeten, då den säges såsom ett *vilddjur uppstiga ur jorden.* Uppenb. 13: 11. Och då det vidare heter om den falske profeten, om vilddjuret, att det hade *tu horn lika som Lambet*, så träffar sådant på ett förvånande sätt in på den falske profeten Josef Smith. Ty det lärer väl icke undfalla någon, som vill öppna ögonen för sanningen, att Josef Smith just ville gälla icke blott såsom profet, utan just såsom Lambets utkorade redskap, och deruti just ville anses ega sin styrka. Med horn såsom Lambet, med skenbar menlöshet, under helighetens drägt låtsade han framträda och föregaf sig inbjuda och samla menniskors barn till helgonens utvalda skara, som förbidar Lambsens bröllopp eller Christi återkomst till det tusenåriga rikets festliga fröjder. Men under allt detta förvände han dock Guds ord, förkunnade köttets evangelium, tillstadde lustarna frihet. Han *talade såsom draken*, den gamle ormen, som besvek Eva i paradiset. Redan då förespeglades menniskan att varda såsom Gud genom att lyda förföraren. Och samma lockbeta begagnas ännu i dag; mormonismen fångar sina rof genom löftet att göra dem till gudar. Josef Smiths lära lockar kött och blod; han vill sätta syndens menniska på Guds thron,

ja, han påstår att *den gamle Adam* är Gud, är *den gamle af dagarne*, som uppvaktas af tjenande englaskaror. Detta och hvad för öfrigt hörer till lögnens svek i mormonismen skola vi närmare betrakta vid granskningen af Josef Smiths läror, hvarigenom han bevisar sig vara den falske profeten, vilddjuret som talar såsom draken, lögnens fader, mandråparen af begynnelsen. Klart är dock att då den falske profeten just genom lögn vinner insteg bland menniskorna, han icke vill vidkännas sitt namn såsom bedragare, såsom vilddjuret, som förderfvar själar. Menniskorna visa sig nemligen understundom så till sinnes att de mindre sky sjelfva synden, än dess nakna, förhatliga namn. Derför under förskönande benämningar tillstädes ofta det onda; och den förförare, som skulle afskys, om han öppet bure vilddjurets namn, vinner hos mången ett lätt insteg, när den bemantlar sin vilddjurs-natur under ett vackert namn. Mellertid, hvad båtar det att menniskorna med vackra namn söka bemantla det förkastliga? Hvad hjelper det att Josef Smith tager på sig namnet att vara Lambets profet, då han likväl är drakens? Sanningens Ande brännmärker dock med vilddjurets namn de falske profeter, och i sjelfva Josef Smiths namn är inlagdt hemligheten af vilddjurets tal såsom Uppenbarelseboken det angifver. För att förstå detta, bör man erinra sig att tal betecknas på olika sätt hos olika folkslag. Hos Hebreer, Greker, Romare och flere folk brukades bokstäfver såsom siffror. För att gifva mormonerne svar i afseende på det af dem åberopade gåtlika språket om vilddjurets tal i Uppenbarelseboken, föll det mig (d. 19 Dec. 1857) i sinnet att uträkna sjelfva mormon-profetens tal. Jag skref då namnet Josef Smith med hebreiska bokstäfver, och stafvade dervid namnet

Josef på samma sätt, som det förekommer i hebreiska Biblen. Derpå började jag att öfverräkna bokstäfvernas siffervärde; och till min egen bestörtning upptäckte jag dervid den förfärliga hemligheten uti namnet

Josef Smith.

יוספ סמית

Bokstafven	י	såsom	siffra	gäller	10.
„	ו	„	„	„	6.
„	ס	„	„	„	60.
„	פ	„	„	„	80.
„	ס	„	„	„	60.
„	מ	„	„	„	40.
„	י	„	„	„	10.
„	ת	„	„	„	400.
				Summa	666.

Här är visdomen: den der förstånd hafver, han räkne vilddjurets tal, och dess tal är en menniskas tal och dess tal är sexhundradesextiosex. Uppenb. Bok. 13: 18.

Så är då hemligheten af Josef Smiths tal funnen, och det är det talet, som Skriften förutsagt utgöra vilddjurets tal, den falske profetens. Med det samma är ock mormon-gåtan löst och svaret funnet på frågan om upphofvet till mormonernes underbara förkofran. Det är verkligen såsom de sjunga:

"en magisk kraft ledsagar dem
i verlden och i deras hem".

Det är verkligen så att mormonismens tillvext och uppblomstring "sker efter satans verkan med alla lögnaktiga krafter, tecken och under och med all förförelse till orättfärdighet ibland dem, som förtappade varda". 2 Thess. 2: 9. 10.

Hvad nu slutligen lösningen af vilddjurets tal angår, så känner nog författaren de mångfaldiga försök, som förut i detta afseende blifvit gjorda. Men här är icke tillfälle att ingå i någon kritik. Det endast må anmärkas mot de högt förtjente männen BENGEL och ROOS, dels att de icke rätt fattat sjelfva *talet*, som skulle utredas (ty de göra talet i sjelfva verket till 666⅔, ehuru Skriften icke har något bråk-tillägg); dels ock att de beräknat *tidens* tal, ehuru Skriften säger uttryckligen att det är fråga om en *menniskas* tal.

För att i möjligaste måtto förebygga missförstånd, torde jag få erinra om — hvad ock redan blifvit antydt — att i den H. Skrift förekomma typiska personligheter, hvadan profetian om den falske profeten kan hafva tillämpning under olika tider på skiljaktiga personer. Så har t. ex. såsom ZÜLLIG visat, vilddjurets tal blifvit uppsökt i namnet på den falske profeten Bileam Beors son, som lärde Israels barn att bedrifva horeri, Uppenb. 2: 14; och enligt D:r BERGGREN likaledes uti namnet Muhamed, hvilken också var en föregifven profet, som begagnade okyskheten såsom lockbeta till värfvande af anhängare. Till dessa två vällustens profeter sluter sig på ett otvunget sätt mormon-profeten Josef Smith. *Beliam*, *Muhamed* och *Josef Smith* bilda ett värdigt klöfverblad på de köttsliga lustarnas fält! De äro dock, ty värr, icke de enda redskaper för den falske profeten. Ty den synes icke "hafva förstått satans djuphet", som menar att den falske profetens list och funder uttömmas uti ett eller annat af hans menskliga redskap. Möjligtvis kunna än ytterligare uppkomma falske pvofeter, hvilkas namn likaledes innehålla vilddjurets tal. Men klart är väl, att det icke är blotta *namnet*, som utgör *sa-*

ken — att det icke är sjelfva namnets siffervärde, som stämplar någon till falsk profet, såvida derjemte icke den uti menniskan inneboende anden, charakteren af dess läror och vandel, dess görande och låtande ådagalägga "vilddjurets vedertecken". — Och det är genom hela sin lefnad, som Josef Smith ådagalaggt att på honom inträffar hvad som den Hel. Skrift framställer såsom kännemärke på den falske profeten. Med rätta således har hans namn blifvit brännmärkt med vilddjurets tal.

Till vår plan hörer hvarken att framställa de partier, som uppstodo bland mormonerne efter Josef Smiths död, ej heller att skildra huru mormonerne fördrefvos från Nauvoo och under deras nu varande profet *Brigham Young* nedsatte sig i Utah och der förkofrat sig. Skildringar af tillståndet derstädes äro på vårt språk tillgängliga uti allmänt spridda skrifter.

II.

Mormonernes trosläror skola vi nu försöka framställa. Dervid möta dock icke obetydliga svårigheter, emedan genom deras fortgående s. k. uppenbarelser lärorna äro underkastade ombildning, och stundom stå i inbördes motsägelse mot hvarandra. Vi vilja först meddela Mormonernes trosbekännelse, sådan den blifvit af dem sjelfva meddelad i deras periodiska skrifter [1]:

"Vi tro på Gud, den evige Fadren, och på hans Son, Jesus Christus, och den Helige Ande.

"Vi tro att menniskorna skola straffas för sina egna synder och icke för Adams öfverträdelser.

---

1) *The Mormons or Latter-Day Saints.* Lond. 1852. p. 40, 41.

"Vi tro att genom Christi försoning hela menniskoslägtet kan frälsas genom lydnad för Evangelii lagar och föreskrifter.

"Vi tro att dessa föreskrifter äro 1) Tro på Herren Jesus Christus, 2) Ånger, 3) Döpelse genom nedsänkning i vatten till syndernas förlåtelse, 4) Händers påläggning för att erhålla den Helige Ande, 5) Herrens Nattvard.

"Vi tro att menniskorna måste kallas af Gud genom gudomlig ingifvelse och genom handpåläggning af dem, som fått behörigt uppdrag att predika Evangelium och administrera enligt dess föreskrifter.

"Vi tro på samma organisation, som existerade i den ursprungliga kyrkan, neml. apostlar, profeter, herdar, lärare, evangelister o. s. v.

"Vi tro på det eviga Evangeliets makt och gåfvor, neml. gåfvan af tro, urskiljande af andar, profetia, uppenbarelse, syner, helbregdagörelse, tungomål och tungomåls uttydning, vishet, barmhertighet, broderlig kärlek o. s. v.

"Vi tro på Guds Ord, intaget uti Biblen; vi tro ock på Guds ord, intaget uti Mormons bok och i alla andra goda böcker[1]).

---

1) Uti "*the Mormon*" (en i New-York utgifven Mormon-tidning, hvilken under nu pågående stridigheter med Förenta Staterna upphört) för d. 17 Febr. 1855 utelemnas orden: "och i alla andra goda böcker". I deras ställe tillfogas: "vi tro ock att ingen ny uppenbarelse skall strida mot den gamla".

Näst efter Biblen och Mormons bok hafva följande Skrifter bland Mormonerna mesta anseendet:

The Book of Doctrine and Covenants of the Church of Jesus Christ of Latter-Day Saints, selected from the Revelations of God, by Joseph Smith, president. Third european Edition. Liverpool 1852. Från andra upplagan har en öfversättning blifvit gjord på *Danska*, 1852. Men danska öfversättningen

"Vi tro allt, hvad Gud uppenbarat, allt hvad han för det närvarande uppenbarar, och vi tro att han skall än vidare uppenbara många större och vigtigare ting rörande Guds rike och Messiæ andra ankomst.

"Vi tro efter bokstafven på Israels återsamlande och de tio stammarnas återställelse, och att Zion skall upprättas på vestra kontinenten, att Christus personligen skall regera på jorden i tusende år, och att jorden skall förnyas och återfå sin paradisiska herrlighet.

"Vi tro bokstafligen på kroppens uppståndelse och att de i Christo döda skola först uppstå, och att de

---

har utelemnat bokens första afdelning: the Lectures on Faith. Dernäst gälla *Josef Smiths* öfriga skrifter. Sedan följande skrifter af Apostlen *Parley P. Pratt:*

The Voice of Warning to all Nations. The Gospel Reflector. The Key to Theologie. The Millennial Star, 19 årgångar, samt öfriga skrifter af Parley P. Pratt.

The Times and Seasons, under Josef Smiths ögon utgifna af *William Phelps*, med biträde af *Signey Rigdon.*

General Epistles of the Presidency, hvaraf den fjortonde utgafs i Dec. 1856.

The Deseret News, hvaraf ett ark utkommer hvarje lördag, aktas också mycket.

Apostlen *Orson Pratts**) skrifter gälla äfven ganska mycket. Deraf må nämnas: *the Divine Authenticity of the Book of Mormon*; *the Pearl of great Price; Remarkable Visions;* samt hans på danska öfversatta arbeten: *det Celestiale Ægteskab og det Nye Jerusalem*, 1855; *Evangeliets sande Grundsætninger*, 1857. — Af "*Skandinaviens Stjerne*, *Organ for de Sidste Dages Hellige*" löper för närvarande 7:de årgången. 1856 utkom *femte* upplagan af "*Psalmer og aandelige Sange til Brug for Jesu Christi Kirke af de Sidste Dages Hellige i Skandinavien*".

*) Orson Pratt är studerad och har tagit graden vid Trinity College i Dublin. Han är mormonismens käckaste försvarare och benämnes philosophiens profvare (guage). I Liverpool har han ombesörjt ett agentskap för mormoniska utflyttningar.

öfriga aflidna icke förr skola uppstå än de tusende åren äro tilländalupna.

"Vi fordra rättighet att ostördt få dyrka den allsmäktige Guden enligt vårt samvetes föreskrift och vi bevilja alla menniskor samma rättighet, de må dyrka honom hvarest och huru de vilja.

"Vi tro oss böra vara undergifna konungar, drottningar, presidenter, regenter och öfverhet, och lyda, ära och upprätthålla lagarna.

"Vi tro att man bör vara rättskaffens, sannfärdig, kysk, måttlig, välvillig, dygdig och uppriktig samt göra godt mot alla menniskor. Vi må sannerligen säga att vi följa Pauli förmaning: vi "tro all ting", vi "hoppas all ting"; vi hafva fördragit mycket och hoppas att vara i stånd "att fördraga all ting". Allt hvad dygdigt, älskvärdt, prisvärdt och af godt rykte är, det eftertrakte vi och förvänte vedergällning derför. Men en trög och lat menniska kan icke vara någon christen ej heller blifva salig: han är en drönare och bestämd att dödas och utkastas ur bikupan[1]).

Så lyder i kort sammanfattning den mormonska tros-bekännelsen. Med christliga namn höljas deruti läror, hvilkas förfärliga beskaffenhet vi nu ärna framdraga och belysa. Härvid synes ändamålsenligast att först granska mormonernes åsigter om deras profet.

1. Mormonerne erkänna Josef Smith såsom deras profet, skickad af Gud att grundlägga riket [2]). De påstå att han är den af Malachias förebådade Elias [3]), och att han fullbordat den gerning, som honom var uppdragen, neml. begynnelsen af all tings återställelse [2]). De åberopa hans umgänge med

---

1) *Olshausen*, Geschichte der Morm. p. 75. 2) *Skandin. Stjerne*. VII årgången p. 77. 3) S. s. p. 18.

englar, och påstå att han erhållit uppenbarelser. De upphöja honom öfver alla profeter och apostlar, så att — med undantag af Jesus Christus — Josef Smith gjort mer för menniskors frälsning i denna verlden än någon annan, som lefvat i den [1]. Hans namn finnes ofta inflätadt i deras psalmer, och i den för Skandinavien inrättade mormon-psalmboken [2] finnes en hel psalm, som innehåller idel lof, uppstämdt till förherrligande af honom såsom den nye Elias.

I det föregående hafva vi redan ådagalaggt att Josef Smith är en falsk profet, och huru han drifver lögnens läror skall än ytterligare visas vid granskningen af mormonismens villor. Huru grof osanning det är att utgifva honom för den genom Malachias 4: 5. utlofvade Elias, synes deraf att Frälsaren tydligen uti Matth. 11: 11—14 förklarat att Johannes Döparen var den af Malachias förebådade Elias. Huru farligt det är att lita på dem, som föregifva sig hafva talat med englar, kunna vi finna redan genom betraktande af hvad som finnes antecknadt i 1 Kon. B. 13. Der finna vi en man, som frimodigt uppträdde för att förkunna Herrans straffdomar inför den ogudaktige Konung Jerobeam, men som sjelf förspilde sitt lif, emedan han lät förleda sig af en man, som sade till honom: *jag är ock en profet, och en engel hafver talat med mig. Men har lög för honom*, 1 Kon. B. 13: 18. Hvad Josef Smiths föregifna uppenbarelser vidkommer, så är påtagligt, att om han haft några sådana, så hafva de varit från *lögnens fader*, och är det något rike, som Josef Smith upprättat, så är det åtminstone icke Christi rike, ehuru han missbrukat hans heliga namn såsom täckemantel för sina planer. Och hvad Josef Smiths umgänge med englar angår, så måste den varit inskränkt till de fallna englarnas. Hans efterträdare Brigham Young säger också att mormonerne kunna icke undvara djeflarna [3]) och af dem hafva de landet fullt, ja, så fullt, att onda andar svärma till och med uti deras tempel, hvadan han försäkrar att han kunnat lägga handen på ett dussin sådana [3]), under det han höll tal i tabernaklet d. 22 Juni 1856.

Till yttermera varning för falska profeter anföra vi här några Skriftens språk:

---

1) *The Book of Doctrine and Covenants* 111 Sect. 3 §.
2) Femte uppl. p. 109—112. 3) *Skandin. Stjerne* VI: 82.

Mine käreste! J skolen icke tro hvar och en ande, utan pröfver andarna, om de äro af Gudi: ty månge falske profeter äro utgångne i verlden. 1 Joh. 4: 1.

Detta säger Herren Zebaoth, Israels Gud: låter icke de profeter, som när eder äro, och de spåmän bedraga eder, och sköter icke edra drömmar, som J drömmen; ty de spå eder lögn i mitt namn; Jag hafver intet sändt dem, säger Herren. Jerem. 29: 8, 9.

Vakter eder för de falske profeter, som komma till eder i fårakläder, men invertes äro glupande ulfvar: af deras frukt skolen J känna dem. Matth. 7: 15, 16.

Månge falske profeter skola uppkomma och förföra många. Matth. 24: 11.

Falske Christi och falske profeter skola upphäfva sig och skola göra tecken och under, så att de ock skola förföra de utkorade, om möjligt vore. Marc. 13: 22.

Att sådana varningar dock föraktas af många, hvad månde dertill vara orsaken? Skriften svarar:

Derför att de icke annammade kärleken till sanningen, att de måtte salige vordet; fördenskull skall Gud sända dem kraftig villfarelse, så att de skola tro lögnen. 2 Thess. 2: 10, 11.

II. Mormonerne säga väl att de erkänna Biblen, likväl göra de det blott på det sättet att de (för att befrias från alla för dem besvärliga bibelspråk) förkasta alla hittills varande bibel-öfversättningar, och såsom Guds Ord erkänna endast den af deras profet omarbetade 1) Bibel ("reformed Bible"), hvilken likväl ännu icke blifvit från trycket utgifven. De föregifva att bibel-öfversättningar af (enligt deras åsigt) oinspirerade män icke kan antagas vara Guds ord 2), och påstå att sökomodren, kyrkan, utur Lambets Evangelium borttagit många af de yppersta ting 3). På detta sätt husera de med Biblen efter sitt eget tycke och deras förgrymmelse mot kyrkan härleder sig derifrån, att hon håller Guds ord i helgd, så att hon, som troget bevarat den Heliga Skrifts böc-

---

1) *Skand. Stjerne* V: 15. VI: 133. 2) *Orson Pratt*, Evangeliets sande Grunds. p. 78. 3) *Mormons Bog* 24, 25. *Skand. Stjerne* VI: 123.

ker oförkränkta, icke medgifver att något hvarken fråntages eller tillägges. Då mormonernas förfalskningar och tillägg icke af christna kyrkan kunna godkännas, så hafva mormonerne den fräckheten att mot kyrkan framkasta beskyllningar, hvilkas obefogenhet är genom hela kyrkohistorien tillräckligt uppenbar. Hvad slutligen angår den mormonska bibel-öfversättningen, så förekomma väl några prof deraf uti "*Lectures on Faith*", men det är dock omöjligt att derom bestämdt yttra sig förr, än den blir fullständigt genom trycket offentliggjord. Så mycket är dock kändt, att J. Smith omöjligt kunnat åstadkomma någon duglig bibel-öfversättning ifrån originalspråken. Hans okunnighet i de gamla språken var så stor, att han icke ens kunde skilja dem ifrån hvarandra, utan, när han en gång af en lärd man tillspordes om innehållet af en *grekisk* sats, svarade han att det var *Gammal Egyptiska (Koptiska)*, som ingen annan än han kunde öfversätta [1].

III. Mormonerne föregifva att Josef Smith blifvit inspirerad till att uppenbara några af Biblens (enligt deras påstående) förlorade böcker, såsom Enochs profetia, Abrahams bok, uppenbarelser till Moses, hvilka icke finnas i de fem Moses böcker, tillika med några andra uppenbarelser, som icke finnas i Biblen [2]. Derigenom påstå sig mormonerne veta ibland annat, att de första stentaflorna, som Moses af Gud erhöll på Sinai, innehöllo icke blott lagen, utan äfven evangelium [3]. — Sådana oförsynta dikter synas icke förtjena något genmäle.

IV. Mormonerne inskränka sig icke till antagandet af blott *en* Bibel [4]. De antaga derjemte Mormons bok såsom sin bibel.

Vi hafva redan visat genom hvilka bedrägliga funder Mormons bok framkommit, och tillfoga här endast några af Herrens varningsord.

J skolen intet lägga till det jag eder bjuder, och skolen icke taga något derifrån, på det J mågen bevara Herrens eder Guds bud, som jag bjuder eder. 5 Mos. 4: 2. Lägg intet till Guds ord, att han icke skall straffa dig, och du

---

1) *Olshausen*, Geschichte d. Morm. p. 13. 2) *Orson Pratt*, Evang. s. Grunds. p. 78. 3) *Orson Pratt*, l. c. p. 110. 4) *Mormons Bog* p. 108, 109.

varder lögnaktig funnen. Ordspr. 30: 6. Ho som lägger något härtill; på honom skall Gud lägga de plågor, som skrifna äro i denna bok. Och om någon tager något ifrån denna boks profetias ord, hans del skall Gud borttaga utur lifsens bok och ur den heliga staden och utur det, som skrifvet är i denna bok. Uppenb. 22: 17—19.

Men att man emot Mormons bok och Josef Smiths föregifna uppenbarelser åberopar det sist anförda bibelspråket, det anse mormonerne vara "våpigt". De säga nemligen att detta språk blott innehåller att ingen *menniska* får lägga något till *Johannis uppenbarelse,* hvilket likväl icke skulle hindra att *andra* uppenbarelser kunna tillkomma när som helst 1). Sådant är dock blott en fåfäng undflykt. Ty låt ock så vara att Uppenb. 22: 17—19 tillämpas just på Uppenbarelseboken; så finna vi i alla fall af Uppenb. 1: 1. att just den boken innehåller Jesu Christi uppenbarelser, som derefter skulle gå i fullbordan. Det är således tydligt att genom förbudet att lägga till eller taga ifrån Uppenbarelseboken, varda alla ytterligare föregifna nya uppenbarelser förkastade. Och det hjelper icke att åberopa Josef Smiths föregifna engla-uppenbarelser. Ty, säger Apostlen Paulus, mig förundrar, att J så snarliga låter afvända . . . till ett annat evangelium, ändock intet annat är; utan att några äro, de eder förvilla, och vilja förvända Christi evangelium. Men om ock vi eller en *engel* af himmelen annorlunda predikade evangelium för eder, än vi eder predikat hafve, han vare förbannad. Gal. 1: 6—8.

Ehuru, såsom vi visat, Mormons bok är en väfnad af dikter till menniskors förvillelse, och dess författare redan här i lifvet erfarit hemsökelser för detta verk 2); så våga dock mormonerne att missbruka Bibleu så, att de föregifva det der skola finnas profetior, som bekräfta Mormons bok. Vi skola tillse, huru sig dermed förhåller.

V. Mormonerne åberopa 3) Hesekiel 37: 15—16 och tilllämpa det bibelspråket på Nephis taflor, som de föregifva hafva blifvit uppgräfda i Amerika. Nu förekommer visserligen på det åberopade stället i vår Svenska bibel-öfversätt-

---

1) *Skand. Stjerne* VI: 123. 2) Läsaren erinre sig att *Spaulding* dog i tvinsot, och att *Josef Smith* blef mördad. 3) *Orson Pratt,* Divine Authenticity of the Book of Mormon, enligt the Mormons p. 277 ff.

ning uttrycket "*tafla*", emedan i vårt land fordom skrefs på trädskifvor, och ordet "tafla" nyttjas ännu helt enkelt bland allmogen för att dermed beteckna en trädtafla, t. ex. tafla för byk, slagt o. s. v. Men på det att intet missförstånd om profetens ord må ega rum, anmärka vi att uti grundtexten talas uttryckligen om *träd*, hvarpå profeten skref; och så står det också riktigt i andra bibel-öfversättningar. Vi vilja här efter THOMANDERS öfversättning 1) från grundtexten anföra Hesekiels ord: tag dig ett trä och skrif derpå: "*Juda och deras medbröders Israels barns*", och tag ett trä och skrif derpå: *Josefs, Efraims trä (och hela Israels huses och deras medbröders)*, och lägg dem tillsammans, det ena till det andra, dig till ett trä, och de skola vara till ett i din hand. Och när ditt folks söner säga till dig, sägande: vill du icke kungöra oss hvad du härmed menar? så tala till dem: Detta säger Herren Herren: si jag skall taga Josefs trä som är i Efraims och Israels slägters, deras medbröders hand och vill lägga dem dervid till Juda trä och göra dem till ett i min hand, och de trän, som du skrifver uppå, skola vara i din hand inför deras ögon". Genom denna liknelse af två motsvarande träd som sammanfogas, betecknas Juda och Israels andeliga återställelse och återförening 2). Men mormonerne göra deraf en tillskrufvad tillämpning på Nephis taflor (Mormons bok). Redan har dock P. CHR. KIERKEGAARD i sin skrift "om och mot Mormonismen" med löjets vapen bemött dem genom att visa, huru orimligt det är att vilja påstå, att det träd, hvarpå Hesekiel skref, skulle kommit till Amerika och der, i jorden nedgräfdt, blifvit förvandladt till gyllene taflor. Men dermed är dock icke saken fullkomligt afgjord. Orson Pratt gifver saken en annan vändning. Han påstår icke att träd blifvit förvandladt till guld; utan han påstår 4) att med det träd, som omtalas på det åberopade stället hos Hesekiel, menas den trädrulle, hvarpå man i fordna tider upprullade pergamentet, hvarpå de gamle skrefvo sina böcker. Nu skulle, enligt hans åsigt, ett träd eller en rulle tagas för Juda, och dermed skulle förstås Bibeln; och ett annat träd eller rulle tagas för Josef och Efraim, hvarmed skulle betecknas Mormons bok. Ty mormonerne säga att Josef Smith frambragte

1) Fem och tjugu mormonska satser, 2. 2) *Fjellstedt.* 3) p. 6—9. 4) *Divine Authenticity*, l. c.

Josefs (Efraims) uppteckningar (Mormons bok) och förenade den med Judæ uppteckningar (Biblen), hvarvid Hesekiels 37:de kapitel uppfyldes [1]). — Hela denna mormonska utläggning är emellertid rent af gripen ur luften, och har intet med Hesekiel att skaffa. Ty först och främst är klart, att profeten icke talar om det träd, hvarpå man brukade rulla upp pergamentet till böcker, emedan han säger att det skulle skrifvas på sjelfva trädet. Hade det varit fråga om sjelfva trädrullen till en pergamentsskrift, så är väl solklart, att då icke skall skrifvas på sjelfva trädrullen, utan på det deromkring lindade pergamentet. För det andra, om ock trädet hos Hesekiel hade den föregifna betydelsen att utgöra rullen, hvarpå en pergamentsbok lindas; så hjelper detta alls icke mormonerna. Ty det bör väl vara uppenbart för hvar och en att det är orimligt att vilja upprulla Nephis taflor på en rulle, enär mormonerna sjelfva påstå att taflorna voro af metall och såsom våra nu brukliga böcker ihopfästade med metallringar uti ena kanten!! Bättre förhåller det sig icke heller med hvad mormonerna i sammanhang härmed vidare påstå, nemligen att

VI. Af de tio Israels stammar, som blefvo förskingrade, skulle åtskillige begifvit sig till Amerika och befolkat det landet. Sådant strider emot all historia. De af Salmanassar bortförda Israeliter fingo bosätta sig i Assyrien, uti Persiska och Mediska städer, 2 Kon. B. 7: 6; 18: 10, i de bergiga trakterna af det nu varande Kurdistan och Adserbidsjan [2]). Och Josephus berättar [3]) att de tio slägterna ännu vid hans tid lefde på andra sidan Phrat. Men äfven om man icke egde dessa klara historiska uppgifter, skulle man dock kunna inse att mormonernas uppgifter äro orimliga. Ty den som känner, huru Judarne ännu, fastän under så många århundraden förströdda i olika länder, ändå bibehålla sin judiska pregel, finner nogsamt huru orimligt det är att från judiska kolonister vilja härleda Amerikas äldsta innevånare, de kopparfärgade Indianerna eller de så kallade Rödskinnen, med deras egna hufvudskåls-bildning samt deras ytterst svaga skäggvext [4]).

---

[1]) *Skand. Stjerne* VII: 86. [2]) *Gerlachs* förklaring öfver G. T. II: 474. [3]) Antiqv. Jud. XI: 5, 2. [4]) *Wagners* Geschichte der Urwelt mit besonderer Berücksichtigung der Menschen-

VII. Mormonerne åberopa vidare [1]) Esaias 29: 4, 11 på det sättet, att med talandet ur jorden och den beseglade boken skulle menas den ur jorden uppgräfda, förseglade Mormons bok [2]). — Om likväl Es. 29: 4 läses i sitt sammanhang, så synes tydligt att dermed tillkännagifves, huru Jerusalem, för sin motsträfvighet mot Herran, skulle få vidkännas svåra hemsökelser och att det skulle så varda förnedradt, att, såsom Fjellstedt anmärker, dess trotsiga tal skulle förvandlas till en bäfvande hviskning i stoftet. "Talandet ur jorden" syftar på det bekanta bruket i fordom timma att spåkarlar, som föregåfvo sig kunna besvärja döda, nedstego i jordhålor eller grafvar och derifrån framhviskade sina hemlighetsfulla och mörka konstord [3]). — Hvad åter Es. 29: 11 vidkommer, kan hvad der yttras om en förseglad bok alls icke afse Mormons bok eller Nephis taflor, hvilka först genom en särskild talisman skulle bli läsliga. Tvertom, när Herren uti det åberopade språket säger att synerna skola, för de försoffade, vara såsom en förseglad bok; så söker han förekomma misstydning af detta bildliga uttryck genom att redan i den föregående versen angifva orsaken, hvarför synerna ej skulle kunna fattas. Uti Es. 29: 10 heter det neml. till de otrogna sålunda: Herren hafver iskänkt eder en svår sömns anda och tillyckt edra ögon, och edra profeter och förstar samt med de siare hafver han förblindat. — Härvid är att märka, att här talar Herren icke om *sina* profeter, utan det heter: *edra* profeter, d. v. s. folkets falska profeter har Herren förblindat. Och emedan de voro förblindade, derför utgjorde Guds Ord för dem en förseglad bok.

VIII. Mormonerne påstå [4]) att Uppenb. 14: 6 på det sättet gått i fullbordan att Josef Smith fått genom en engel emottaga det eviga evangelium [5]), som de mena vara Mormons bok [6]). — För att förebygga en sådan oriktig tolkning och för att leda tankarna åt ett helt annat håll än på Josef

---

rassen, p. 266, 316, 317. — Monumens des peuples indigènes de l'Amerique par *Alex. de Humboldt*, I: 21. [1]) *Orson Pratt*, Divine Authenticity of the Book of Mormon, enl. the Mormons p. 270. [2]) p. 100, 101. [3]) Das alte und neue Morgenland, von *Rosenmüller*, IV: 236. [4]) *Orson Pratt*, Divine Authenticity, enl. the Mormons p. 267. [5]) *The Book of Doctrine and Cov.* 108 Sect. 7 §. [6]) *Orson Pratt*, Evangeliets sande Grunds. p. 132, 133.

Smith, påminner Herren om *kyskhet* och *svekfrihet* just i de verser, som föregå profetian om engelen med evangelium. Om Josef Smith kan omöjligt vara fråga uti Uppenb. 14: 6. Det är på ett helt annat ställe, neml. Uppenb. 13: 18, som hans namn är utpekadt, såsom vi förut ådagalaggt. — Hvad nu engelen angår uti Uppenb. 14: 6, så säges han med evangelium flyga midt *igenom himmelen*, hvilket väl på det mest bestämda sätt hindrar all tillämpning på Mormons bok, hvars vishet ju skulle vara *uppgräfd ur jorden*. Vidare kallas det evangelium, som engelen förde, *evigt*: det är således icke ifrån i dag eller i går eller ifrån Josefs Smiths uppträdande med sin mormon-lära; utan det är det evangelium, hvarigenom förkunnas Guds rådslag om menniskors frälsning förr än verldens grund lagd var (Ephes. 1: 4) och hvars herrliga nådelöften bestå evinnerliga. Här är således icke alls fråga om någon mormonism. — Deremot, om man besinnar huruledes under föregående tidehvarf otron under upplysningens namn kom många menniskor att förgäta det oförgängliga evangelium, så att kyrkan derigenom råkade i ett förfall, af hvars följder vi ännu lida — och om man derjemte aktar på tidens tecken; så torde man, vid de allvarliga rörelserna flerestädes till christendomens upplifvande i våra dagar, icke böra förbise, att engelen med det eviga evangelium flyger genom himmelen och håller sin botpredikan under dessa betydelsefulla tider.

IX. Mormonerne föregifva att Josef Smith nu efter sin död predikar för andarna i förvaringen [1]. — Hvad den H. Skrift lärer om Christus, att han efter sin död lefvandegjord gick bort och predikade för andarna i fängelset (1 Petr. 3: 18); det samma varder sålunda af mormonerna öfverflyttadt på Josef Smith; hvarigenom således Herren varder hädad.

X. Mormonerne bekänna sig tro det Guds ord innehålles i Mormons bok och i alla andra goda böcker. Hvad nu först vidkommer Mormons bok, så hafva vi redan tillräckligt visat dess rätta halt. Uttrycket "andra goda böcker" är så obestämdt, att derigenom lemnas obegränsadt spelrum för godtycket i afseende på trons innehåll. Det är derför icke litet svårt att få reda på mormonernes åsigter, helst som man uti deras skrifter ej sällan stöter på ganska olika och hvar-

---

1) *Skandinav. Stjerne* VI: 85.

andra motsägande läror. Sådana motsägelser äro emellertid ganska betecknande och gifva en fingervisning om mormonismens upphof ur lögnens källa. De gifva äfven en vink derom, att mormonerne finna det lämpligt att i olika skiftningar framställa sina åsigter för olika personer. För att icke genast stöta ifrån sig de oinvigda, finna de lämpligt att begagna en mängd bibliska uttryck och bibehålla ett sken af öfverensstämmelse med christendomen. Men när de lyckats fånga proselyter, framdragas sedermera allt mera oförbehållsamt de vidunderligaste läror, till de invigdes uppbyggelse. Deras nu varande profet Brigham Young säger sig vara lycklig, att det folk, som kallas yttersta dagens helige, sträfvar efter att få andan af deras kallelse och religion [1]. Och det är denna anda, som äfven vi sökt efterspana och derför underkastat oss den pinsamma mödan att genomläsa en mängd af mormonernas egna skrifter. Vi hafva dervid funnit, att de förfärligaste läror af mormonerna drifvas, till en stor del under bibliska talesätt. Och vi skole försöka att deraf göra en kort antydning.

XI. Angående Gud Fader, som mormonerne äfven kalla den store Elohim [2], lära de att han är ett materielt förnuftväsende med både kropp och lemmar [3], att han har kött och ben [4], äter och dricker och har passioner [5]. Han har menniskogestalt och är i sjelfva verket af samma slägte, som menniskan [3]. Han lefver på samma sätt som vi, med den skillnad att vi äro jordiske, men han är himmelsk. Dock har han varit jordisk och är "ganske" och alldeles samma slags väsende som vi [6].

Härvid är först att anmärka (hvad väl ock hvarje christen vet) att det icke är Gud Fader, som iklädt sig menniskonatur, utan att det är Sonen, som anammat mandom. Vidare bör väl inom christenheten vara nogsamt kändt att *Gud är en Ande* Joh. 4: 24 och att Bibeln framställer i skarpa drag motsatsen mellan *kött* och *ande*. Det heter t. ex.: Deras hästar äro *kött* och icke ande. Es. 31: 3. *Anden* hafver icke kött och ben. Luc. 24: 39. Anden är det, som gör lif-

---

1) *Skand. Stjerne* VI: 359. 2) *Skand. Stjerne* VI: 353. 3) *Josef Smith*, i *the Millennial Star*, enligt the Mormons p. 42. 4) *Skand. Stjerne* V: 47. 5) *Latter-Day Saints' Catechism or Child's Ladder*, quest. 38. 6) *Skand. Stjerne* VI: 355.

aktig; köttet är till intet nyttigt. Joh. 8: 63. — Att vilja göra Gud till "ganske" och alldeles samma slags väsende som vi, är en hädelse. Skillnaden är himmelsvid. Mina tankar äro icke edra tankar och mina vägar äro icke edra vägar, säger Herren. Utan så mycket himlen är högre än jorden, så äro ock mina vägar högre än edra vägar och mina tankar än edra tankar. Es. 55: 8, 9. Gud är icke en menniska att han skulle ljuga 4 Mos. 24: 19. Herren Gud den mäktige talar: hör mitt folk, låt mig tala: Israel, låt mig bland dig betyga: jag Gud är din Gud. Menar du att jag oxakött äta vill? Ps. 50: 1, 7, 13, 21. Herre, min Gud, dig är ingen ting likt. Ps. 40: 6. Den salige och allena väldige Konungen öfver alla konungar och Herren öfver alla herrar, den der allena hafver odödlighet, den der bor i ett ljus, der ingen tillkomma kan; den ingen menniska sett hafver, ej heller se kan. 1 Tim. 6: 15, 16. Ingen hafver någon tid sett Gud. Ende Sonen, som är i Fadrens sköte, han hafver det kungjort, Joh. 1: 8, hvilken, efter han är hans herrlighets sken och hans väsendes rätta beläte och bär all ting med sitt kraftiga ord, och hafver rensat våra synder genom sig sjelf, sitter han på majestätsens högra sida i höjden. Ebr. 1: 3.

XII. Mormonerne lära att Gud besitter egenskaperna: rättfärdighet, omdömesförmåga, barmhertighet och sanning; och att i utöfningen af dessa egenskaper ådagalägges den makt, godhet, förträfflighet och storhet, som utmärka hans underliga handlingssätt med sina barn på jorden [1]). Men de säga derjemte, att menniskan är ett väsende, som *besitter just (nojagtigen) samma egenskaper i mindre grad* [1]). Derigenom föranlåtas de att *förneka* åtskilliga af Guds egenskaper, t. ex. *allestädesnärvarelsen*, emedan den egenskapen icke finnes hos menniskan och föröfrigt icke passar tillsammans med deras materialistiska föreställningar om Gud. — Vi se således att mormonerne *neddraga* Gudoms-väsendet för att få det till likhet med oss. Den H. Skrift deremot vill, under framhållandet af olikheten mellan Gud och menniskan, bereda vår omskapelse, så att vi *upplyftas* och måge blifva delaktige af Guds natur, om vi fly verldens fåfängliga lusta. 2 Petr. 1: 4.

Josef Smiths påstående att Gud icke kan vara på två skiljda ställen på en gång och således icke kan vara alle-

---

1) *Skand. Stjerne* VII: 83.

städesnärvarande [1]) skola vi granska vid betraktandet af mormonernes lära om den Helige Ande.

XIII. Mormonerne lära om Gud att han är den store Fadren och hela familjens hufvud [1]). De påstå att Gud Fader har flere hustrur [2]) och föregifva att hvarje Gud (ty såsom vi skola se antaga de många gudar) kan hafva en eller flere hustrur [3]). Ibland Guds hustrur föregifva de att det finnes en, som kallas himmelens drottning. Hon får likväl icke tillbedjas. Ty, säga de, Fadren till våra andar är hufvudet för sin familj och det tillkommer hans hustrur och barn att bevisa honom den fullkomligaste lydnad [4]). — För att med bibliskt sken bemantla denna hädiska lära, försöka mormonerne att ifrån dess andeliga lyftning neddraga Ps. 45: 10, der det enligt vår bibel-öfversättning heter: "uti din skrud gå konunga-döttrar: bruden står på din högra hand". Detta språk, säga de, skall lyda sålunda: konungens döttrar äro ibland dina ypperliga *hustrur: drottningen* står vid din högra hand [5]).

Enligt grundtexten lyda orden sålunda: konunga-döttrar äro ibland dina *dyrbara* eller *dyrbarheter*. Att förklara dyrbarheterna utgöra hustrur i *köttslig* mening utvisar endast mormonernas köttsliga sinne och deras oförmåga att uppfatta det andliga, som målas med sinnliga bilder. Det borde väl eljest icke kunna på köttsligt sätt förtydas, att Herren stundom liknas vid en brudgum och församlingen kallas hans brud. Församlingen eller bruden utgöres af idel konungadöttrar, själar som af den himmelske Konungen sjelf födda äro (Joh. 1: 13.) och som äro klädda i hans skrud, hans rättfärdighet, som kallas rent och skinande silke, Uppenb. 19: 8. När församlingen kallas Christi brud, borde detta så mycket mindre kunna förvridas derhän, att Gud skulle sägas hafva flere hustrur; helst som hvar och en väl vet, att församlingen utgöres lika väl af *män* som *qvinnor*, och att männerne lika väl betecknas under brudens namn som qvinnorna, emedan här icke är fråga om köns-förhållanden, utan såsom Apostelen säger: *här är icke man eller qvinna;* alle ären J en Christo Jesu. Gal. 3: 28. Och då det är fråga om Guds

---

1) *The Millennial Star*, enl. the Mormons, p. 42. 2) *Orson Pratt*, Celest. Ægteskab p. 196. 3) *Celest. Ægt.* p. 185. 4) *Celest. Ægt.* p. 188. 5) *Celest. Ægt.* p. 189.

barns födelse, så tillbakavisas all tanke på köttsligt könsförhållande, emedan det uttryckligen om dem heter att de icke af blod eller köttslig vilja eller af någor mans vilja, utan af Gudi födde äro. Joh. 1: 13. Vädret bläs hvart det vill och du hörer dess röst, och du vet icke hvadan det kommer eller hvart det far; alltså är hvar och en som af Andanom född är. Joh. 3: 8. — Hvad slutligen vidkommer "himmelens drottning", så talas derom visserligen uti Jerem. (7: 18) 44: 17; men dermed menas *månen*. Åtskilliga af de hedningar, med hvilka Israeliterna i G. T. stodo i beröring, dyrkade Solen såsom Baal (herre), himmelens herre, och Månen, som lånar sin glans från solen, dyrkade de såsom himmelens drottning under namn af Astarte eller Aschtaroth [1]. Att Astarte, månen, dyrkades såsom himmelens drottning af Phenicerne och Karthaginenserne är af mythologien [2]) nogsamt kändt; hvadan det synes vara öfverflödigt att förspilla orden på den mormonska förvrängningen af kända förhållanden.

XIV. I mormonernes lära om Frälsaren påträffas många farliga villomeningar. Vi vilja icke fästa oss dervid att de säga, att han är i solen och utgör solens ljus, och i månen, och är månens ljus [3]; ty sådant kan dock förklaras. Värre är det med den förvirring och motsägelse, som möter oss redan i mormonernas åsigter rörande Jesu aflelse. Väl förekomma i Mormons bok [4]) uttryck, som tyckas erkänna Jesu aflelse af den Helige Ande. Men mormon-aposteln Orson Pratt lärer att Maria var Gud Faders lagliga hustru [5]) och att uttrycket om aflelsen af den Helige Ande bör fattas på det sättet, att den Helige Ande ledsagade den Högste, när han öfverskyggade Maria. Det var den Helige Ande, som gaf henne kraft att tåla Fadrens närvaro, men det var Fadrens person, som aflade Jesu lekamen [6]). Och samme mormon-apostel säger äfvenledes, att liksom Jesu lekamen erfordrade en jordisk moder, så erfordrade hans ande en himmelsk moder [7]). Den nu varande mormon-profeten Brigh m Young talar i samma anda sålunda: Frälsaren aflades af sin andes fader af samma väsende, som är våra andars fader,

---

1) *Ol. Celsius*, de Regina Coeli, p. 10, 11, 17. 2) *Fiedlers* Mythologie p. 171, 464, 550. 3) *Convenants and Commandm.* 7 Sect. 2 §. 4) p. 231. 5) *Celest. Ægteskab* p. 187. 6) *Cel. Ægteskab*, p. 186. 7) *Celest. Ægteskab*, p. 187.

och detta är hela den organiska skillnaden mellan Jesus Christus, eder och mig [1]). Till köttet har Gud aflat endast Christus, men till anden har han aflat alla menniskor [2]).

Här möta oss alldeles *hedniska* åsigter. Liksom hedningarne låta sina afgudar afla barn med jordens qvinnor, så fatta ock mormonerne Jesu aflelse, och Frälsaren kommer på det sättet att ställas i jembredd med en Herkulus eller någon annan bland hednaverldens heroer. I sammanhang med denna mot den H. Skrift stridande lära om Jesu aflelse, får man erfara att

XV. Den christna läran om Frälsarens båda naturer, den gudomliga och den menskliga, förkastas och behandlas af mormonerne med bitande hån. Deras profet Brigham Young talar sålunda: jag har hört sekteriska prester, som företagit sig att skildra Guds Sons person, och de gjorde honom till hälften af ett slag, till hälften af ett annat, och jag rår icke för, att, när jag först hörde sådant, mina tankar föllo på mulåsnan, den mest förhatliga varelse, som någonsin fanns till [3]). — På något mera rått och hädiskt sätt lärer väl ingenstädes framställas förnekelsen af vår Frälsare såsom Immanuel, Gud och menniska i en person. Då mormonerne således icke erkänna hos Frälsaren hans begge naturer, den gudomliga och den menskliga; så kunna de icke heller fatta honom i hans höga betydelse såsom medlare mellan Gud och menniskor. Väl tala mormonerne om Jesu försoning: men hvartill båta väl tomma ord?

XVI. Om Jesus säga väl mormonerne att han är Frälsare; ty det är hans rättighet att frälsa de öfriga af familjen i köttet (d. v. s. menniskorna) här på jorden [4]). Men de påstå att från Jesus borttogos hans högre egenskaper vid hans förnedring [5]). Det synes då obegripligt, huru han skulle på det sättet utföra sitt värf såsom Frälsare. De säga väl att han lidit för alla [6]). Dock synas mormonerne icke anse hans försoning såsom tillräcklig för alla, emedan det om somliga menniskor säges, att de icke kunde få sin synd utplånad, om de lefde, men väl om de ihjelslogos [7]). Synda-

---

1) *Skand. Stjerne* VI: 355, 356. 2) *Skand. Stjerne* VII: 82. 3) *Skand. Stjerne* VI: 355. 4) *Skand. Stjerne* VI: 354. 5) *Cel. Ægteskab* p. 11. 6) *Convenants and Commandm.* 43 Sect. 3 §. 7) *Skand. Stjerne* VI: 358, 359.

res eget utgjutna blod tillegnas då en större försonande kraft än Christi försonings-offer.

XVII. Mormonerne föregifva, såsom vi redan antydt, att Jesus efter sin uppståndelse begaf sig till Amerika och der grundade en församling. — Hela detta påstående är idel dikt. Väl finna vi af den H. Skrift att Jesus efter sin uppståndelse uppenbarade sig för de sina på åtskilliga orter, men alla dessa lågo inom det förlofvade landets gränser. För Apostlarne, som erhöllo hans befallning att i Jerusalem förbida Fadrens löfte, för dem var det, som han efter sin pina betedde sig lefvandes med mångahanda bevisning, då han lät sig se af dem i fyratio dagar och talade med dem om Guds rike. Apostl. 1: 3. Till Maria Magdalena sade han: kom icke vid mig; ty jag är ännu icke uppfaren till min Fader: men gack till mina bröder och säg dem: jag far upp till min Fader och eder Fader, och till min Gud och eder Gud. Joh. 20: 17. Det var således icke alls fråga om att begifva sig till Amerika.

XVIII. Om Frälsaren lära mormonerne ytterligare sålunda: Jesus Christus, himmelens och jordens evige Fader [1]), har en gång varit på jorden och lefvat såsom vi. Hela skillnaden mellan Jesus Christus och hvarje menniska, som lefvat på jorden ifrån Adams dagar intill nu, är denna: sedan Fadren en gång varit i köttet och lefvat som vi, fick han sin upphöjelse, erhöll throner, vann herradömet öfver furstedömen och makter och hade kunskap och makt att skapa: att frambringa *) och organisera elementerna efter deras naturliga principer. Detta gjorde han efter sin himmelsfärd, och blef räknad bland Gudarna, med de väsen, som skapa, med dem, som hållit den celestiala **) lagen, medan de voro i köttet och hafva återfått sin lekamen [2]).

Således skulle, enligt mormonernes åsigter, "*hela skillnaden*" mellan Christus och oss bestå deruti, att han *redan* vunnit sin upphöjelse, men att vår *ännu återstår* att förbida. Ty, såsom vi framdeles (XXVI) skola finna, har hvarje ande rättighet att försöka genomgå vissa prof för att varda upp-

---

1) *Mormons Bog* p. 244. 437.

*) Eljest säga mormonerne att elementerna äro eviga.

**) Mormonerne indela verlden uti celestial, terrestrial och telestial.

2) *Skand. Stjerne* VI: 335, 356.

höjd. Att Jesus är *utan synd* och att deremot vi äro *syndare*, det tyckes af mormonerne anses såsom en sådan småsak, att det icke åstadkommer någon skillnad mellan honom och oss. — Och att det icke var först efter sin uppståndelse och himmelsfärd, som Christus erhöll makten att skapa, bör väl redan deraf vara begripligt, att skapelsen skedde redan i begynnelsen, och att Sonen hade gudomlig herrlighet när Fadren förr än denna verlden var. Joh. 17: 5, 24. Att i Christo bor all Gudomens fullhet lekamligen (Col. 2: 9) måtte väl också utgöra en skillnad mellan honom och menniskorna!

XIX. Om den Helige Ande hysa mormonerne materialistiska åsigter. Det rent andliga kunna de icke fatta; de anse det såsom *intet* och såsom en orimlighet [1]). Mellertid medgifva de dock så mycket att den H. Ande icke har lekamen af kött och blod, utan är en andelig person [2]). Vill man dock hafva närmare reda på mormonernas åsigter om denna andeliga person; så undfägnas man med den underrättelsen, att den H. Ande såsom person är omgifven med ett stort förråd eller sky af andelig substans, som är opersonlig, men som af mormonerna äfvenledes kallas den H. Ande [3]). Denna opersonliga H. Ande beskrifva de såsom allestädes närvarande, emedan den är en gränslös ocean, ett fluidum, utbredt genom alla verldar i det obegränsade rummet [4]). När således mormonerna tala om Gud såsom allestädesnärvarande [5]); så mena de dermed ett opersonligt fluidum, men icke den personlige Guden; emedan de säga att ett personligt väsende, huru mäktigt det än må vara, icke kan befinna sig på mer än en ort i sender [6]), och således icke kan vara allestädes närvarande [7]). Det opersonliga, alla verldar genomträngande fluidum, som mormonerne benämna den H. Ande, säges besitta i hvarje sin del, huru liten den ock må vara, vilja, rörelsekraft, kunskap, kärlek, m. e. o. hvarje intellektuel och moralisk egenskap, som Fadren och Sonen besitta [4]). Det heter vidare att den opersonlige Anden lyder utom tyngdens

---

[1]) *Orson Pratt* har utgifvit en särskild skrift om *Absurdities of Immaterialism.* [2]) *The Deseret News*, VI: 137. *Orson Pratt*, Evangeliets sande Grundsætninger, p. 62. [3]) *Orson Pratt*, Evangeliets sande Grunds, p. 55. [4]) *Ev. sande Grunds.* p. 58. [5]) *The Book of Doctrine and Coven.*, *Lectures on Faith*, 2 Sect. 2 §. [6]) *Ev. s. Grunds.*, p. 60. [7]) *The Mormons* p. 42.

lag en oändlighet af andra lagar, men lyder dem med insigt, frivilligt [1]). Det oändliga antalet af den opersonlige H. Andes partiklar sätter hela naturen i rörelse liksom skedde det genom ett väsendes vilja [2]). Delar af denna opersonlige ande existera såsom ett heligt väsende och utgöra tredje personen i gudomen [3]). Huru föga allvar det mellertid tyckes vara med detta mormonernes erkännande af den Helige Andes personlighet, märkes deraf att de eljest säga att det blott är *två* personer i gudomen, Fadren och Sonen [4]).

Här möter oss en vidrig sammanblandning af *ande* och *natur* på det sättet att Guds Helige Ande, tredje personen i Gudomen, sammanblandas med och anses såsom utgörande en del af de i naturen verkande krafter, elektricitet, magnetism m. m. [5]) Mormonernes s. k. helige Ande är styckad, dels personlig, dels opersonlig, underkastad tyngdslagen och öfriga naturlagar, och är således icke *den* H. Ande, som vi tillbedja, och om hvilken det heter: der Herrens Ande är, der är frihet 2 Cor. 3: 17. Himlen är gjord genom Herrens ord och all dess här genom hans muns Anda. Ps. 33: 6. Den Ande, som skapar verldarne -- huru skulle den lyda under naturlagarna? Den Ande, som icke medgifver menniskans försjunkande uti naturen, utan vill omskapa och helga hjertat, huru skulle den sjelf vara en del af naturen, ett opersonligt, verlden genomträngande fluidum? Och att för öfrigt tala om en opersonlig ande med moraliska egenskaper är en sådan orimlighet, att den vederlägger sig sjelf. Det är just anden, som är personbildande, emedan han sjelf är personlig.

XX. Enär mormonerne anse den H. Ande innehålla en oändlig mängd små delar [6]), draga de icke heller i betänkande att sönderstycka den efter sitt tycke. Så påstår t. ex. deras apostel Orson Pratt det Moses tog af den H. Ande, som dref Israels sjutio att profetera, och fördelade af den anden *en sjutiondedel* åt hvar och en af de 70 männen, som derigenom gjordes till profeter [7]).

XXI. Ehuru mormonerne understundom säga att Gud är allsmäktig, allestädes närvarande och allvetande [8]), så fram-

---

[1]) *Evang. s. Grunds.* p. 58. [2]) *Evang. s. Grunds.* p. 60. [3]) *Evang. s. Grunds.* p. 60. [4]) *Lectures on Faith*, 5 Sect. 2 §. [5]) *Evang. s. Grunds.* p. 54. [6]) *Orson Pratt*, Evang. s. Grunds. p. 59, 60. [7]) *Evang. s. Grunds.* p. 55. [8]) *Lectures on Faith*, 2 Sect. 2 §.

komma de äfven med deremot stridande läror. De hysa i afseende på Guds allestädes närvarelse den åsigten, att väl den s. k. opersonlige anden, såsom ett all ting genomträngande fluidum, är allestädes närvarande, men att deremot ett personligt väsende, huru mäktigt det än vara må, icke kan befinna sig på mer än en ort i sender och icke heller kan verka på afstånd, utan genom förvaltare eller ett medel. De mena att det är den i universum utbredda opersonliga helige Anden, som är den stora hufvuddriffjedren eller hemligheten, hvarigenom Gud utöfvar de hemliga verkningarna i naturen 1). Och emedan, såsom de påstå, den opersonlige anden besitter samma kunskap, som bor i Gud Fadrens och Gud Sonens personer; derför kan man säga att Gud är der, så vida samma kunskap är der 2). Men om den *opersonlige Anden* sålunda här angifves såsom den stora hufvuddriffjedren, hvarigenom Gud verkar; så heter det deremot på ett annat ställe att det är *tron i Guds bröst* 3), hvilken är rörelsekraften i både timliga och andeliga saker 4), och utgör den princip, genom hvilken Jehovah verkar och genom hvilken han utöfvar makt öfver alla ting, både timliga och eviga 5).

Om tron skola vi yttra oss framdeles. Hvad åter det vidkommer, att icke den personlige Guden, utan blott ett opersonligt fluidum skulle besitta allestädesnärvarelse; så strider detta helt och hållet mot den H. Skrift, som just framställer den *personlige* Guden såsom allestädesnärvarande, allvetande, allsmäktig o. s. v.

Hvart skulle jag gå för din Anda? Och hvart skall jag fly för ditt *ansigte?* Fore jag upp i himmelen, så är du der: bäddade jag åt mig i helvetet, så är du der. Toge jag morgonrodnans vingar, och blefve ytterst i hafvet, så skulle dock din *hand* föra mig och din högra *hand* hålla mig. Ps. 139: 7—10. Jesus säger: Hvar två eller tre äro församlade i mitt namn, der är jag midt ibland dem. Matth. 18: 20. Si, jag är när eder alla dagar intill verldens ända. Matth. 28: 20. Och det är icke endast genom förvaltare, som Herren utförer sina verk. Herren Gud, den mäktige, talar och kallar verlden

---

1) *Orson Pratt,* Evang. s. Grunds. p. 60. 2) *Skand. Stjerne* V: 45. 3) *Lectures on Faith,* 1 Sect. 15 §. 4) *Lectures on Faith,* 1 Sect. 12 §. 5) *Lectures an Faith,* 1 Sect. 16 §.

ifrån solens uppgång allt intill nedergången. Ps. 50: 1. Om han säger, så sker det, om han bjuder, så är det gjordt. Ps. 33: 7. Han böd skyarne ofvantill m. m. Ps. 78: 23.

XXII. I afseende på Guds *enhet* hysa mormonerne villande åsigter. Visserligen förekommer stundom i deras skrifter den utsagan att Fadren, Sonen och den H. Ande är *en* Gud, allsmäktig och evig utan ända [1]. Men denna enhet fattas dock icke så, att Fadrens och Sonens personer äro införlifvade till ett; utan i följd af sina materialistiska åsigter mena mormonerne att, emedan två partiklar af materie aldrig kunna vara ett, utan der den ene är, der kan icke den andre vara, på samma gång; alltså skulle Fadren och Sonen icke kunna vara införlifvade till ett. Men emedan samtidigt i tillvarelsen kunna finnas åtskilda substanser, som hafva samma egenskaper och fullkomligheter; så kunna Fadren och Sonen i den mening vara ett, att de besitta samma egenskaper. Det är i den meningen, som mormonerne medgifva att det är blott en Gud. Det är således blott en sådan enhet, som när man, vid undersökning af rent vatten i Danmark och Utah, säger att det är endast ett slags rent vatten emedan vattnets beståndsdelar äro enahanda [2].

XXIII. Mormonerne påstå att det finnes många Gudar. Ty ehuru de visserligen både i Mormons bok [3] och i Förbundens bok [4] talas om att det är en Gud, som skapat alla ting; så förklara dock mormonerne detta sålunda: *en* verld har *en* personlig Gud eller Fader, och dess innevånare tillbedja den Gudens egenskaper; en *annan* verld har en *annan* Gud, och tillbeder hans egenskaper [5]. Men äfven inom hvarje verld tyckes det mormonerne icke vara så noga att bibehålla endast *en* Gud. De försäkra nemligen, att, efter den uppenbarelse, som säges förlänad åt Josef Smith, 'det gifves många gudar, att Abraham, Isaak och Jakob äro gudar, att alla goda menniskor i mormonernas kyrka skola blifva gudar, och att om vi toge en million verldar sådana som denna, och räknade deras partiklar, skulle vi finna att det gifves flere gudar än stoftgranden i alla de verldarna; att Johannes

---

1) *Lectures on Faith*, 5 Sect. 2 §. *Covenants and Comm.*, 2 Sect. 5 §. 2) *Skand. Stjerne* V: 19. *Thomander*, fem och tjugu morm. lärosatser, 9. 3) p. 57. 4) *Covenants and Commandm.*, 2 Sect. 5 §. 5) *Skand. Stjerne*, V: 47.

såg 144,000 gudar [1]). Menniskorna äro bestämda att blifva icke blott Guds söner, utan gudar [2]). I synnerhet äro presterna gudar, nemligen Guds söner [3]).

Hvad den H. Skrift säger om dessa många gudar, skola vi antyda, sedan vi förut få taga kännedom om hvem det är, som mormonerne vilja ibland detta gudahvimmel upplyfta i högsätet för att der såsom den "Gamle af dagarna" throna.

XXIV. Mormonerne säga att alla slägter, både de i himlen och de på jorden, äfven som de, som äro förlöste ifrån fängelset, skola blifva förenade i deras egna leder under *Adam den store Patriarchen för alla slägter, allas furste, allas fader*, under råd och styrelse af den helige, som är från evighet, Ljusens Fader [4]). Redan detta är att upphöja den Gamle Adam. Men det stadnar icke härvid. Josef Smith säger uti en föregifven uppenbarelse uti Sept. 1830 att *Michael eller Adam är allas fader, allas furste, den gamle af dagarne* [5]). Och uti en af sina sånger taga mormonerna bladet helt och hållet för munnen, och säga att den "*Gamle af dagarna*" (om hvilket det hos Dan. 7: 9, 10 heter att tusende sinom tusende tjente honom och tio sinom hundrade tusen stodo för honom) "*är Adam vår fader, den gamle Adam*" [6]).

Så träffa vi omsider mormonismens kärna: *den gamle Adam, syndens menniska, förgudad, uppsatt på thronen!* Det är åt honom, som hyllning hembäres: det är åt honom mormonerne vilja beställa tusende sinom tusende tjensteandar, på det att allt skall inrättas och dömas efter hans lustar. Men hvad säger den H. Skrift om allt detta?

Jag Herren, det är mitt namn, och jag skall icke gifva min ära enom androm, eller mitt lof afgudomen. Es. 42: 8. — Ändock några äro, som *kallas* Gudar, ehvad det är i himmelen eller på jorden, såsom många gudar och många herrar äro; så hafve vi allenast *en Gud*, Fadren, af hvilken all ting är och vi uti honom, och *en Herre*, Jesum Christum, genom hvilken all ting är, och vi genom honom. 1 Cor. 8: 5. f. — Christi dag kommer icke utan tillförene sker affall,

---

1) *Skandinav. Stjerne* V: 46. *Thomander*, fem och tjugu morm. lärosatser, 10. 2) *Orson Pratt*, Celest. Ægteskab, p. 18. 3) *Covenants*, 92 Sect. 5 §. 4) *Orson Pratt*, Celest. Ægtesk., p. 171. 5) *Covenants and Commandm.*, 50 Sect. 2 §. 6) *Psalmer til Brug for Sidste Dages Hellige* i Skand. Femte Udg. p. 341, 342.

och uppenbar varder syndens menniska, förtappelsens barn, hvilken är en motståndare och upphäfver sig öfver allt det Gud och gudstjenst kallas, så att han sätter sig i Guds tempel och gifver sig före som han vore Gud. 2 Thess. 2: 3, 4. — Tänkte du dock i ditt hjerta: jag vill stiga upp i himmelen och förhöja min stol upp öfver Guds stjernor . . . jag vill fara öfver de höga skyar och vara den aldra högste lik. Ja, till helvetet far du, vid kulans sida. Es. 14: 13—15.

XXV. Mormonerne lära att vårt andeliga väsende är afladt 1) af Gud *) och att verldarnas innevånare aflades som söner och döttrar af Gud 2). Såsom vi redan funnit, påstå mormonerne att Gud har flere hustrur, hvaraf en eller flere i evigheten, hvarmed han aflat våra andar 3). Likväl, säga de, är ej den Gud, som vi tillbedje, personligen fader till alla dessa söner och döttrar. Ty andarna aflade äfven söner och döttrar, innan denna verlden var 4). Menniskornas andar voro till och jublade vid skapelsen 5).

Af Skriften veta vi väl, att det blott är en, som är Guds enfödde Son, född af Fadren i evighet, och att, utom den Heliga Tre-enigheten, finnas inga väsen, som icke blifvit *skapade* af Gud.

XXVI. Mormonerne lära, att, oaktadt anden i det ursprungliga organiserade tillståndet är ett äkta barn af andarnas fader 6), är dock i föreningen af ande och kött större fullkomlighet än i anden allena 7). Anden antager derför lekamen, för att genomgå pröfning och foga sig efter den samme fadrens befallningar, på det att de, som frälsas, må blifva Guds söner både till lekamen och anden 8). Och då anden och lekamen, blott när de äro förenade, kunna njuta en fullhet af salighet, så måste de andar, som under detta pröfnings-tillstånd icke hålla lekamen under de lagar, hvarmedelst de kunna helgas, gå misste om en celestial herrlighet 8). De säga att om vi, efter att i vårt *förra* pröfningstillstånd hafva varit trofasta, nu bevisa oss lydige rättfärdighetens lag uti *detta* pröfnings-tillstånd, så är oss lofvadt att blifva medarfvingar med Jesus 8). Häraf finna vi således

1) *Skand. Stjerne* VII: 82. *) Vi hafva sett att den guden är den Gamle Adam. 2) *Covenants and Commandm.* 92 Sect. 3 §. 3) *Celest. Ægteskab,* p. 196. 4) *Celest. Ægt.*, p. 14, 15. 5) *Celest. Ægt.*, p. 11. 6) *Skand. Stjerne* VII: 82. 7) *Skand. Stjerne* VI: 145. 8) *Skand. Stjerne* VII: 82.

att mormonerne antaga *flere* pröfnings-tillstånd. Förf. erinrar sig icke något ställe i mormonernes egna skrifter, der antalet af pröfnings-tillstånden uppgifves. Men af "*Mormonism and its Origin*" (benäget meddeladt af D:r Wieselgren) inhemtas att hvarje ande, som önskar upphöja sig sjelf och blifva en yngre (minor) Gud, har privilegium på att komma i verlden för att taga på sig en kropp, och att åt honom beviljas sju pröfningar, så framt han icke blir upphöjd förr; d. v. s. hvarje ande kan taga på sig en kropp och tillbringa deruti ett naturligt lif; om under den tiden det icke finnes tillräcklig förtjenst att upphöja kroppen och blifva en Gud; så tages en annan kropp och så vidare, till dess att sju kroppar blifvit försökta. Men derest nu den sjunde äfven förblifver oupphöjd; då är det för sent för ånger: då är dess dom beseglad och den erhåller sitt straff [1]).

Allt detta skulle man kunna med tystnad förbigå såsom mormonska drömmerier, om deruti icke innehölles en farlig villa genom förspegling om tillfällen till omvändelse efter detta lifvets slut. Sådan utsigt är lockande för syndalustan och invaggar syndaren i säkerhetens sömn. Den H. Skrift nedslår alla sådana falska förhoppningar genom de allvarligaste påminnelser att ej försumma den tid, der man uti sökt varder.

J huggormars afföda, ho hafver eder föregifvit att J skolen undfly den tillkommande vreden? Görer fördenskull sådana frukt, som bättring tillhörer. Nu är ock yxen satt till roten; derför hvart och ett träd, som icke bär goda frukt, blifver afhugget och kastadt i elden. Matth. 3: 7, 8, 10. När trädet faller, på hvilket rum det faller, der blifver det liggande. Pred. 11: 3.

XXVII. Mormonerne lära i afseende på englarne att många af dem äro Adams och Evas efterkommande, barn af menniskor, hvilka sägas vara Gudar eller Guds söner [2]). De andar, som stredo i himmelen tillika med Michael (Adam) och segrade öfver draken (Lucifer), tillätos komma in i verlden och påtaga sig tabernakler eller dödliga kroppar [3]).

Här göra vi åter bekantskap med en af mormonernes

---

1) *Mormonism and its Origin*, N:o 4, i *the Golden Era*.
2) *The Millennial Star*, enligt the Mormons p. 42. 3) *Skand. Stjerne* VII: 82.

dikter, hvilken likväl stundom i ett par punkter framställes något förändrad, såsom vi skola se af följande:

XXVIII. I Mormons bok [1]) omtalas väl englarnes syndafall såsom föregående menniskans. En tredjepart af himmelens mångfaldighet [2]) eller af de andar, som skolat blifva menniskor, följde Satan och blefvo djeflar [3]). — Om syndafallet sägas mormonerne hysa följande föreställning: När det blef nödvändigt att befolka denna lilla verld, som vi bebo, erhöll Gud-Adam af sin Fader (ty hvarje gud har sin fader,) såsom sitt arf denna lilla fläck på firmamentet. Adam kallade då sina två söner, Satan, den äldre, och Christus, den yngre (deras andar), och underrättade dem, att hans fader hade beviljat honom denna verlden såsom hans arf, och att det derför var nödvändigt att upphöja hvarje till deras sfer hörande ande, som kunde pröfvas värdig en sådan upphöjelse. "Nu", sade Adam till sina två söner, "är det nödvändigt för att pröfva dessa andars värdighet, att hvar och en lider i köttet. Och på det jag må kunna döma af erfarenhet, skall jag sjelf antaga den första kroppen (the first body); den kroppen måste falla och bli underkastad synd: den måste derför återlösas. Nu" — fortsatte han till sin äldste son — "sedan jag lidit i köttet och fallit, vill du, Satan, min äldste son, begifva dig till verlden och återlösa den?" "Jag vill", svarade den äregirige sonen, "om du vill gifva mig din ära". "Nej! svarade Adam, "jag vill icke". Derpå kallade han sin yngre son, Christus, och sade: "vill du återlösa verlden, sedan den har fallit?" "Jag vill", svarade Christus, "om du gifver mig en ära, som är jemnlik din egen". "Nog", sade fadren, "du skall så få". — Satan, då han nu såg att han förlorat sitt arf, gick hemligt att verka bland andarne och stälde till split (kicked up a muss); berättade dem, att han blifvit bedragen på sitt arf, och värfvade för sin sak alla han kunde. Följden deraf blef den att en strid lefvererades på de himmelska fälten. General Satan förde befälet å ena sidan och general Christus å den andra. Och Satan vardt illa tilltygad och bortdrifven till mörkrets eviga regioner. Adam, allas fader och Gud, placerade sig sjelf i

---

[1] p. 57. [2]) *Covenants and Commandm.* 10 Sect. 10 §. [3]) *Skand. Stjerne* VI: 82.

lustgården o. s. v. och, i behörig tid, sedan verlden hade fallit, kom Christus och återlöste den [1].

Af denna mormonska dikt finna vi ibland annat att det väsende, som de skänka guda-namn, saknar nödig insigt att bedöma moraliska förhållanden, och att han *köper* sig *insigt* genom *syndafall*. Mormonernas Gud *syndar!* Vår Gud är en *helig* och *allvis* Gud.

XXIX. Mormonernes lära om *skapelsen* är förvirrad och behäftad med motsägelser. Ibland säga de att det aldrig var någon begynnelse [2]; ibland medgifva de dock en skapelse och säga att Gud är *all tings* skapare och uppehållare [3]. Sådant oaktadt påstå de dock att elementerna äro eviga och utgöra Guds tabernakel [4], d. v. s. lekamliga omhölje. De säga: Gud har icke skapat elementerna: de äro eviga, utan orsak [5]. De föregifva att Gud Fadren, sedan han aflat andarne, derefter började det arbetet att skapa jordiska tabernakler på samma sätt, som *han sjelf* var blifven *skapad* i köttet, genom att nyttja de gröfre stoff, som voro organiserade och hvaraf denna jord var sammansatt, till dess hans system blef af dem genomträngdt. Följaktligen blefvo hans barns tabernakel organiserade af denna jordens gröfre stoff [6]. — I Mormons bok [7] heter det väl att skapelsen är skedd *genom* Guds *ord;* men eljest säga mormonerne att det är *genom tron*, som verldarne äro skapade [8], eller, såsom det på ett annat ställe heter: det är genom prestadömets kraft, som verlden blef frambragt medelst tron genom Guds ords makt [9]. Äfven påstå mormonerne att alla Jesu yngre bröder hjelpte till vid skapelsen [10] och att nya verldar skapas allt efter som de behöfvas till bostäder för andarnas barn [11].

Härvid vilje vi blott anmärka att Ebr. 11: 3, som mormonerne vilja tyda såsom bevisande verldens skapelse genom tron, alls icke lemnar dem det ringaste stöd. Ty i det åberopade språket lyda orden sålunda: *Genom tron besinna vi att verlden är fullbordad genom Guds ord.* För öfrigt tyc-

---

1) *Mormonism and its Origin*, N:o 4, uti *the Golden Era.* 2) *Skand. Stjerne* V: 68. 3) *Mormons Bog* p. 153. *Lectures on Faith*, 3 Sect. 19 §. 4) *Covenants and Commandm.* 83 Sect. 5 §. 5) *Celest. Ægteskab* p. 159. 6) *Skand. Stjerne* VI: 356. 7) p. 123. 8) *Lectures on Faith* 1 Sect. 15 §. 9) *Skand. Stjerne* V: 100. 10) *Celest. Ægteskab* p. 11. 11) *Celest. Ægt.* p. 157—160.

kas dessa mormonernas åsigter genom sin oreda och motsägelse tillräckligt vederlägga sig sjelfva, så att det är nog att påpeka det de antaga en *skapare*, som *sjelf* är *skapad!*

XXX. Ehuru mormonerne så till vida tyckas vilja erkänna menniskans skapelse af Gud, att de ur Biblen anföra, att Gud inblåste i menniskans näsa en lefvande ande [1]; så afvika de dock föröfrigt ifrån den H. Skrift. Än säga de att menniskan är ett evigt väsende, och besitter just samma egenskaper som Gud, men i mindre grad [2]; än säga de att menniskornas andar aflades först i andeverlden och bodde der hos sina föräldrar innan de kommo hit på jorden [3] och ikläddes dödliga kroppar. Anden anse de såsom ett substantielt väsende, mera elastiskt, fint och luttradt än den jordiska lekamen [4]. Dock lägga de så stor vigt på kroppen, att de säga det en af de största förbannelser, som ålades den från himlen störtade satan, var den, att han icke skulle få någon lekamen [4]. Ande och kropp är menniskans själ [5], säga de.

För utredandet af den mormonska sammangyttringen af ande, själ och kropp torde vara nog att hänvisa till psychologien. Hvad åter vidkommer det mormonska försöket att utstyra menniskan med just ("nøjagtigen") samma egenskaper som Gud; så hafva vi redan ofvanföre (satsen XXIV) antydt, huru den H. Skrift anser ett sådant tilltag.

XXXI. I Mormons bok [6] heter det att om menniskorna icke fallit, så skulle de inga barn haft, utan förblifvit i ett oskyldigt tillstånd och ingen glädje njutit, ty de kände ingen sorg; och intet godt gjort, ty de kände intet ondt. Men se, all ting hafva blifvit gjorda efter hans vishet, som känner all ting. Adam föll, på det att menniskorna skulle blifva till, och menniskorna äro till för att de skola njuta glädje. — Uttrycken äro här visserligen något sväfvande. Skulle man ej åtnöjas med sådana halfqvädna visor; så behöfver man endast skaffa sig Skandinaviens Stjerna, der [7]) man får veta, att om Adam icke hade syndat, så skulle de helige varit en maschin och icke kunnat närma sig ståndpunkten för

---

1) *Lectures on Faith*, 2 Sect. 20 §. 2) *Skand. Stjerne* VII: 83. 3) *Skand. Stjerne* VI: 354. 4) *Skand. Stjerne* VI: 145. 5) *Covenants and Commendm.* 7 Sect. 4 §. 6) p. 58. 7) Femte årgången p. 53.

de oskäliga djuren och troligen icke en gång vextrikets njutningar. — Der 1) föregifves också att det varit Herrens afsigt att Adam skulle äta af den förbjudna frukten. Det fanns för honom ingen annan väg till throner och herradömen än att öfverträda 2).

I motsats mot dessa mormonska villor lärer den H. Skrift sålunda: Herren sade till Adam: efter du lydde din hustrus röst och åt af trädet, om hvilket jag dig böd och sade: du skall icke äta deraf; förbannad vare marken för din skull, med bekymmer skall du nära dig på henne i alla dina lifsdagar. Törne och tistlar skall hon bära dig och du skall äta örter på marken. Du skall äta ditt bröd i ditt anletes svett, till dess du varder åter till jord igen, deraf du tagen är; ty du är jord och till jord skall du varda. 1 Mos. 3: 17—19. För ens synd skull är fördömelsen kommen öfver alla menniskor. . . För en menniskas olydnad äro månge vordne syndare Rom. 5: 18, 19.

XXXII. Mormonerne förneka arfsynden och påstå att små barn kunna icke synda 3). Satan får icke fresta dem3). Biblen bär oss vittnesbörd derom att menniskohjertats uppsåt är ondt allt ifrån ungdomen. 1 Mos. 8: 21. Si, jag är af syndelig säd född och min moder hafver mig i synd aflat. Ps. 51: 7. Genom *en* menniska är synden kommen i verlden och för syndens skull döden, och är så döden kommen öfver *alla* menniskor efter de alla syndat hafva. Rom 5: 12.

XXXIII. Om tron hysa mormonerne egna åsigter. De förlägga tron först uti Guds bröst 4), och fatta den såsom rörelsekraften uti både timliga och andeliga saker 5), ja, såsom den princip, hvarigenom Gud skapar och beherrskar verlden 6). De sammanblanda tron med allmakten, så att de äfven vid uppräknandet af Guds attributer tala om *tro eller makt* (faith or power 7). — Klart bör väl vara att hvad på sådant sätt fattas såsom *Guds egen tro* eller makt icke är detsamma, som vi förstå med menniskans christliga tro *på Gud*. — Mellertid mena visserligen mormonerna att de lägga all behörig vigt äfven på tron på Gud. De fordra, med åbe-

1) S. s. p. 54. 2) *Thomander*, fem och tjugu mormonska lärosatser, 14. 3) *Mormons Bog*, p. 562, 563. *Covenants and Commendm.* 10 Sect. 13 §. 4) *Lectures on Faith*, 1 Sect. 15 §. 5) S. s. § 12. 6) S. s. § 16. 7) *Lectures on Faith*, 4 Sect. 6 §.

ropande af Marc. 16: 17, 18, att tron skall vara så stark, att den bevisar sig undergörande 1). De säga att de, som icke hafva gåfvan att göra tecken, icke äro troende, och sådana skola fördömas 2). — Om man mellertid närmare efterforskar, hvarpå mormonernes tro syftar; så får man veta, att de som tro de föregifna uppenbarelserna genom Josef Smith och lyda dem, de skola varda rättfärdige och frälste; men de, som icke tro dem och förhärda sitt hjerta emot dem, de skola visserligen varda fördömde 3). Således lära mormonerne, att den, som ej blir mormon, varder fördömd. Men om någon, som omfattat mormonismen, derifrån affaller, den anses hafva begått synd emot den H. Andc, och skall varda fördömd 4).

Af hvad redan blifvit ådagalagdt och hvad ytterligare kommer att ådagaläggas är väl klart, huru mormonernas tro är förfalskad genom lögnaktiga funder. Emedan mormonerne fatta allt på ett *materielt* sätt, kunna de icke inse huru inom christenheten en *andelig* tillämpning af trons under verkliggöres. Sjelfva hafva de indruckit de falska lärornas gift och deraf blifvit så berusade, att de icke märka det de gifvit sig i afgrundsfurstens tjenst och låta ormaynglet fostras inom deras egna hjertan. — Deremot följa med den christna tron ännu såsom fordom de utlofvade tecknen, fattade i andelig mening. Sjelfva den omständigheten, att Christi kyrka består oaktadt alla hätska anfall, visar att med den sanna tron ännu följer kraften att fördrifva djeflar. Ja, till och med det att de christne kunna taga kännedom om mormonismens läror utan att deraf förderfvas, häntyder på uppfyllelsen af löftet i Marc. 16: 18 att *om de dricka något det dödeligt är, skall det dem intet skada.*

XXXIV. *Omvändelsen* fattas af mormonerne på eget sätt. De säga att det är i synnerhet trenne mycket framstående synder, från hvilka den närvarande generationen bör omvända sig, neml. fiendskap mot Josef Smith, horeri och förnekande af Mormons bok 5). Tages härvid i betraktande att "horeri" skall, enligt mormonernas påståående, förekommas

---

1) *Orson Pratt*, Evang. sande Grunds. p. 15—18. 2) *Evang. s. Grunds.* p. 92. 3) *Orson Pratt*, Evang. sande Grunds. p. 12. 4) *Celest. Ægteskab*, p. 35. 5) *Orson Pratt*, Evang. sande Grunds. p. 29.

genom afskaffande af *en-gifte* och införande af *mång-gifte*[1]); så blir det hufvudsakliga, som menniskorna för sin omvändelse hafva att iakttaga, just omfattandet af Josef Smith och Mormons bok samt införandet af mång-gifte.

De omvända sig icke rätteligen, utan likna en falsk båge. Hos. 7: 16.

XXXV. I likhet med baptisterna förkasta mormonerne barndopet och hvarje dop, som ej sker genom ett fullständigt neddoppande i vatten [2]). Dock anse mormonerne att barnen böra döpas vid åtta års ålder [3]).

I sin granskning af "baptisternes villomeningar rörande det christliga dopet" har författaren redan sökt undanrödja de mot vår kyrkas dop gjorda invändningar. Huruledes deremot det mormonska dopet är alldeles förkastligt, det har P. Chr. Kierkegaard [4]) redan ådagalaggt.

XXXVI. Mormonerne föregifva att dopet hädanefter bör ske efter detta formulär: efter fullmakt af Jesus Christus döper jag dig [5]). — Det bör dock vara tydligt för hvar och en att sjelfva instiftelseorden till Herrens dop icke tillstädja någon annan dop-formel än den, som vår christna kyrka begagnat ända ifrån apostlarnas tid.

XXXVII. Såsom mormonska dikter angående dopet må vidare nämnas: *a*) påståendet att Israels barn döptes af Moses i hafvet, *sedan* de kommit öfver Röda hafvet och voro i säkerhet lägrade på östra strandbrädden [6]); *b*) föregifvandet att dopet började redan med menniskoslägtets stamfader Adam, och att detta är oss uppenbaradt genom Enochs profetia, hvarom Josef Smith säger sig erhållit uppenbarelse i December 1830 [7]).

XXXVIII. Mormonerne antaga ett dop för de döda [8]). Om menniskor dö innan de varit i tillfälle att undfå mormondopet, så skulle det vara nödvändigt att lefvande personer i deras ställe emottaga nämnde dop [9]), emedan mormonerne mena att de lefvande på det sättet förlösa de döda ur

---

[1]) *Orson Pratt*, Evang. sande Grunds. p. 23, 25. [2]) *Mormons Bog*, p. 557. [3]) *Covenants and Commendm.* 22 Sect. 4 §. [4]) *Om og mod Mormonismen* p. 40 ff. 52. [5]) *Covenants and Commandm.* 2 Sect. 21 §. Hela mormonska dopritualen finnes i *Mormons Bog*, 462. [6]) *Orson Pratt*, Evang. s. Grunds. p. 39. [7]) *Pearl of great Price*, 1—3. [8]) *Covenants and Commandm.* 106 Sect. [9]) *Celest. Ægteskab*, p. 170.

deras fängelse [1]). Det är derför, som uti mormonernes tempel anstalter vidtagas "för de dödas frälsning och förlossning" [2]). Endast uti templet får dop för de döda förrättas, och deröfver skola noggranna anteckningar hållas. Sådana uti mormon-templet förda anteckningsböcker äro synnerligen vigtiga, emedan de döde skola dömas efter som skrifvet står i dessa anteckningsböcker. Mormonerne skrufva neml. först Matth. 16: 19 så, att Herrens ord der skulle innehålla: hvad J antecknen (inregistreren) på jorden, det skall vara antecknadt i himmelen [3]); och sedan förklara de Uppenb. 20: 12 på det sättet, att de vid domen öppnade böcker, hvaruti skrifvet är om menniskornas gerningar, skulle utgöra mormonernes vid deras tempel förda registraturer [4]).

Sådana förvrängningar af Guds ord tyckas vara så grofva att de endast behöfva påpekas.

XXXIX. Mormonerne påstå att Hand-påläggelsens ordinance för födelsen af andan är väsendtlig för saligheten [5]). De säga äfven att när en hedning blir sanntroende (mormon) och Herren utgjuter sin Hel. Anda på honom, torde han få convulsioner, så att han tyckes vara nära att svimma [6]). — Det står dock ingenstädes i Biblen att hand-päläggning skulle vara *nödvändig* för saligheten; men väl står det att *Guds rike kommer icke med yttre åthäfvor.* Luc. 17: 20.

XL. I afseende på Nattvarden lära mormonerne att brödet och vinet äro sinnebilder (the emblems) af Christi lekamen och blod [7]).

XLI. Mormonerne föregifva sig vara i besittning af det Melchisedekska prestadömet [8]). — Uti Skriften talas på helt annat sätt. Gud säger till älsklige Sonen: *Du är* en prest till evig tid efter Melchisedeks sätt. Eb. 5: 6.

XLII. Mormonerne påstå att den sanna christna kyrkan strax efter Apostlarnes tid utrotades från jorden, och att den efter 1700 års förfall åter blifvit upprättad genom Josef Smith [9]). De säga, att den som ej förenar sig med mor-

---

[1]) *Covenants and Commandm.* 106 Sect. 22 §. [2]) *Celest. Ægteskab*, p. 165. [3]) *Covenants and Commandm.* 106 Sect. 8 §. [4]) *Covenants and Commandm.* 105 Sect. 5 §.; 106 Sect. 4, 7 §§. [5]) *Evang. sande Grunds.* p. 15. [6]) *Skand. Stjerne* VII: 5. [7]) *Covenants and Commandm.* 2 Sect. 8 §.; 22 §. innehåller nattvards-ritualen. [8]) *Covenants and comm.* 3 Sect. [9]) *Orson Pratt*, Evang. sande Grunds. p. 107—133.

monerne, går förlorad [1]); ja, att alla män och qvinnor, som äro döda utan prestadömets nycklar [icke tillhöra mormonkyrkan] äro under djefvulens makt [2]).

Mormonernes föregifvande att den sanna christna kyrkan tidigt blifvit icke blott förderfvad utan äfven utrotad, utgör ett upprepande af en gammal visa, som på olika ton blifvit sjungen än af en, än af en annan af åtskilliga sekter, hvilka, ehuru de föregifvit sig sjelfva vara den enda sanna för evigheten bestående kyrkan, likväl, liksom svampar om hösten, uppkommit och försvunnit, under det att den kyrka, om hvars utrotelse de så käckt talat, allt jemt under seklernes lopp består. — Det orimliga i mormonernas föregifvande om Christi kyrkas utrotning på jorden straxt efter Apostlarnes frånfälle, är väl så påtagligt att det knappast torde behöfva någon vederläggning. Är det rimligt att låta inbilla sig det Gud skulle under en tid af mera än 1700 år, ifrån Apostlarnas frånfälle allt intill Josef Smiths uppträdande, alldeles hafva öfvergifvit hela menniskoslägtet, utan att upprätthålla någon nåde-anstalt på jorden? Är sådant förenligt med Guds barmhertiga sinnelag? Påminner oss icke fastmera den Heliga Historien, huruledes Gud under alla tider icke blott haft sin plantering på jorden, utan ock vårdat den? Sjelf frågar ju Herren redan i G. T. hvad skulle man dock mera göra med minom vingård, än det jag honom icke gjort hafver? Es. 5: 4. Och i N. T. har han sjelf svarat på den frågan: "hvad skall jag göra? Jag skall sända min älsklige son". Luc. 20: 13. Den som verkligen erkänner att Gud sändt sin Son, och att *Guds Son fördenskull uppenbarades att han skulle nederslå djefvulens gerningar:* huru kan den låta så förblinda sig af djefvulens funder, att han låter inbilla sig, det den kyrka, som Christus upprättat och om hvilken Frälsaren sjelf så bestämdt sagt att *helvetes portar icke skola varda henne öfvermäktige;* — skulle icke desto mindre genast efter apostlarnes frånfälle blifvit utrotad! — Genom påståendet om Christi kyrkas utrotelse strax efter apostlarnes tid vilja ju mormonerne i sjelfva verket göra Christus till en ljugare; men med detsamma hafva de ock uppenbarat, att de sjelfve äro barn af den ande, som icke blef ståndande i sanningen, och som, när han talar lögn, talar af sitt eget.

---

1) *Skand. Stjerne* VII: 75. 2) *Skand. Stjerne* VI: 83.

Joh. 8: 44. Och hvad slutligen vidkommer mormonernes påstående att den, som icke förenar sig med dem, skulle gå förlorad; så är just föreningen med dem högst vådlig. Man behöfver för att inse detta endast kasta en blick på Biblens sista blad: der omtalas hvad lott för evigheten beredes genom anslutning till lögnens barn. Ty utantill äro hundar och trollkarlar och bolare och mandråpare och afgudadyrkare och alle de, som älska och göra lögnen. Uppenb. 22: 15.

XLII. Mormonerne anklaga kyrkan derför att hon skulle hafva afskaffat profetiska och apostoliska embetet och uppfordra med utmanande hån presterskapet att ur archiverne uppsöka och framvisa det dokument, som berättigade till ett sådant afskaffande 1). De säga att kyrkan icke kan vara den sanna christliga utan att fortfarande ega profeter och apostlar 2) — Häremot genmäle vi att det är onödigt att söka i archiver efter urkunder för att urskulda ett föregifvet afskaffande af nåde-embeten, enär kyrkan aldrig har gjort sig saker till något sådant afskaffande, utan hela historien derom är idel lögn. Deremot är det sanning att kyrkan fordrar att nåde embetena skola fattas efter christendomens anda, och icke efter mormonska funder. Och det är nödvändigt att skilja mellan det *utomordentliga* och det *ordentliga* i Herrens stiftelser och icke sammanblanda sådant, som afsåg sjelfva kyrkans första *grundläggning* och ordnande med det, som endast afser den redan grundade kyrkans vidmakthållande och förkofran. Hvad nu först vidkommer Apostlaembetet, så innehade visserligen Apostlarne uti sitt för hela kyrkan grundläggande embete en utomordentlig och egen ställning. Detta bör kunna inses af hvad om dem förekommer öfver allt i N. T. ända till dess sista blad, der man i Uppenb. 21: 14 finner Apostlarnas namn på det Nya Jerusalems grundvalar, hvarigenom antydes att Apostlarne intaga uti kyrkan en egendomligt grundläggande ställning. Sådant erkänna också villigt alla christne, som önska få vara Guds husfolk, uppbyggde på Apostlarnes och Profeternes grund, der Jesus Christus öfverste hörnstenen är. Ephes. 2: 19, 20. — Men Apostlarne biträddes under sitt embetes förrättning af evangelister eller lärare, som kringreste i apostoliska upp-

---

1) *Orson Pratt*, Evang. s. Grunds. p. 120. 2) *Orson Pratt*,

drag. Och sådana uppdrag finnas ännu. Och Guds Ande har väl icke så vikit från christenheten att ju ej tjenliga verktyg skulle finnas för evangelii verk. Fastheldre är det så, som Björck 1) säger, att när rätta missionärer på sina tider uppträda, så fortsätta de den för Apostlarne egendomliga verksamheten, utan att dock hafva Apostlarnes myndighet eller den grad af ingifvelse, som ledde de förra vid deras predikan och föranstaltanden. — Huru Apostlarne såsom herdar för Christi hjord efterföljdes af biskopar o. s. v. är väl så allmänt bekant att det icke behöfver här omtalas. — Hvad åter *profetians embete* angår, så är visserligen äfven det inom församlingen fortfarande, när det fattas såsom christeligt *läro-embete*. Dock märkes härvid, till varning för mormonism och andra villor, Apostelens förmaning: hafver någor profetian, så vare hon ens med trone. Rom. 12: 6. Så vida denna regel iakttages, så äro vi så långt ifrån att förneka det embetet, att vi fastheldre instämma i den Apostoliska bönen att Gud ville gifva visdomens och uppenbarelsens anda till sin kunskap och upplysa förståndets ögon (Ephes. 1: 17, 18), emedan eljest det aldrig blir någon rätt christlig upplysning. Ty att Guds ord bevisar sig kraftigt i syndares hjertan och uträttar det, hvartill det är sändt, det är den H. Andes kraft och gåfva. — Men om deremot profetian fattas icke såsom ens med trone, utan såsom framkommande med nya uppenbarelser och förkunnande ett nytt evangelium; då måste den förkastas såsom *falsk*, emedan Christus icke har lofvat någon ny frälsande uppenbarelse förrän sin sista ankomst, utan tvertom sagt att alle de, som dessförinnan uppkomma med nya uppenbarelser, äro *falske profeter*, för hvilka vi skole taga oss till vara. Någon ny uppenbarelse behöfves icke, emedan de ord, som Christus talar, äro ande och lif. Joh. 6: 63. De äro icke en gång talade för att sedan, liksom ofta är händelsen med menniskors ord, försvinna; utan de gå med lefvande och lifvande kraft genom alla tider till att uppväcka menniskor till lif, till pånyttfödelse och helgelse. Gemenskapen med Christus och hans församling vidmakthålles genom den Hel. Ande, om hvilken Christus säger: "han skall taga af mino och förkunna eder". Joh. 16: 14 — således ingen ny lära — och han skall leda eder i *all* sanning. Joh.

---

1) *Pastoral-Tidning*, 1855, p. 114, 115.

16: 13, hvadan således ingen ny profet behöfves. Den christna kyrkan har således sin ledning genom Herrens Ande, och har visst icke afskaffat hvarken apostla-embetet eller profetian, utan endast fattat dem i enlighet med Guds ord. Men fastän kyrkan inom sig bevarar det apostoliska och profetiska embetets *väsende*, så öfverensstämmer det dock med den christliga ödmjukheten att icke med de höge Profeters och Apostlars namn beteckna deras ofullkomliga efterföljare uti embetet. — Mormonerne förfara deremot på alldeles motsatt vis. Emedan hos dem saknas det christliga väsendet, finna de angeläget att prunka med *namnen:* profeter, apostlar o. s. v. Men hvad båtar det att tillvälla sig vackra namn, när sanna förhållandet icke svarar deremot? Huru litet det är bevändt med blotta likheten uti *namnet,* när anden och hjertelaget äro olika, kan man finna af den enkla jemförelsen mellan den *kyske* Josef, som flydde undan, när Potifars hustru sökte förföra honom, och mormon-profeten Josef, som deremot sökte förföra alla hustrur, som han kunde öfverrumpla! Och hvad båtar blotta namnet profet eller apostel? Frågan är i *hvems* ärender man är stadd, i Guds eller satans? Ty det är icke blott öfver falske profeter, som Skriften klagar, utan äfven öfver falske apostlar, de der taga sig uppå Christi Apostlars person. Och det är icke under; ty ock sjelfver satan förskapar sig uti ljusets engel. Derför är icke under att hans tjenare också förskapa sig lika som de der vore rättfärdighetens predikare, hvilkas ände skall varda efter deras gerningar. 2 Cor. 11: 13—15.

XLIV. Mormonerne påstå att hela det romerska, grekiska och protestantiska presterskapet, ända från påfven ned till den lägsta prest, är lika så blottadt på gudomlig auktoritet, som djefvulen och hans englar [1]). De säga att den helige Ande kommer icke i ordets kraft, utan genom handpåläggning [2]). Den som icke (genom hand-påläggning) undfått den H. Ande, skall ej lära [3]); den som ej blifvit ordinerad af den som har auktoritet, skall ej predika evangelium [4]).

Det hätska anfallet mot presterskapet saknar allt bevis och antyder blott mormonernas vanmäktiga förbittring. Ko-

---

1) *Orson Pratt,* Divine Authenticity, enl. the Mormons, p. 280. 2) *Skand. Stjerne,* VII: 75. 3) *Covenants and Commandm.* 13 Sect. 5 §. 4) S. s. §. 4.

steligt är emellertid att mormonerne vilja underkänna giltigheten af det christliga presterskapets ordination, under det att de godkänna sin profets förfarande, att sjelf oinvigd först ordinera O. Cowdery och sedan låta ordinera sig tillbaka af nämnde Cowdery! — Det är att riktigt sila mygg och svälja kameler.

XLV. Mormonernes tolkning af budet att älska ovänner och öfva menniskokärlek sluter sig på ett värdigt sätt till deras öfriga läror. De beklaga att nationernas ogudaktighet och okunnighet förbjuda tillämpningen af den mormonska menniskokärleken i sin fulla kraft 1). Nå, hvaruti består den då? Jo deruti att om det är nödvändigt att utgjuta nästans blod på jorden, för att denne skall blifva frälst, så bör man utgjuta det 1). Denna regel synes tillämpas med afseende på affällingar, och Daniterne äro, såsom vi antydt, de blinda verktyg, hvarigenom denna besynnerliga menniskokärlek utöfvas. Huru den menniskokärleken öfvas torde kunna anas, när man får veta att uti en predikan, som nuvarande mormonprofeten höll d. 20 Mars 1853, han ibland annat talade sålunda: "nå . . . hållen mun på eder, att J icke varden förgjorda, innan J tillförsen eder sådant! . . . Jag säger det, att heldre än att jag vill se dessa affällingar här drifva sitt spel, vill jag taga upp min hirschfängare och segra eller dö. (Stor rörelse i församlingen; allmänna bifallsrop). Nå, J smörjige affällingar, packen eder bort, eller ock skall en sträng dom gå öfver eder! (Allmänt rop: ja, ja, så skall det gå). Ansen J mitt ord vara rätt, så upplyften edra händer! (Alla upplyfta händerna). Låtom oss anropa Herren, att han lemnar oss bistånd till detta såsom till hvarje godt verk". *Ferris*, Utah and the Mormons, enligt *Olshausen* p. 183.

XLVI. Mormonernes åsigter om äktenskapet äro verldsberyktade. Såsom redan blifvit antydt blef hos dem, i strid med deras egna föregifna heliga skrifter 2), mång-giftet infördt och hölls först såsom en hemlighet 3) inom skrankorna af det högre presterskapet, sedermera blef det icke blott offentligen erkändt, utan med otrolig fräckhet försvaradt. Så

---

1) *Skand. Stjerne* VI: 358, 359. 2) *Mormons Bog*, p. 120. *The Book of Doctrine and Covenants*, 109 Sect. 4 §. 3) I *the Mormons*, p. 305, 306 lyftes slöjan från åtskilliga af mormonernas hemliga skändligheter.

har t. ex. Orson Pratt haft den skamlösheten att påstå icke blott att de christnes lagar om en-gifte äro orättfärdiga och obibliska [1]) och att horeri derigenom befrämjas, emedan genom en-gifte många qvinnor hindras att träda i äktenskap [1]); utan ock att äktenskapen bland alla christna nationer under 1700 års tid varit ogiltiga efter himmelens lagar och inrättningar, ehuru de haft sin giltighet efter menskliga lagar [2]). I sammanhang härmed påstår han att alla barn, födda under denna långa tiderymden, ehuru efter nationernas sedvanor och lagar äkta, likväl äro oäkta efter himmelens ordning och myndighet [3]). — Sådana oförskämdheter tyckas icke böra bevärdigas med något svar. Det torde vara nog att anmärka att en-giftet grundar sig på Guds anordning (Matth. 19: 4 f.) och är, i enlighet med äktenskapets ändamål, den enda lagliga form för äktenskapet. Det första exempel på mång-gifte gaf Lamech, ur Kainiternes olyckliga slägte. 1 Mos. 4: 19. Lamech, en mördare, som trotsigt besjunger sitt dåd, och genom egen kraft vill tilltvinga sig strafflöshet (jfr 1 Mos. 4: 23), är en värdig upphofsman till det af mormonerne beprisade mång-giftet! Väl omtalas mång-gifte flerestädes i G. T. men det sker aldrig med något gillande, än mindre framställes det såsom någon af Gud anbefald stiftelse. Med mång-giftet öfverser Herren såsom med mången annan skröplighet [4]), såsom Apostelen Paulus försäkrar om sjelfva afgudatjensten: Gud hafver öfversett här till dags sådan fåviskhets tid. Apostl. 17: 30. Patriarchernes mång-gifte beredde dem icke sällhet, utan många ledsamheter genom familje-stridigheter. Abrahams tvegifte tillvägabragtes icke, såsom mormonerne föregifva, på Guds befallning [5]), utan på det sättet att Sara, under misströstan om egna barn, öfvertalade sin man till förbindelse med Hagar. 1 Mos. 16: 1, 2. Och hvad Jakobs mång-gifte angår, så var det Labans svek, som föranledde Jakob att äkta systrarna Lea och Rachel (1 Mos. 29: 25—28); sedan var det dessa systrars inbördes svartsjuka, som dref dem att föra sina tjenstepigor såsom medhustrur till sin man. 1 Mos. 30: Vi se således här ingalunda Guds stiftelse, utan svaga menniskors lidelser.

---

1) *Evang. s. Grunds.* 23, ff. 2) *Celest. Ægteskab* p. 76, 77. 3) *Celest. Ægt.* p. 77. 4) *Thomander*, fem och tjugu mormonska lärosatser, 23. 5) *Celest. Ægt.* p. 35.

XLVII. Mormonerne framkasta mot en-giftet den anklagelsen, att när derigenom en man har blott en hustru, blir det antal qvinnor, som öfverskjuter männernas, "alldeles förbudet att giftas och således *tvunget att bryta det första och stora Guds bud: varer fruktsamme och föröker eder"* 1).

Häremot är att anmärka att den *välsignelse*, som Gud uttalade öfver menniskorna, icke bör förblandas med Guds *bud*. Mellertid är det betecknande för mormonerne att de sätta slägtets *förökelse* såsom det framför allt vigtiga och beteckna den såsom målet för *första* budet. Den, som icke är fången uti köttslighetens afguderi, betecknar väl icke med "första budet" något annat än det, som står främst på lagens taflor, det om kärleken till Gud. Men om man också icke fäster sig vid det olämpliga uti att nyttja uttrycket: "första budet" uti annan betydelse, utan dermed vill beteckna endast den befallning, som *först* gafs åt menniskan; så misstaga sig mormonerne i alla fall, då de vilja hänföra detta till frågan om menniskoslägtets fortplantning. Förbudet att äta af kunskapens träd var det bud, som *först* af Gud framställdes, och detta skedde redan innan Eva var skapad, och således innan någon fråga kunde uppstå om giftermål. I 1 Mos. 2: 16 framställes förbudet att äta af kunskapens träd; sedan i samma kapitels 18 vers nämnes, att det var icke godt att menniskan var allena; derpå (i 20—24 versarne) följer berättelsen om Evas skapelse. Det var naturligtvis först derefter, som äktenskapet stiftades. Men att när Gud vid äktenskapets stiftelse förenade de första makarna Adam och Eva uti en-gifte, sådant oaktadt påstå, att en-giftet skulle strida mot Guds stiftelse, och mång-giftet utgöra det rätta äktenskapet; det strider väl emot all sund urskillning. Eller kan väl någon visa att Gud gaf Adam flere hustrur? Och hvad slutligen äktenskapets välsignelse och fruktsamhet vidkommer, så bevisar sig en-giftet deruti ega företräde framför mång-giftet — till och med när saken fattas så ensidigt, att man endast räknar barnens antal. Ty genom flere forskares undersökning är utrönt, att en-giftet äfven med afseende på barnens antal på det hela taget bringar största välsignelsen 2).

---

1) *Parley P. Pratt*, Ægteskab og Sæder i Utah, p. 15, ur *Deseret News*. 2) *Olshausen*, Geschichte d. Morm. 179.

XLVIII. Mormonerne förtyda 1 Cor. 11: 11 så, att de påstå det menniskorna icke kunna blifva i Herranom, icke kunna inkomma i fullheten af hans herrlighet, utan att vara gifta 1). De säga att qvinnan icke inkommer uti himmelriket, utan en äkta man, som förer henne dit 2); ja, de säga att mannen är qvinnans frälsare 3) och hufvud, liksom Christus är kyrkans hufvud 3). Likväl är det dock icke mormonernes mening att alla ogifta skola nödvändigt störtas i helvetet. De antaga utom helvetet, tre andra regioner: den celestiala, den terrestriala och telestiala. I den celestiala herrligheten skulle endast de på mormonskt sätt gifta få inträda. De påstå, att ogifta qvinnor icke kunna erhålla en fullhet af himmelsk herrlighet 4); men att deremot den, som på mormonskt sätt blir gift för evigheten, får del i den första uppståndelsen, eller, om den kommer sednare, så får den del uti nästa uppståndelse och äfven throner, konungariken, furstedömen och makt och herradöme m. m. 5). Då det således skall vara så lätt sak att förvärfva himmelsk salighet och ärfva throner m. m., blott derigenom att qvinnan gifver sig i mannens våld; så låter sig begripa, huru mormonqvinnorna finna sig vid sin förnedring. Och då uti Utah tjenstefolk icke finnes, utan mormonerne äro sina egne; så intager hustrun tjensteqvinnans plats. När det nödiga arbetet icke kan genom en hustru medhinnas, så tager sig mannen en annan, en tredje o. s. v. hustru. Qvinnorna sjelfva understödja på det sättet detta sedeslösa bruk, att de heldre blifva med-hustrur hos en rik man, än ingå ordentligt äktenskap med en fattig 6).

Hvad nu först vidkommer det åberopade språket 1 Cor. 11: 11, så står det icke i det ringaste samband med mormonernes villor, och Apostlen Pauli ord äro solklara, så snart de betraktas i sitt sammanhang. Apostlen vill inskärpa hos hustrurna undergifvenhet under deras män. Han påminner derför hustrun, att "mannen är qvinnans hufvud" 1 Cor. 11: 3. och att mannen icke är af qvinnan, utan qvinnan är af mannen (v. 8). Och mannen är icke skapad för qvinnans skull,

---

1) *Celest. Ægteskab*, p. 80. 2) *Olshausen*, Geschichte der Morm. p. 177. 3) Ur *the Deseret News*, *Parley P. Pratt*, Ægteskab og Sæder i Utah, p. 16. *Celest. Ægteskab.* p. 130. 4) *Celest. Ægtesk.*, p. 194. 5) *Celest. Ægt.*, p. 33. 6) *Qvinnan bland Mormonerne*, andra uppl. p. 106, 107.

utan qvinnan för mannens skull (v. 9). Sedan apostlen så påminnt qvinnan om underdånighet under mannen, tillägger han (på det att hans ord icke måtte missförstås och tydas så, att mannen derigenom blifve uppblåst) en påminnelse om det ömsesidiga behof af hjelp, som man och qvinna hafva af hvarandra, så att hvarken *mannen är utan qvinnan, icke heller qvinnan utan mannen, i Herranom.* 1 Cor. 11: 11. Bådas ömsesidiga behof af hvarandra är såsom ett helgadt förhållande upptaget uti den christliga lifsgemenskapen. Qvinnans skapande ur mannen och till hans hjelp; äfvensom mannens födelse genom qvinnan fortfarande äfven ännu i den christna församlingen; begge komma således från Gud och böra följaktligen, oaktadt qvinnans underordnade ställning, anse sig såsom Guds omedelbara skapelser 1). Således har det ifrågavarande språket icke något med mormonismen gemensamt. Tvertom bör väl vara begripligt att Paulus med det i frågavarande språket omöjligt kunnat mena, att menniskor måste gifta sig för att blifva saliga. Ty huru skulle han då kunnat icke blott sjelf förblifva ogift, utan äfven tillstyrka andra att förblifva ogifta? 1 Cor. 7: 25—32. Gud har ingenstädes gjort menniskans frälsning beroende af hennes inträde uti äktenskap. Det heter icke att den som blir gift skall varda salig. Utan Skriften talar sålunda: Den der tror och blifver döpt, han skall varda salig. Marc. 16: 16. Allesamman äro de syndare och hafva intet att berömma sig af för Gud, och varda rättfärdige utan förskyllan af hans nåd genom den förlossning, som i Christo Jesu skedd är. Rom. 3: 23, 24. Inför Gud har mannen intet företräde framför qvinnan: ty när Gud är intet anseende till person. — J ären alle Guds barn genom tron på Christum Jesum; ty J så månge, som döpte ären till Christum, hafven eder iklädt Christum: här är icke Jude eller Grek, här är icke tjenare eller fri, här är icke man eller qvinna: alle ären J en i Christo Jesu. Gal. 3: 26 ff.

XLIX. Såsom exempel på mormonernes försök att förvränga den H. Skrift må här nämnas, att de påstå det hufvuddraget uti det förbund, som Gud upprättade med Abraham, angick vårt slägtes utomordentliga förökning, familjers, nationers och rikens organisation, vidmakthållande och till-

1) *Gerlachs* Förklaring öfver N. T. II: 281.

vext; och att Gud, som bäst kände medlen dertill, bestämde ett flertal af hustrur för goda och heliga män 1). Abraham, säga de, tog med-hustrur, födde barn och det vardt räknadt honom till rättfärdighet 2). Och sedan de sålunda förvridit Guds löfte om menniskoslägtets välsignelse uti Abrahams säd, som är Christus (Gal. 3: 16); så häda de ännu ytterligare Herren genom att uti en föregifven uppenbarelse af d. 19 Jan. 1841 lägga uti hans mun dessa ord: "Liksom jag sade till Abraham, likså säger jag ock till min tjenare Josef [Smith]: i dig och din säd skola jordens slägter välsignade varda" 3)!

L. Mormonerne tyda det bland Judarne i G. T. förkommande mång-gifte så, att somliga män voro värdigare än andra, och derför gaf Gud dem flere hustrur 4). De påstå också att ännu äfvenledes somlige män *på grund af deras rättfärdighet* äro *berättigade* till ett större antal hustrur än andra 4). De föregifva att deras äldste skola erhålla hustrurs mängd efter deras egen värdighet 5).

Skriften deremot säger: en biskop skall vara ostrafflig, *en* hustrus man. 1 Tim. 3: 2.

LI. För att besmutsa den Guds mannen Moses och göra honom lik med deras egna profeter vilja mormonerna tillägga honom icke mindre än 32 hustrur, under föregifvande, att 4 Mos. 31: 40 på det sättet borde tolkas 6). Uti det anförda språket omtalas såsom krigsbyte 16,000 själar; "deraf vordo Herranom två och trettio". Väl är det sannt att dessa själar voro oförkränkta jungfrur: men det var så mycket mindre fråga om att de skulle på mormonskt sätt förnedras, att, såsom det står i följande versen, Moses fick det Herrans häfoffer prestenom Eleasar, såsom Herran honom budit hafver. Nu äro visserligen mormonerne så fångna i orena lustar, så att, när det är fråga om rena jungfrur, de icke begripa hvarför sådana skulle såsom ett häfoffer öfverlemnas Herranom, om ej för att göras till Moses hustrur. De fråga med en viss förvåning hvartill jungfrurna eljest skulle vara bestämda? Svaret på den frågan är lätt funnet. Den som är litet förtrogen

---

1) *Parley P. Pratt,* Ægteskab og Sæder i Utah, p. 13. 2) *Celest. Ægteskab,* p. 33. 3) *The Book of Doctrine and Coven.*, 103 Sect. 18 §. 4) *Celest. Ægtcskab* p. 128. 5) *Skand. Stjerne* V: 78. 6) *Skand. Stjerne* VII: 39.

med Biblen vet nog, att der talas om "*qvinnor som tjente inför dörren af vittnesbördets tabernakel*". Endast så ogudaktiga sällar, som Eli söner, kunde det falla i sinnet att kränka de qvinnor, som tjente vid helgedomen. 1 Sam. 2: 22.

LII. Mormonerne hafva den fräckheten att föregifva icke blott att vår frälsare var brudgumme vid bröloppet i Kana, utan äfven att han hade tre hustrur: Maria, Martha och den andra Maria [1]).

LIII. Vidare påstå de, att den, som skiljer sig ifrån en elak hustru för Herrens skull, skall få hundrade hustrur igen[2]).

LIV. Mormonerne antaga äktenskap för evigheten och menniskoslägtets förökelse efter uppståndelsen [3]). Likväl säga de att det är endast sådana, som ingått det mormonska äktenskapet för evigheten, hvilka der få afla barn [4]). De som ej blifvit beseglade med prestedömets makt, förökas ej i evigheten, blifva icke Gudar, utan englar [5]). Då de, som hålla lagen om det eviga äktenskapet, komma till herrlighet [6]); så bli deremot de, som försummat att få deras giftermål besegladt för tid och för all evighet, väl icke för evigt förkastade, men de komma ej till besittning af maktens nycklar, throner m. m. [7]).

Allt detta är idel menniskofunder till att fånga själar. — I faren ville och veten icke skriften ej heller Guds kraft. Ty i uppståndelsen hvarken tager man sig hustru, eller qvinna gifs manne; utan de äro lika Guds englar i himmelen, säger JESUS. Matth. 22: 29, 30. — Mormonerne söka slingra sig ifrån dessa Frälsarens för dem besvärliga ord, genom att säga: i evigheten ingås inga *nya* giftermål, utan endast de för evigheten afslutade fortfara [8]). — Sådant är dock blott en fåfäng undflygt. Ty märk att Frälsarens ord utgöra svar till Phariseerne, som frågade icke om *nya* giftermål i himmelen, utom *hvars hustru* i uppståndelsen den qvinna skulle blifva, hvilken här i lifvet varit gift med *sju män*. Jesu svar innebär tydligt att i uppståndelsen blir icke fråga vidare om köns-förhållanden.

---

[1]) *Orson Hyde* i "Guardian" för d. 26 Dec. 1851. *Olshausen* 177. [2]) *Skand. Stjerne* VII: 40. *Celest. Ægtesk.*, p. 85. [3]) *Orson Pratt*, Evang. sande Grunds. 73. [4]) *Celest. Ægt.*, p. 185. [5]) *Celest. Ægt.*, p. 29. [6]) *Celest. Ægt.*, p. 74. [7]) *Celest. Ægt.*, p. 28. [8]) *Celest. Ægt.*, p. 68.

LV. Mormonerne förbida det tusenåriga rikets ankomst på jorden[1]) och påstå att de sjelfva äro de yttersta dagarnas helige och utgöra det rike, som profeten Daniel förkunnat, att Gud vill upprätta i de yttersta dagarna[2]). På det att likväl icke den allmänt rådande åsigten om Judarnas slutliga återförsamlande till Jerusalem skulle beröfva mormonerna allt förtroende vid deras förespeglingar om det tusenåriga rikets upprättande i Amerika, valde de den utvägen att medgifva *Judarnas* församlande till *Jerusalem*[3]), under påstående att *Ephraim* skall församlas till *Zion*[4]), och att de sjelfve, mormonerne, utgöra Ephraim[4]), samt att Zion är i Amerika. Hvarest likväl Zion skulle hafva i Amerika sitt läge, derom hafva mormonerne intrasslat sig i motsägelser. Först påstodo de att Zion var i staten Missouri. Fördrifna derifrån förlade de sitt Zion uti Illinois, der de uppbygde det ståtliga templet, som nu mera ligger störtadt i gruset. Slutligen hafva de upprättat sitt Zion uti Utah. För att öfverskyla de besvärliga motsägelserna angående Zions läge, föranläts Orson Pratt att utgifva en särskild skrift: "det Nya Jerusalem". Der fasthålles påståendet att Jerusalem och Zion äro två särskilda orter[5]) och att det sednare, som också kallas det nya Jerusalem, har sitt läge i Amerika uti staten Missouri, på de Förenta Staternas vestliga gränser[6]). Josef Smith hade nemligen begått den oförsigtigheten att allt för noga uti sina föregifna profetior utpeka det läget, under försäkran att Zion aldrig skulle flyttas från sitt ställe[7]). När nu verkligheten trädt i skarp motsats mot denna föregifna profetia och mormonska Zion är flyttadt till Utah ; så behöfdes en viss fintlighet för att öfverskyla detta missförhållande. Orson Pratt anmärkte då först att i Missouri är det egentliga Zion, och att andra orter, som blifvit bebygda vid helgonens insamling, kallas icke Zion, utan Zions stafvar (the stakes of Zion). Vidare fann han lämpligt att tillgripa ett bibelspråk, som skulle tydas i öfverensstämmelse med hans syfte. Han valde dertill Es. 40: 9. "Zion, du som

---

1) *Covenants and Commandm.* 10 Sect. 2 §., 14 Sect. 7 §. 2) *Skand. Stjerne* VI: 197. 3) *Covenants and Commandm.* 108 Sect. 4 §. 4) *Skand. Stjerne* VII: 4—6. 5) *Det Nye Jerusalem eller Opfyldelsen af den nyere Profetie*, p. 55. 6) *Det Nye Jerus.*, p. 46, 47. 7) *Covenants and Commendm.* 4 Sect. 1 §, 27 Sect. 1 §, 98 Sect. 4 §.

predikar (bär goda tidningar) stig upp på ett högt berg" m. m. Detta förklarade han nu sålunda: Herrens folk, kalladt Zion, befalles att gå upp på ett högt berg. Det är således säkert att Zion eller riket icke först danas i bergen, utan att det, efter att redan vara uppbygdt, befalles att gå upp i bergen och intaga sin bestämda ställning när det lider mot den tid, då det skall rulla såsom en sten och krossa det babyloniska belätet. Följaktligen det faktum, att de yttersta dagarnas heliges kyrka icke har sin upprinnelse i ett bergland, men att de årligen gå upp i ett högt berg, är (säger han) ett bevis af icke ringa vigt derför att de i verkligheten äro de yttersta dagarnas Zion, uppbygdt med Herrens egen hand såsom förberedelse till hans ankomst [1]). Folket Zion går upp i ett högt bergland, flyttar tusentals från åtskilliga delar af klotet till jordens höga platser imellan klippbergen, hvarest det anlägger en lycklig koloni, belägen mer än 4000 fot öfver hafvets yta [2]). — Om denna Orson Pratts tolkning vittnar om hans fyndighet att med vackert sken bemantla en sjuk sak; så hafva deremot hans egna stallbröder icke förstått att gå alldeles så slipadt till väga; hvadan till Orson Pratts olycka det har så fogat sig att det ifrågavarande språket ur Es. 40: 9, uti the Book of Doctrine and Covenants [3]), hvilken mormonerne sätta i jemnbredd med Biblen, befinnes förklaradt sålunda: "Zion, du som bringar goda tidningar *(eller du som bringar goda tidningar till Zion)*, gå upp på det höga berget". Der får således Zion ligga qvar på sitt berg, och sålunda ramlar hela Orson Pratts bevisning. — Bättre slår det icke heller ut med det mormonska försöket att ådagalägga att Jerusalem och Zion skulle utgöra tvänne olika orter, och ligga på motsatta sidor af jordklotet. Se här huru mormonerne börja sin bevisning att Jerusalem och Zion icke äro belägna på samma ställe, utan utgöra särskilda orter. De åberopa sig först derpå att uti Es. 64: (9) 10, *Zion* kallas en *öken*, men *Jerusalem* en *ödeläggelse* [4]), och detta åter sammanbindes med Es. 51: 3, der Herren lofvar trösta Zion och göra dess *öken* (öde rum) såsom lustgårdar och dess *öde mark* (hedmark) såsom Herrens örtagård. Men detta löfte skulle icke afse Jerusalem, emedan det icke kallas en

---

1) *Evang. s. Grunds.* p. 135, 136. 2) *Det Nye Jerus.* p. 47. 3) third europ. ed. p. 20. 4) *Det Nye Jerusalem* p. 55.

öken eller *ödemark* [1]. Nu slår det icke bättre ut med denna mormonska klyftighet än att det hebreiska ord [2], som utsäges uti Es. 64: 10 om Jerusalem, och som mormonerne öfversätta med "ödeläggelse", också betyder *öken*. Men äfven utan kännedom i hebreiskan kan väl hvar och en lätt begripa, icke blott att "ödeläggelse" och "öken" ingalunda äro stridiga begrepp, utan ock att der ödeläggelsen framgår, der uppstår lätt en öken. — Detta kan vara nog för att visa halten af den mormonska bevisningen. Det är väl så mycket mindre nödigt att längre dervid dröja; som det ju är en allmänt känd sak, att Biblens Zion och Jerusalem icke ligga på motsatta sidor af jorden, utan på ett och samma ställe, och att *Zion* var namnet på *borgen* i *Jerusalem*, såsom det till yttermera visso står skrifvet i 2 Sam. 5: 6, 7 och 1 Chron. 11: 5. Och hvad Judarnas återsamlande till Jerusalem vidkommer, synes Herrens ande velat uti profetiorna förekomma all mormonsk förvridning af samlingsplatsens rätta läge. Det heter: *Jerusalem skall åter besutet varda i sitt rum, i Jerusalem* (Zach. 12: 6), således icke i Amerika. Och om nu mormonerne vilja tillämpa detta endast på de två stammarna Juda och Benjamin; men deremot påstå att de tio Israels stammar skola samlas i Amerika; så har Herrens Anda äfven velat förekomma en sådan förvrängning. Det står neml. att läsa hos Hesekiel: Detta säger Herren Herren: jag vill hemta *Israels* barn ifrån hedningarne dit de dragne äro [neml. ifrån Persien och Medien] och skall församla dem ifrån alla orter, och skall låta dem komma i *sitt* land igen [således icke uti Amerika] och göra allt ett folk af dem i landet på *Israels berg* [således icke på Klippbergen i nejden af Utah] och de skole allesammans hafva en konung och skola icke mer tu folk eller i tu konungariken delade varda. Hesekiel 37: 21, 22. Och de skola åter bo i landet, som jag *min tjenare Jakob* [således icke Josef Smith] gifvit hafver, der edre fäder uti bott hafva och deras barn och barnabarn skola bo deruti evinnerliga. Hes. 37: 25.

LVI. Mormonerne förbida det tusenåriga riket här på jorden [3] och säga att Christus skall regera på jorden [4].

---

1) *Det Nye Jerusalem* p. 56. 2) שממה 3) *Covenants and Commandm.* 10 Sect. 2 §., 14 Sect. 7 §. 4) *Covenants and Commandm.* 92 Sect. 5 §.

De påstå att jorden är menniskans eviga arfvedel. Väl skall jorden rensas och varda himmelsk 1); men himlen kommer att blifva på jorden 2). Ande-verlden är på denna jord, som blifvit organiserad för det folk, som har lefvat, nu lefver och kommer att lefva derpå. Intet annat folk kan besitta denna jord, och vi hafva intet annat rike; ty vi äro tillredde att bebo den 3).

Häraf se vi huru mormonerne äro fängslade vid jorden. Vi deremot erkänna att vi äro gäster och främmande på jorden (Ebr. 11: 13) och hafve här ingen varaktig stad, utan sökom efter den tillkommande (Ebr. 13: 14). I afseende åter på det tusenåriga riket hänvise vi för korthet skull på godkända författare derom, t. ex. BENGEL, och anmärke här blott att det i Skriften icke står att Christus skall regera med de rättfärdige, der de vistas på jorden; utan tvertom att desse skola regera med honom uti tusende år (Uppenb. 20: 4, 6), och således skola de ock vara der, hvarest Christus thronar, alltså *icke på jorden*, utan *i himmelen*. Det tusenåriga riket blir sålunda icke på jorden.

LVII. Mormonerne antaga djurverldens förlossning och odödlighet 4).

LVIII. Mormonerne antaga trenne slags verldar med skiljaktig herrlighet: den celestiala, den terrestriala och den telestiala, hvardera med sina innevånare. De celestialas herrlighet förliknas vid solens, de terrestrialas vid månens, de telestialas vid stjernornas 5). Såsom vi redan sett är det de mormoner, som anammat det celestiala äktenskapets besegling, hvilka skola inkomma i den celestiala herrligheten. Emellertid, ehuru det talas om riken och throner och mycket ståtligt, heter det dock att mormonernas konungadöme är ämnadt att utgöras af deras egen afkomma, och ju flera hustrur, desto större läglighet att få ett stort konungadöme 6). Emedan deras sinnen äro fångna uti köttslig lusta, så synas de sätta den eviga herrligheten just uti att afla barn: det är sådant, som de fatta såsom gudars förmånsrätt 7). Deremot mena de, att de som ej blifvit beseglade med prestadömets makt, blifva

---

1) *Skand. Stjerne* VI: 191. 2) *Skand. Stjerne* VI: 195. 3) *Skand. Stjerne* VI: 105. 4) *Evang. sande Grunds.* p. 73. 5) *The Book of Doctrine and Coven.* 7 Sect. 3—6 §§. 92 Sect. 5—7 §§. 6) *The Mormons* p. 306. 7) *Celest. Ægt.* 185, 29.

icke Gudar, de föröka sig icke, utan blifva (tjenande) englar [1]). Till terrestriala verlden skulle höra sådana menniskor, som här i tiden varit moraliska, men icke blifvit mormoner. Till den telestiala räknas alla de, som, ehuru de icke anammat evangelium, likväl icke förnekat den Hel. Ande. Men sådana, som förnekat den H. Ande och som icke vilja insamlas med helgonen, trollkarlar, lögnare o. s. v. nedstörtas i helvete [2]).

III.

Sådan är i sina grunddrag den lära, som omfattas af dem, hvilka sjelfve kalla sig de yttersta dagarnas helige. I denna lära möter oss på ett vidrigt sätt en af den urartade religions-frihetens bittraste frukter. Det är ett sodoms-äpple, som på dubbelt sätt utgör en frukt af denna religionsfrihets sjelfviskhet. Det var genom den förbistring, som den obegränsade religionsfriheten alstrat, det var derigenom, som den i vidskeplighet och bedrägeri uppammade Josef Smith föranleddes att anse alla religiösa sekters läror mer eller mindre oriktiga och bedrägliga. Det var likaledes den obegränsade religionsfriheten, som lemnade honom spelrum att genomföra denna frihet till dess yttersta följder — så att han tog sig frihet att på egen hand uppgöra en egen religion. Det var dock endast skenbart på egen hand som Josef Smith utförde detta verk: det var en annan hand, som ledde företaget: det var lögnens fader, som hade sitt finger med uti spelet.

Emellertid, huru kan en till sitt innersta så vederstygglig lära vinna insteg i menniskors sinnen och tillocka sig anhängare? Så mycket är tydligt, att, om

---

1) *Celest. Ægteskab*, p. 29. 2) *The Book of Doctrine and Coven.* 7 Sect. 3—6 §§. 92 Sect. 5—7 §§.

mormonismen genast framställdes i sin ohöljda nakenhet, skulle den snarare afskräcka än locka anhängare. Men dels ikläddes den ett bedrägligt sken af helighet, dels främjas den genom de brister och lyten, som vidlåda christna kyrkan i våra dagar. Verldens syndaktighet, kyrkotuktens förfall, den hos många inrotade ovilja mot en allvarligare och mera lefvande christendom — detta och dylikt vänder sig mormonismen till nytta. Mormon-apostlarne taga på sig skenet af allvarliga christne: de yrka i allmänna ordalag på omvändelsens nödvändighet. De påpeka den, tyvärr, vidt utbredda osedligheten, och lägga märke till att den icke varder beifrad, utan får strafflöst passera; men att deremot larm uppstår genast så snart någon visar lifligare åhåga om sin själs frälsning och derom talar med andra. Då, säga de, väckes förföljelse. Sådant räkna de kyrkan till last. Och när de komma in på det kapitlet, som handlar om beskyllningar mot kyrka och presterskap, då påräkna de en villig bundsförvandt uti tidslynnets benägenhet för missnöje med och opposition mot den bestående ordningen. När nu mormon-apostlarne genom dessa och dylika förhållanden vunnit så mycket insteg att de påräkna villigt lyssnande öron; då rycka de sina åhörare något närmare på lifvet och bespörja om frukterna af kyrko- och nattvards-gång o. s. v. När på deras frågor angående erfarenheter om det inre christliga lifvet svaren ofta utfalla ganska otillfridsställande, och åhörarne medgifva att det icke står väl till med dem; så hafva mormonerne tillhands ett eget plåster för oroliga samveten. De vältra på kyrkan skulden för menniskornas syndaktighet, och säga att tillståndet icke kan vara bättre, emedan kyrkan icke på rätt sätt förvaltar nådemedlen, hvadan dessa icke kunna

ega någon nådeverkande kraft. Derpå utbreda de sig uti att fördöma barndopet och inbilla de oroliga att de icke blifvit rätt döpta, och derför icke kunna komma ifrån sin syndaskröplighet. Sedan under ytterligare anfall på kyrka och presterskap tala de om verldens yttersta tid och om babyloniska skökans nära förestående fall, samt framställa vinkar om det tusenåriga riket och sig sjelfva såsom yttersta dagarnas helige. De föregifva att de utgöra Christi sanna kyrka, och att de derför lida förföljelse, emedan de hålla sig till den bibliska christendomen. De föregifva att sedan den sanna christendomen länge varit bortskymd genom den förderfvade kyrkans obibliska läror, så har nu genom Herrens synnerligen utkorade redskap den sanna kyrkan blifvit åter upprättad uti ett från verldsbullret afskildt land vid Klippbergen. De inbjuda till delaktighet i den herrliga kyrkan genom mormon-dopet. De förgifva såsom bevis på sanningen af sin lära den omständigheten, att de deraf ingen fördel kunna vinna här i verlden utan tvertom mötas med förföljelser och lidanden[1]. Det är endast af gudaktighet, som de underkasta sig sådant. De skildra tillståndet inom mormon församlingen såsom omstråladt af helgonglans, och de kunna så mycket tryggare göra upp sina målningar, som den sanna verkligheten är genom afståndet undandragen mängdens kännedom. Skulle mellertid några anmärkningar

1) Mormonerne hafva onekligt varit mål för många lidanden; men deraf följer ej att de äro martyrer. Hvad pris är det, om J för edra missgerningar slagne varden och liden? 1 Petr. 2: 20. Hvad åter vidkommer deras påstående att de icke hafva någon fördel att vinna här i verlden; så bör likväl icke förbises den falska fröjd, som finnes uti villor och ondska. Es. 50: 11.

gar göras till att skugga mormonernas ljusa målning af sin kyrka; så afvisas de med det påståendet att mormonerne såsom Guds barn äro utsatte för verldens förtal. — Om nu på detta eller dylikt sätt det lyckas mormonerne att göra proselyter, så skynda de med att döpa dem. Ty hafva de förvillade undfått mormon-dopet, så släppas de sedan icke ur näten, utan införas allt mer och mer i mormonismens villor, hvarifrån de sedan svårligen kunna lösgöras. Ty dels vänjas de att så förvrida skriften, att allt kan lämpas någorlunda efter deras egna tycken, hvadan den nya läran gemenligen blir dem behaglig; dels ock, i fall tvekan uppstår och tanke på återgång till christna kyrkan skall väckas, varda de arma menniskorna qvarhållne inom mormonismen genom fruktan att möjligtvis genom återvändandet till kyrkan begå en för tid och evighet oförlätlig synd. Ty det är ur den synpunkten, som mormon-apostlarne framställa affallet från mormonismen.

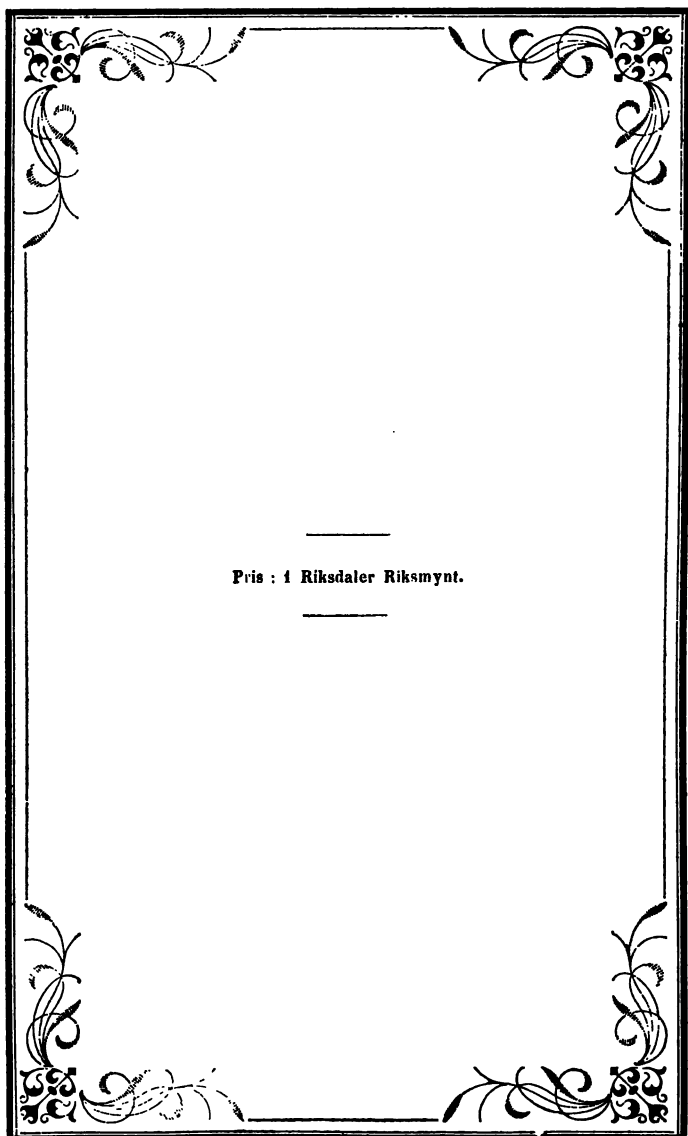
När nu emellertid vår kyrka af mormoner och andra sekter anfalles och från flera håll hotas: hvad är att göra? Det är nödigt att besinna hvad vår egen frid tillhörer och söka undanrödja sådant, som ger anledning till förargelse och bereder kyrkans fiender insteg och framgång. När kyrkan anklagas att vara förverldsligad, ja, vara ett Babel; då båtar det icke att förakta anklagelser derför att de i *mycket* kunna vara obilliga och obefogade. Det ligger dock i dem *någon* sanning, och det hjelper icke att helt enkelt förneka kyrkans brister och presternas lyten. Sanningen, huru bitter den ock är, måste behålla sin rätt; och det kan icke nekas, att ju mycket ogräs finnes ibland hvetet. Men oaktadt ogräset, är dock den kyrka, som vi tillhöra, Herrens, och dess lära

och bekännelse är himmelsk, huru mycket än enskilde medlemmars vandel är jordisk och besmittad. Bäst afvärjas villoandars affall på kyrkan, om vi sjelfve låta Herrens Ande få makt öfver oss till att upptända tron till sannt lif och skaffa en genomgripande förbättring i lefvernet, så att det äfven må svara mot vår kyrkas sanna bekännelse. I ställe för att på andra vältra skulden till förhanden varande missförhållande inom kyrkan, låt oss hvar för sig skåda ned i egen barm, och ödmjukt vidkännas vår egen andel i den gemensamma skulden. Ja, *låt oss akta på oss inbördes till att uppväcka till kärlek och goda gerningar;* låt oss göra det, under det vi så ödmjuka oss under Herren, att han må vara oss nådelig och *låta sin ande hvilas i nordlandena!*

Tillägg

till p. 48, sista raden i noten.

Danska öfversättningen, hvars titel lyder: *Lærdommens og Pagtens Bog for Jesu Christi Kirke af Sidste Dages Hellige,* återgifver utaf Originalet den afdelningen, som bär öfverskriften: *Covenants and Commandments.*

Pris : 1 Riksdaler Riksmynt.

